

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
2019–2020

ΑΘΗΝΑ 2019

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2019–2020

ΑΘΗΝΑ 2019

Εικόνα εξωφύλλου: **“Ουσία και Σκιά”, Χατζηκυριάκος – Γκίκας Νίκος (1938)**

Εθνική Πινακοθήκη, Δωρεά του καλλιτέχνη, αρ. έργου Π.7316

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	
ΣΗΜΕΙΩΣΗ	7
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ	8
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ	8
ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	8
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ	8
ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΜΕΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ	9
ΤΟΜΕΑΣ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ	9
ΤΟΜΕΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ	9
ΤΟΜΕΑΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ.....	9
ΤΟΜΕΑΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ.....	9
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ	10
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ	11
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ–ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ (ΜΝΕΦ).....	11
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ	12
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	12
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ	13
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	14
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΑΚΑΔ. ΕΤΟΥΣ	
2019–2020	16
Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ και Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 2019–2020.....	17
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2019–2020	18
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ – ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2019–2020	23
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ 2019–2020	29
ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2019–2020	36
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2019–2020.....	36
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2019–2020.....	50
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2019–2020	57
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2019–2020.....	74
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ 2019–2020	78
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ 2019–2020	84
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΣΕ ΆΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	95
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ.....	95
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	96
ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	98
ΤΜΗΜΑ ΙΣΠΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ	98
ΤΜΗΜΑ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ	98
ΤΜΗΜΑ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ.....	98
ΤΜΗΜΑ ΡΩΣΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΛΑΒΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	99

ΤΜΗΜΑ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ	99
ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	100
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	100
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	101
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ	101
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ	102
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	102
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ	103
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ	104
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑΣ	105
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΠΥΡΟΛΟΓΙΑΣ	106
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ	107
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΦΩΝΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ	107
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΨΥΧΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΝΕΥΡΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ	108
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΟ	110
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	111
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ	111
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ - ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ	111
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ (ΕΥΔΟΞΟΣ)	112
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΤΑΞΗ (e-class)	113
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ	113
UNIWAY ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΓΙΑ ΚΙΝΗΤΑ	113
ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ	114
ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ	114
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS+	114
ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ	114
ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ	115
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΛΕΣΧΗ	115
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ	116
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ	116
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ	118
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2019–2020	123
Πρόσβαση στη Φιλοσοφική Σχολή	125
Συγκοινωνίες	125
Μονάδα Προσβασιμότητας Φοιτητών με Αναπηρία (ΦμεΑ)	126

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Ο «Οδηγός Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας Ακαδημαϊκού Έτους 2019–2020» έχει συνταχθεί κατά το πρότυπο που έχει καθιερώσει τα τελευταία χρόνια το Τμήμα: πρόκειται για ένα σύντομο πρακτικό οδηγό που απευθύνεται κυρίως στους/στις φοιτητές/ήτριές μας. Παρουσιάζει με συνοπτικό τρόπο το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών, παρέχει τις αναγκαίες επεξηγήσεις και αναφέρεται επιγραμματικά στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος (το Μονομηματικό, και το Διατμηματικό). Περιγράφει τη διοικητική δομή και τις υποδομές που στηρίζουν το εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο του Τμήματος. Τέλος, περιλαμβάνει χρήσιμες πληροφορίες που ενδιαφέρουν τους/τις φοιτητές/ήτριες, κυρίως τους/τις πρωτοετείς, και μπορούν, ενδεχομένως, να βελτιώσουν την ποιότητα της φοιτητικής ζωής τους. Ο δικτυακός τόπος του Τμήματος Φιλολογίας (<http://www.phil.uoa.gr>), συμπληρώνει αυτόν τον οδηγό και αναλύει πολλά σημεία του.

***Υποδεχόμαστε με χαρά τους πρωτοετείς και
ευχόμαστε σε όλους τους φοιτητές
και όλες τις φοιτήτριές μας
να έχουν υγεία, πρόοδο και υψηλούς
στόχους σε όλα τα χρόνια των σπουδών
τους
«Καλή Ακαδημαϊκή Χρονιά***

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Κοσμήτωρ: Αχιλλεύς Γ. Χαλδαιάκης, Καθηγητής Βυζαντινής Μουσικολογίας και Ψαλτικής τέχνης

Γραμματέας: Σταματίνα Σπυράκη : 210 727 7541

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

- ❖ **Πρόεδρος:** Αμφιλόχιος Παπαθωμάς, Καθηγητής,
Τηλ. 210 727 7304, e-mail: papath@phil.uoa.gr
- ❖ **Αναπληρωτής Πρόεδρος:** Ευριπίδης Γαραντούδης, Καθηγητής,
Τηλ. 210 727 7625, e-mail: egaran@phil.uoa.gr
- ❖ **Γραμματέας:** Μελαχροινή Καλλινίκου,
τηλ.210 727 7960, e-mail: mkallinikou@phil.uoa.gr

Διεύθυνση ταχυδρομικής επικοινωνίας

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Φιλοσοφική Σχολή Τμήμα Φιλολογίας

Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου

157 84 Αθήνα

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

Αίθουσα 305, 3ος όροφος, Fax: 210 727 7654

- ❖ Παναγιώτα Μποϊντά, τηλ. 210 727 7386, e-mail: pbointa@phil.uoa.gr (Υποστήριξη ΜΠΣ «ΚΟΡΑΗΣ», εγγραφές μεταπτυχιακών φοιτητών ERASMUS, γραμματεία Διδακτόρικών Σπουδών, υποστήριξη πλατφόρμας «ΕΥΔΟΞΟΣ», θέματα ΔΟΑΤΑΠ, έκδοση πιστοποιητικών μεταπτυχιακών φοιτητών και υποψηφίων διδασκόντων)
- ❖ Ροδάνθη Ξεζωνάκη, τηλ. 210 727 7952, e-mail: rodia@phil.uoa.gr (Φοιτητικά θέματα: πρωτοετείς – μετεγγραφές – έλεγχος γνησιότητας, έκδοση πιστοποιητικών, ΚΕΠ, έκδοση περγαμηνών, φοιτητές παλαιού Κανονισμού, έκδοση πιστοποιητικών)
- ❖ Θεόδωρος Πλιάτσικας, τηλ. 210 727 7311 e-mail: tpliat@phil.uoa.gr (Φοιτητικά θέματα: φοιτητικό στεγαστικό επίδομα, αναγνωρίσεις μαθημάτων από ERASMUS– Εγγραφές φοιτητών ERASMUS, αποφοιτήρια, αναστολή σπουδών, ακαδημαϊκή ταυτότητα, έκδοση πιστοποιητικών)
- ❖ Ηλιάνα Φώτου, τηλ. 210 727 7738, e-mail: ifotou@phil.uoa.gr (Φοιτητικά θέματα: βαθμολογίες, δηλώσεις μαθημάτων, κατατακτήριες εξετάσεις,

βελτιώσεις βαθμών, ορκωμοσίες πτυχιούχων, πιστοποίηση των αποφοίτων,
έκδοση πιστοποιητικών)

Επιμελήτρια

❖ Μαρία Μητσοπούλου, τηλ. 210 727 7835, e-mail: mmitsop@phil.uoa.gr,

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΜΕΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΟΜΕΑΣ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Κυψέλη 609 ,6ος όροφος

Τηλ-fax. 210 727 7788

❖ **Διευθυντής: Ανδρέας Μιχαλόπουλος**, Καθηγητής Λατινικής Φιλολογίας,
amichalop@phil.uoa.gr

Γραμματέας: Αικατερίνη Φώτου, kfotou@phil.uoa.gr

ΤΟΜΕΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ

Αίθουσα 704, 7ος όροφος

Τηλ./Fax: 210 727 7735

❖ **Διευθυντής: Διονύσιος Καλαμάκης**, Αν. Καθηγητής Βυζαντινής
Φιλολογίας, dkalam@phil.uoa.gr

Γραμματέας:

ΤΟΜΕΑΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Αίθουσα 605, 6ος όροφος

Τηλ.: 210 727 7621-7622, Fax: 210 727 7622, e-mail: tonphil@phil.uoa.gr

❖ **Διευθυντής: Στέφανος Κακλαμάνης**, Καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας,
stkaklamanis@phil.uoa.gr

Γραμματεία:

Γεράσιμος Μαγουλάς (ΕΤΕΠ), geramag@phil.uoa.gr

Κυριακή Παπαδοπούλου (ΕΤΕΠ), krapado@phil.uoa.gr

ΤΟΜΕΑΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

Αίθουσα 608, 6ος όροφος

Τηλ.: 210 727 7836, Fax: 210 7277 855, e-mail: doling@phil.uoa.gr

Διευθύντρια: Μαρία Ιακώβου, Καθηγήτρια Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας
miakonou70@gmail.com

Γραμματέας: Μαρία Δημοπούλου (ΕΤΕΠ), mardim@phil.uoa.gr

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ

Ο σχεδιασμός του νέου προγράμματος προπτυχιακών σπουδών (ΠΠΣ) έγινε με σύγχρονες επιστημονικές και παιδαγωγικές μεθόδους. Δόθηκε έμφαση στην ορθή κατανομή των γνωστικών αντικειμένων και στη σωστή κλιμάκωση των μαθημάτων στα οκτώ εξάμηνα σπουδών. Όλα τα μαθήματα του προγράμματος είναι τρίωρα.

Το ΠΠΣ του Τμήματος Φιλολογίας περιλαμβάνει εξήντα (60) μαθήματα με 3 ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας το καθένα.

Κατά το χειμερινό και εαρινό εξάμηνο του Α' έτους οι φοιτητές παρακολουθούν γενικά εισαγωγικά μαθήματα (μαθήματα γενικού υποβάθρου) και αποκτούν βασικές γνώσεις.

Στην αρχή του χειμερινού εξαμήνου του Β' έτους οι φοιτητές επιλέγουν μία εκ των τριών κατευθύνσεων για την εξειδίκευσή τους στην **Αρχαία Ελληνική και Λατινική Φιλολογία**, στη **Μεσαιωνική/Βυζαντινή και Νεοελληνική Φιλολογία** και στη **Γλωσσολογία** αντίστοιχα. Τα μαθήματα διαιρούνται σε υποχρεωτικά, επιλογής (από τα προσφερόμενα στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος αλλά και από τα Τμήματα Ιστορίας-Αρχαιολογίας και Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας του ΕΚΠΑ) και ελεύθερης επιλογής (από πολλά Τμήματα και Σχολές του ΕΚΠΑ, καθώς και από πανεπιστήμια του εξωτερικού μέσω των προγραμμάτων κινητικότητας). Με αυτόν τον τρόπο ενθαρρύνεται η διεπιστημονικότητα και επιτυγχάνεται τόσο ο στόχος της εξειδίκευσης όσο και η σφαιρική κατάρτιση των φοιτητών, καθώς το πτυχίο που τους παρέχεται είναι ενιαίο.

Τα υποχρεωτικά αλλά και κατ' επιλογήν μαθήματα παιδαγωγικής κατάρτισης που έχουν ενσωματωθεί στο ΠΠΣ και προσφέρονται από το Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας (συνολικά 12), σε συνδυασμό με τα παιδαγωγικού περιεχομένου μαθήματα του Τμήματος, στοχεύουν στην πιστοποιημένη διδακτική και παιδαγωγική επάρκεια των αποφοίτων, για την αναζήτηση εργασίας στον εκπαιδευτικό τομέα.

Οι μαθησιακοί αυτοί στόχοι επιτυγχάνονται με την ομαλή μετάβαση των φοιτητών στα διάφορα στάδια σπουδών. Για τα δύο πρώτα έτη, προβλέπονται επτά (7) μαθήματα ανά εξάμηνο (σύνολο 28 μαθήματα). Το περισσότερα μαθήματα των δύο πρώτων εξαμήνων είναι γενικού υποβάθρου, ενώ τα μαθήματα των δύο επόμενων είναι κυρίως ειδικού υποβάθρου. Η εξειδίκευση συνεχίζεται και εντείνεται στα επόμενα δύο έτη με οκτώ (8) μαθήματα ανά εξάμηνο (σύνολο 32 μαθήματα). Τα μαθήματα αυτά είναι κυρίως ειδίκευσης γενικών γνώσεων και ανάπτυξης δεξιοτήτων. Εδώ εντάσσονται τα σεμινάρια, στα οποία οι φοιτητές, καταμεμημένοι σε ολιγομελή κλιμάκια, έρχονται σε αμεσότερη επαφή με την ερευνητική διαδικασία και ασκούνται στη σύνταξη και παρουσίαση επιστημονικής εργασίας. Αντίστοιχη λειτουργία επιτελεί η εκπόνηση πτυχιακής εργασίας υπό την ατομική καθοδήγηση από μέλος ΔΕΠ.

Οι φοιτητές για τη λήψη του πτυχίου τους οφείλουν να συγκεντρώσουν 240 ECTS. Η Γραμματεία του Τμήματος Φιλολογίας χορηγεί σε όλους τους αποφοίτους Πιστοποιητικό Αναλυτικής Βαθμολογίας στην Ελληνική, στο οποίο αναγράφονται τα προσωπικά τους στοιχεία, ο μέσος όρος της συνολικής βαθμολογίας τους, όλα τα μαθήματα του ΠΠΣ στα οποία εξετάστηκαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους με τη βαθμολογία τους, καθώς και οι πιστωτικές μονάδες (ECTS) του κάθε μαθήματος. Κατόπιν αιτήματος του αποφοίτου στη Γραμματεία, χορηγείται Παράρτημα Διπλώματος (Diploma Supplement) στην Αγγλική, για χρήση του στο εξωτερικό (μεταπτυχιακές σπουδές, εργασία κλπ). Οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να πραγματοποιήσουν τις σπουδές ενός εξαμήνου σε Πανεπιστήμιο του εξωτερικού με το Πρόγραμμα ERASMUS.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Στην Κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας προσφέρονται τα εξής τρίωρα μαθήματα: 27 Κλασικής Φιλολογίας (μέχρι 19 μαθήματα Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας [16 Υποχρεωτικά, 1 Υποχρεωτικό Επιλογής και 2 Επιλογής] και μέχρι 9 Λατινικής Φιλολογίας [8 Υποχρεωτικά και 1 Επιλογής]), μέχρι 25 μαθήματα από άλλα αντικείμενα του Τμήματος Φιλολογίας (Βυζαντινή Φιλολογία, Νεοελληνική Φιλολογία, Γλωσσολογία, Λαογραφία, από τα οποία τα 22 Υποχρεωτικά και Υποχρεωτικά Επιλογής και τα 3 Επιλογής), μέχρι 12 από τα Τμήματα Ιστορίας και Αρχαιολογίας και Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας (εκ των οποίων 8 Υποχρεωτικά, 2 Υποχρεωτικά επιλογής και 2 Επιλογής), και επίσης 1 σεμινάριο Κλασικής Φιλολογίας. Αρκετά από τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών παρέχουν τη δυνατότητα εσωτερικών επιλογών μεταξύ διαφορετικών αντικειμένων του ίδιου μαθήματος.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ–ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ (ΜΝΕΦ)

Στην Κατεύθυνση ΜΝΕΦ προσφέρονται τα εξής τρίωρα μαθήματα: 19 Νεοελληνικής Φιλολογίας (11 υποχρεωτικά και 8 επιλογής), 9 Βυζαντινής Φιλολογίας (7 Υποχρεωτικά και 2 Επιλογής), 28 από άλλα αντικείμενα του Τμήματος Φιλολογίας (Αρχαία Ελληνική Φιλολογία, Λατινική Φιλολογία, Γλωσσολογία, Λαογραφία, από τα οποία τα 22 Υποχρεωτικά, τα 6 Επιλογής) και 12 από τα Τμήματα Ιστορίας και Αρχαιολογίας και Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας (τα 10 Υποχρεωτικά, τα 2 Επιλογής), και 8 σεμινάρια Νεοελληνικής Φιλολογίας. Αρκετά από τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών παρέχουν τη δυνατότητα εσωτερικών επιλογών μεταξύ διαφορετικών επί μέρους αντικειμένων του ίδιου ευρύτερου γνωστικού αντικειμένου.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

Στην Κατεύθυνση Γλωσσολογίας προσφέρονται τα εξής τρία μαθήματα: 18 μαθήματα Γλωσσολογίας (16 Υποχρεωτικά και 2 Επιλογής), 40 από άλλα αντικείμενα του Τμήματος Φιλολογίας (Αρχαία Ελληνική Φιλολογία, Λατινική Φιλολογία, Νεοελληνική Φιλολογία, Βυζαντινή Φιλολογία, Λαογραφία από τα οποία τα 29 υποχρεωτικά και τα 11 επιλογής), 11 από τα Τμήματα Ιστορίας και Αρχαιολογίας και Παιδαγωγικής – Φιλοσοφίας – Ψυχολογίας (τα 5 Υποχρεωτικά, τα 6 Επιλογής) και 2 Ελεύθερης Επιλογής. Αρκετά από τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών παρέχουν τη δυνατότητα εσωτερικών επιλογών μεταξύ διαφορετικών επί μέρους αντικειμένων του ίδιου ευρύτερου γνωστικού αντικειμένου.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το αντικείμενο του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του ΤΦ είναι η Επιστήμη της Φιλολογίας, η οποία εξετάζει τα μνημεία του λόγου στην Ελληνική γλώσσα από την Αρχαιότητα μέχρι τις μέρες μας, καθώς και τα κείμενα της Λατινικής γλώσσας, από την αρχαιότητα μέχρι και τον Μεσαίωνα, και τα οποία τα εξετάζει από κάθε άποψη. Σε αυτό το πλαίσιο, το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας αποσκοπεί στην απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων που θα επιτρέψουν στους πτυχιούχους να:

- Αναλύουν και να κατανοούν τα κείμενα της Ελληνικής και Λατινικής γραμματείας, γλώσσας από την αρχαιότητα μέχρι τις μέρες μας.
- χρησιμοποιούν τα βασικά εργαλεία της φιλολογικής επιστήμης (στη θεωρητική και εφαρμοσμένη διάστασή της) για τη καλύτερη ερμηνεία και παρουσίαση των κειμένων και της εξέλιξης του Ελληνικού γραμματειακού λόγου έντεχνου και μη,
- ακολουθούν επιτυχή σταδιοδρομία κυρίως στον χώρο της εκπαίδευσης, αλλά και σε άλλους χώρους, τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα
- συνεχίσουν τις σπουδές σε μεταπτυχιακό επίπεδο με υψηλές αξιώσεις και επιτυχία.

Παράπλευροι, αλλά εξίσου σημαντικοί στόχοι του Προγράμματος Σπουδών αποτελούν η ενδυνάμωση της ικανότητας κριτικής σκέψης, η αγάπη και ο σεβασμός για το λειτούργημα του εκπαιδευτικού, και η θέληση για κοινωνική προσφορά.

Αναλυτικότερα, οι στόχοι σε σχέση με τα μαθησιακά αποτελέσματα του Προγράμματος είναι οι ακόλουθοι:

Απόκτηση Γνώσεων

- απόκτηση επιστημονικής γνώσης σε πεδία που αποτελούν τον κορμό της φιλολογικής επιστήμης (Αρχαία Ελληνική γλώσσα και γραμματεία, Λατινική γλώσσα και γραμματεία, Βυζαντινή Γραμματεία, Νέα Ελληνική Γραμματεία, Λαογραφία, Γλωσσολογία) καθώς και σε σημαντικά πεδία εξειδίκευσης της φιλολογικής επιστήμης (π.χ. παλαιογραφία, κριτική του κειμένου, εκδοτική, παπυρολογία, υπολογιστική γλωσσολογία, κοινωνιογλωσσολογία, γνωσιακή επιστήμη, θεωρητική γλωσσολογία, ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής γλώσσας, κοινωνική ανθρωπολογία, θεωρία της λογοτεχνίας, συγκριτική φιλολογία),
- απόκτηση γνώσεων σε πιο εξειδικευμένα αντικείμενα της φιλολογικής επιστήμης (π.χ. επική ποίηση και η πρόσληψή της, τραγωδία, ελληνιστική λογοτεχνία, ιστοριογραφία της εποχής του Αυγούστου και των πρώτων αυτοκρατόρων, μεσαιωνική λόγια γραμματεία, υμνογραφία, απαρχές της νέας ελληνικής γραμματείας, αστική λαογραφία, φωνητική-φωνολογία, ψηφιακή επεξεργασία του λόγου, αφασία, παλαιά και νέα Αθηναϊκή σχολή, γενιά του 30, κλπ).

Καλλιέργεια Δεξιοτήτων

- δυνατότητα κατανόησης των μνημείων του λόγου, ανάλυσής τους και παρουσίασής τους σε τρίτους,
- δυνατότητα κριτικής αποτίμησης και επεξεργασίας της διεθνούς βιβλιογραφίας πάνω στην ερμηνεία των μνημείων του λόγου.

Ανάπτυξη Ικανοτήτων

- ανεπτυγμένη φιλολογική σκέψη,
- ικανότητα μελέτης και ανάλυσης κειμένων και γραμματειακών μνημείων, και αξιολόγησής τους ως προϊόντα συγκεκριμένης κοινωνικής, ιστορικής και εν γένει πολιτισμικής εμπειρίας.
- ικανότητα ανάληψης επιτυχούς σταδιοδρομίας στον τομέα της εκπαίδευσης, δημόσιας και ιδιωτικής, και σε άλλους χώρους και φορείς, που υπηρετούν την γλώσσα και τον πολιτισμό, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.
- ικανότητα ανάληψης μεταπτυχιακών σπουδών υψηλού επιπέδου.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ

Τα υποχρεωτικά αλλά και κατ' επιλογήν μαθήματα παιδαγωγικής κατάρτισης που έχουν ενσωματωθεί στο ΠΠΣ και προσφέρονται από το Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας (συνολικά 12), σε συνδυασμό με τα παιδαγωγικού περιεχομένου μαθήματα του Τμήματος, στοχεύουν στην πιστοποιημένη διδακτική και παιδαγωγική επάρκεια των αποφοίτων, για την αναζήτηση εργασίας στον εκπαιδευτικό τομέα.

Το πτυχίο του Τμήματος Φιλολογίας παρέχει στους πτυχιούχους του πιστοποιημένες τη διδακτική και την παιδαγωγική επάρκεια, οι οποίες τους επιτρέπουν μεταξύ άλλων

- 1) να γίνονται δεκτοί στον διαγωνισμό μέσω ΑΣΕΠ για την κατάρτιση πίνακα κατάταξης εκπαιδευτικών κατά κλάδο και ειδικότητα, με σκοπό τον διορισμό ή την πρόσληψή τους στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, σύμφωνα με τον νόμο 3848/2010, άρθρο 2, παράγραφος 3, περίπτωση β΄, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις διατάξεις του νόμου 4186/2013, άρθρο 36, παράγραφος 22, περίπτωση β΄ και ε΄, και
- 2) να προσλαμβάνονται στην ιδιωτική εκπαίδευση, σύμφωνα με τον νόμο 3848/2010, άρθρο 8.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Το Τμήμα Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών έχει δύο βασικούς στόχους:

- α) την παροχή υψηλής ποιότητας ανώτατης εκπαίδευσης στους φοιτητές και στις φοιτήτριές του στα επιστημονικά πεδία της Κλασικής (Αρχαίας Ελληνικής και Λατινικής), Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας, της Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας και της Λαογραφίας η εκπαίδευση αυτή προετοιμάζει τους φοιτητές τόσο για την επιστημονική έρευνα όσο και για τη διδασκαλία στη μέση εκπαίδευση.
- β) την ανάπτυξη ενός ελεύθερου και δημιουργικού περιβάλλοντος έρευνας και εργασίας για το προσωπικό του και για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, υποψήφιους διδάκτορες και μεταδιδακτορικούς ερευνητές.

Οι δύο αυτοί στόχοι εντάσσονται στο ευρύτερο όραμα της ανάπτυξης των ανθρωπιστικών επιστημών, οι οποίες είναι πεποίθηση του Τμήματος ότι αποτελούν τη βάση του οικοδομήματος της ανθρώπινης γνώσης, δεδομένου ότι αφενός παρέχουν τα λογικά εργαλεία στα οποία στηρίζονται ο στοχασμός και η καινοτομία σε όλους τους επιστημονικούς κλάδους και αφετέρου διαμορφώνουν το αξιακό σύστημα που διασφαλίζει την καλύτερη δυνατή χρήση των προϊόντων της επιστημονικής έρευνας για το συμφέρον της ανθρωπότητας.

Το Τμήμα σκοπεύει να συνεχίσει να υπηρετεί τους εκπαιδευτικούς, ερευνητικούς, πολιτιστικούς και ευρύτερα κοινωνικούς του στόχους, προσηλωμένο στις αρχές της επιστημονικής δεοντολογίας, της διαφάνειας, της βιώσιμης ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής, σύμφωνα με τα διεθνή ακαδημαϊκά πρότυπα και τις βέλτιστες πρακτικές του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Με τον τρόπο αυτό επιδιώκει να συμβάλει στην παραγωγή διδακτικών και ερευνητικών αποτελεσμάτων υψηλής ποιότητας, τα οποία θα βοηθήσουν τη χώρα να ακολουθήσει μια πορεία γνήσιας ανάπτυξης. Στο πλαίσιο αυτό το Τμήμα έχει θεσπίσει πολιτική διασφάλισης της ποιότητας, η οποία είναι απόλυτα συνδεδεμένη με τη νομοθεσία της ελληνικής πολιτείας για την εκπαίδευση, καθώς και με το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Μέσω αυτής της πολιτικής τα μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ και διοικητικού προσωπικού του Τμήματος δεσμεύονται σε μια προσπάθεια συνεχούς βελτίωσης του διδακτικού και ερευνητικού έργου και των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Το Τμήμα διαθέτει τις εξής δράσεις παρακολούθησης της εφαρμογής της Πολιτικής Διασφάλισης Ποιότητας (ΠΔΠ) :

- Την ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ)
- Την ετήσια Εσωτερική Αξιολόγηση
- Την Εξωτερική Αξιολόγηση από διεθνή επιτροπή¹

Τα βασικά σημεία της Πολιτικής Διασφάλισης Ποιότητας δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος (<http://www.phil.uoa.gr/tmima/politiki-diasfalishs-roiothtas.html>)

---

¹ Το Τμήμα Φιλολογίας έχει αξιολογηθεί από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.

Η Εξωτερική Αξιολόγηση του Τμήματος έλαβε χώρα από 17– 22/11/2013 η διαδικασία ολοκληρώθηκε και η Έκθεση αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της Α.Δ.Π.

https://www.adip.gr/external/UniAthens_Philology_2013.pdf

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΑΚΑΔ. ΕΤΟΥΣ 2019–2020

Οι επί πτυχίω, φοιτητές/ριες σύμφωνα με ομόφωνη απόφαση του Τμήματος, για τη **λήψη του πτυχίου** απαραίτητο θα είναι να έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον **180 ώρες διδασκαλίας** και να έχουν εξεταστεί επιτυχώς σε **60 τουλάχιστον μαθήματα**. Οι φοιτητές/ριες μπορούν να συμπληρώσουν τον απαιτούμενο για τη λήψη του πτυχίου αριθμό μαθημάτων με επιλογή από τον κατάλογο των προσφερόμενων και εκάστοτε διδασκόμενων γνωστικών αντικειμένων **στο πρόγραμμα της Κατεύθυνσής τους**. Για τη λήψη του πτυχίου, όμως, απαραίτητο είναι να συμπεριλαμβάνονται σε αυτά τα μαθήματα **ορισμένος αριθμός συγκεκριμένων μαθημάτων** του Τμήματος καθώς και μαθημάτων Ιστορίας, Αρχαιολογίας, Φιλοσοφίας, Ψυχολογίας και Παιδαγωγικών.

Βραχυγραφίες

ΑΕΦ =	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	ΛΦ =	Λατινική Φιλολογία
ΑΡΧ=	Αρχαιολογία	ΝΦ =	Νεοελληνική Φιλολογία
ΒΦ =	Βυζαντινή Φιλολογία	ΠΑΙΔ =	Παιδαγωγικά
ΓΛ =	Γλωσσολογία	ΦΛΣ =	Φιλοσοφία
ΙΣΤ =	Ιστορία	ΨΥΧ =	Ψυχολογία
ΛΑΟ =	Λαογραφία		

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ και Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 2019–2020

(κοινά για όλες τις Κατευθύνσεις)

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΦΦΑ01	Θεματογραφία – Γλωσσικές ασκήσεις <i>Α. Μπάζου</i>	4.5
ΑΕΦ	ΦΦΑ02	Ηρόδοτος [Εισαγωγή στην ιστοριογραφία. Ερμηνεία κειμένων] <i>Ρ. Χατζηλάμπρου</i>	4.0
ΛΦ	ΦΦΛ01	Εισαγωγή στη Λατινική γλώσσα και Γραμματεία <i>Σ. Παπαιωάννου (Α-Λ), Α. Μιχαλόπουλος (Μ-Ω)</i>	4.5
ΒΦ	ΦΦΒ01	Εισαγωγή στη Βυζαντινή Φιλολογία <i>Ι. Πολέμης (Α-Λ), Α. Παναγιώτου (Μ-Ω)</i> Πρακτική άσκηση: <i>Χ. Μεσσής (Α-Λ), Γ. Πιτσινέλης (Μ-Ω)</i>	4.5
ΛΑΟ	ΦΦΛ01	Εισαγωγή στη Λαογραφία <i>Μ. Καπλάνογλου (Α-Ι), Β. Χρυσανθοπούλου (Κ-Ξ), Γ. Κούζας (Ο-Ω)</i>	4.5
ΝΦ	ΦΦΝ01	Εισαγωγή στην επιστήμη της Νεοελληνικής Φιλολογίας <i>Δ. Αγγελάτος</i> Φροντιστηριακά μαθήματα: Αικ. Γιωτοπούλου και Διον. Μαρούλης	4.0
ΓΛ	ΦΦΓ01	Εισαγωγή στη Γλωσσολογία (κλάδοι, βασικές έννοιες) <i>Σ. Βαρλοκώστα</i>	4.0
Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΦΦΑ05*	Εισαγωγή στην Κλασική Φιλολογία – Παπυρολογία – Παλαιογραφία – Κριτική κειμένου <i>Α. Παπαθωμάς (Α-Λ), Ρ. Χατζηλάμπρου (Μ-Ω)</i>	4.0
ΑΕΦ	ΦΦΑ04	Σοφοκλής [Εισαγωγή στη δραματική ποίηση και στην τραγωδία. Ερμηνεία κειμένων. Μετρική] <i>Ι. Κωνσταντάκος (Α-Λ), Β. Βερτουδάκης (Μ-Ω)</i>	4.5
ΛΦ	ΦΦΛ02	Λατινική Φιλολογία –Μεταφραστική θεωρία και πράξη <i>Δ. Μπενέτος</i>	4.0
ΒΦ	ΦΦΒ02	Εκλογή Βυζαντινών κειμένων <i>Α. Αντωνοπούλου (Α-Λ), Ι. Πολέμης (Μ-Ω)</i> Πρακτική άσκηση: <i>Χ. Μεσσής (Α-Λ), Γ. Πιτσινέλης (Μ-Ω)</i>	4.0
ΝΦ	ΦΦΝ04	Εποχές και συγγραφείς (12ος-18ος αι.) <i>Στ. Κακλαμάνης</i> Φροντιστηριακά μαθήματα: Αικ. Γιωτοπούλου και Διον. Μαρούλης Το ΦΦΝ04 αντικαθιστά το μάθημα με κωδικό ΦΦΝ02	4.5
ΝΦ	ΦΦΝ05	Ρεύματα και συγγραφείς (19ος- 20ός αι.) <i>Χ. Ντουνιά (Α-Λ) και (Μ-Ω)</i> Το ΦΦΝ05 αντικαθιστά το μάθημα με κωδικό ΦΦΝ03	4.5
ΓΛ	ΦΦΓ02	Ιστορική Γλωσσολογία: Εισαγωγή στην Ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία, Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας <i>Ν. Παντελίδης,</i> Σεμινάριο εμβάθυνσης <i>Θ. Γιάνναρης</i>	4.5

* Οι φοιτητές παλαιότερων εξαμήνων των κατευθύνσεων ΜΝΕΦ και Γλωσσολογίας που ήδη έχουν περάσει το παλαιότερο μάθημα του 2^{ου} εξαμήνου «Αττικοί ρήτορες» (ΦΦΑ03) δεν θα μπορούν να επιλέξουν το ΦΦΑ05 «Εισαγωγή στην Κλασική Φιλολογία – Παπυρολογία – Παλαιογραφία – Κριτική κειμένου»

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2019–2020

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΚΦΑ05	Αρχαϊκή επική ποίηση πλην Ομήρου [Εισαγωγή στην αρχαϊκή επική ποίηση. Γλώσσα και μέτρο. Ερμηνεία κειμένων] <i>Γ. Κάργα</i>	4.5
ΑΕΦ	ΚΦΑ06	Αρχαϊκή λυρική ποίηση [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Ε. Μακρυγιάννη</i>	4.5
ΛΦ	ΚΦΛ03	Λατινική Φιλολογία – Έπος <i>Ε. Καραμαλέγκου</i>	4.5
ΒΦ	ΚΦΒ03	Βυζαντινή Ιστοριογραφία Α΄ <i>Δ. Καλαμάκης</i>	4.5
ΝΦ	ΚΦΝ04	Νεοελλ. Λογοτεχνία 12ου - 17ου αι. Ι (Διγενής-Σατιρική ποίηση-Μυθιστ., κ.ά.) <i>Τ. Λεντάρη</i>	4.0
	ή ΚΦΝ06	Νεοελληνική Λογοτεχνία 18ου αι. (Νεοελληνικός Διαφωτισμός-Δημοτικό Τραγούδι-Ποίηση-Πεζογραφία-Θέατρο, Ποιητική και Ρητορική, κ.ά.) <i>Γ. Ξούριας</i>	
	ή ΚΦΝ18	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. VI (Η πεζογραφία από το 1930 και εξής: Τσίρκας-Αλέξ. Κοτζιάς-Φραγκιάς-Χατζής-Καχτίσης, κ.ά.) <i>Μ. Ρώτα</i>	
ΓΛ	ΚΦΓ28	Δομή της Νέας Ελληνικής: Φωνολογία - Μορφολογία - Σημασιολογία - Λεξιλόγιο <i>Γ. Μαρκόπουλος</i>	4.0
ΙΣΤ	ΚΙΙ01	Αρχαία Ιστορία Α΄ <i>Σ. Ψωμά</i>	4.0

Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΚΦΑ07	Όμηρος [Εισαγωγή στα Ομηρικά έπη. Ερμηνεία χωρίων της <i>Ιλιάδος</i>] <i>Ε. Μακρυγιάννη</i>	4.5
ΑΕΦ	ΚΦΑ08	Πλάτων [Εισαγωγή στην προ Πλάτωνος ελληνική φιλοσοφία. Ερμηνεία κειμένων] <i>Δ. Καραδήμας (Α-Λ)</i> <i>Β. Λεντάκης (Μ-Ω)</i>	4.5
ΛΦ	ΚΦΛ04	Λατινική Φιλολογία– Ρητορεία <i>Σ. Γεωργακοπούλου</i>	4.5
ΛΑΟ	ΚΦΛ02	Φιλολογική Λαογραφία <i>Μ. Καπλάνογλου</i>	4.0
	ή ΚΦΛ04	Κοινωνική Λαογραφία <i>Β. Χρυσανθοπούλου</i>	
ΝΦ	ΚΦΝ05	Νεοελληνική Λογοτεχνία 12ου - 17ου αι. ΙΙ (Λογοτεχνία της βενετοκρατούμενης Κρήτης, κ.ά.)	4.0

Κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας 2019–2020

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

	ή ΚΦΝ17	Τ. Λεντάρη ή Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. V (Η ποίηση από το 1930 και εξής: Υπερρεαλισμός- Σαχτούρης-Αναγνωστάκης-Σινόπουλος-Καρούζος, κ.ά.) Ε. Γαρανούδης	
ΓΛ	ΚΦΓ27	<i>Δομή της Νέας Ελληνικής. Σύνταξη Υπότροφος Ακαδ.Διδακτικής Εμπειρίας</i>	4.5
ΑΡΧΑΙΟ	ΚΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία <i>Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη</i>	4.0
ή ΠΑΙΔ	ή ΚΠΔ01	ή Παιδαγωγική <i>Γ. Πασιάς</i>	
ή ΦΛΣ	ή ΚΦΣ84	ή Εισαγωγή στη Φιλοσοφία <i>Π. Πανταζάκος</i>	

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΚΦΑ09	Ευριπίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Μ. Θωμά</i>	4.0
ΑΕΦ	ΦΦΑ03	Αττικοί ρήτορες <i>Ρ. Χατζηλάμπρου</i>	4.0
ΛΦ	ΚΦΛ05	Λατινική Φιλολογία - Λυρική ποίηση <i>Α. Μιχαλόπουλος</i>	4.0
ΝΦ	ΚΦΝ08 ή ΚΦΝ09	Συγκριτική Φιλολογία Λ. Ιωακειμίδου ή Θεωρία Λογοτεχνίας Π. Καρπούζου	4.0
ΑΡΧΑΙΟ	ΚΙΑ01	Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία <i>Π. Βαλαβάνης - Ε. Πέττα</i>	3.0
ΙΣΤ	ΚΙΙ02	Αρχαία Ιστορία Β' (Ελληνιστική και Ρωμαϊκή) <i>Σ. Ανεζήρη</i>	4.0
ΠΑΙΔ	ΚΠΔ85	Παιδαγωγικά: Αναλυτικά Προγράμματα <i>Δ. Φωτεινός</i>	4.0
ΨΥΧ.	ΚΨΧ03 ή ΚΨΧ10	Αναπτυξιακή Ψυχολογία <i>Β. Νικολοπούλου</i> ή Σχολική Ψυχολογία <i>Χρ. Χατζηχρήστου</i>	3.0

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΚΦΑ11	Σεμινάριο Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας [Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας - Θέματα εξειδίκευσης στα διδασκόμενα αντικείμενα ή νέα αντικείμενα] <i>Β. Βερτουδάκης, Μ. Γίωση, Α. Καρβούνη, Λ. Παπαδημητρόπουλος, S. Costanza, Ε. Τσιτσιανοπούλου,</i>	4.0

Κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας 2019–2020

		<i>Σ. Ματθαίος, Μ. Θωμά, Μανουσάκης (Δ. Καραδήμας)</i>	
ΑΕΦ	ΚΦΑ12	Κωμωδία [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων του Αριστοφάνη] <i>Ι. Κωνσταντάκος</i>	4.0
ΑΕΦ	ΚΦΑ13	Μεταγενέστερη γραμματεία <i>Γ. Κάρλα</i>	4.0
ΛΦ	ΚΦΛ07	Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία <i>Δ. Μπενέτος</i>	4.0
ΒΦ	ΚΦΒ07	Υμνογραφία <i>Α. Παναγιώτου</i>	4.0
	ή ΚΦΒ06	Κείμενα Βίου και Πολιτισμού των Βυζαντινών <i>Χ. Μεσσής</i>	
ή ΨΥΧ.	ή ΚΨΧ09	ή Σχολική Ψυχολογία: Σύνδεση θεωρίας και πράξης <i>Χρ. Χατζηχρήστου</i>	
	ή ΚΨΧ22	ή Εξελικτική ψυχοπαθολογία <i>Μ. Λουμάκου</i>	
ΝΦ	ΚΦΝ10	Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. ΙΙ (Πεζογραφία: Ραγκαβής-Ροΐδης-Βικέλας-Βιζυηνός-Παπαδιαμάντης, κ.ά.) <i>Μ. Ρώτα</i>	4.0
	ή ΚΦΝ07	ή Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. Ι (Ποίηση: Σολωμός-Κάλβος-Ρομαντισμός, κ.ά.) <i>Φ. Παππάς</i>	
ΑΡΧΑΙΟ	ΚΙΑ14	Βυζαντινή Αρχαιολογία <i>Γ. Πάλλης</i>	4.0
ή ΙΣΤ	ή ΚΙΙ03	ή Βυζαντινή Ιστορία <i>Τρ. Μανιάτη-Κοκκίνη</i>	
ή ΠΑΙΔ	ή ΚΠΔ72	ή Παιδαγωγικά: Παιδαγωγική Ψυχολογία <i>Μ. Φουντοπούλου</i>	
ΦΛΣ	ΚΦΣ85	Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία <i>Ε. Μαραγγιανού (Α-Λ) Γ. Καλογεράκος(Μ-Ω)</i>	2.0

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΚΦΑ15	Ελληνιστική ποίηση [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Χ. Φάκας</i>	4.0
ΑΕΦ	ΚΦΑ16	Θουκυδίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Α. Παπαθωμάς</i>	4.0
ΛΦ	ΚΦΛ06	Λατινική Φιλολογία –Ελεγεία <i>Σ. Γεωργακοπούλου</i>	4.0
ΙΣΤ	ΚΙΙ04	Νεώτερη Ελληνική Ιστορία <i>Σπ. Πλουμίδης</i>	4.0
ή ΛΦ	ή ΚΦΛ10	ή Σεμινάριο Λατινικής Φιλολογίας <i>Σ. Γεωργακοπούλου, Δ. Μπενέτος, Σ. Παπαϊωάννου,</i>	

Κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας 2019–2020

		<i>Ελ. Ντάνου, Alessandro Lagioia</i>	
ΝΦ	ΚΦΝ12 ή ΚΦΝ13	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. I (Η ποίηση από το γύρισμα του αιώνα στο μεσοπόλεμο: Καβάφης-Σικελιανός-Βάρναλης-Καρυωτάκης, κ.ά.) <i>Ε. Γαραντούδης</i> ή Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. II (Η πεζογραφία από το γύρισμα του αιώνα μέχρι το μεσοπόλεμο: Χατζόπουλος-Θεοτόκης-Καζαντζάκης, κ.ά.) <i>Θ. Αγάθος</i>	3.0
ΒΦ	ΚΦΒ08	Βυζαντινή Ρητορική – Επιστολογραφία <i>Κ. Παϊδάς</i>	3.0
ΓΛ	ΚΦΓ08	Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής (Φωνολογία - Μορφολογία) <i>Ν. Παντελίδης</i>	4.0
ΠΑΙΔ	ΚΠΔ71	Παιδαγωγικά: Ειδική Διδακτική των Αρχαίων Ελληνικών <i>Μ. Φουντοπούλου</i>	4.0

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΚΦΑ17	Αισχύλος [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Β. Λεντάκης</i>	4.0
ΑΕΦ	ΚΦΑ19	Αριστοτέλης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Σ. Ματθαίος</i>	4.0
ΑΕΦ	ΚΦΑ20	Ομήρου Οδύσσεια [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Σ. Ματθαίος</i>	4.0
ή ΛΑΟ	ή ΚΦΛ06	ή Λαογραφία και ιστορία των παραμυθιών <i>Μ. Καπλάνογλου</i>	
ΛΦ	ΚΦΛ08	Λατινική Φιλολογία: Δράμα – Κωμωδία <i>Σ. Παπαϊωάννου</i>	4.0
ΓΛ ή ΛΦ	ΚΦΓ20 ή ΚΦΛ12	Κοινωνιογλωσσολογία <i>Σ. Μπέλλα</i> ή Λατινική Πεζογραφία <i>Ελ. Ντάνου</i>	3.0
ΝΦ	ΚΦΝ16	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. IV (Πεζογραφία 1930: Μυριβήλης-Θεοτοκάς-Πολίτης- Καραγάτσης-Πεντζίκης-Αξιώτη, κ.ά.) <i>Θ. Αγάθος</i>	3.0
ή ΑΕΦ	Ε.Ε * ή ΚΦΑ21	Ελεύθερη Επιλογή * ή Σεμινάριο Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας <i>Μ. Θωμά, Ε. Τσιτσιανοπούλου, S. Costanza</i>	4.0
ΠΑΙΔ	ΚΠΔ74	Παιδαγωγικά: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας: Διδακτική Άσκηση <i>Ευ. Φρυδάκη</i>	4.0

*Οι φοιτητές επιλέγουν είτε το Σεμινάριο ΑΕΦ (το αντικείμενο το σεμιναρίου ανανεώνεται κάθε χρόνο) είτε ένα μάθημα Ελεύθερης Επιλογής από έναν κατάλογο μαθημάτων τα οποία προέρχονται τόσο από το Τμήμα Φιλολογίας όσο και από άλλα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής (ο κατάλογος αυτός επίσης ανανεώνεται σε ετήσια βάση).

Κατάλογος μαθημάτων Ε.Ε. για το εαρινό εξάμηνο 2019-2020

Τμήμα Φιλολογίας

ΚΦΛ06 Λαογραφία και ιστορία των παραμυθιών

ΚΦΒ07, ΜΦΒ07 Υμνογραφία

ΜΦΒ05 Παλαιογραφία

ΜΦΒ09 Αγιολογία

ΜΦΒ04 Φιλολογία στο Βυζάντιο

ΓΦΓ07 Πραγματολογία

ΓΦΒ11 Βυζαντινή Ιστοριογραφία

Τμήμα Θεατρικών Σπουδών

68Θ202 Το θέατρο της αρχαιότητας Β΄

68Θ206 Το θέατρο της αρχαιότητας Δ΄

68Θ210 Το θέατρο της αρχαιότητας ΣΤ΄

Τμήμα Ιστορίας- Αρχαιολογίας

ΚΙΑ02 Προϊστορική Πρωτοϊστορική Αρχαιολογία

ΚΙΑ14 Βυζαντινή Αρχαιολογία

ΚΙΙ03 Βυζαντινή Ιστορία

ΚΙΙ89 Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Επιγραφική

ΚΙΙ91 Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Νομισματική

Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

ΚΠΔ01 Παιδαγωγική

ΚΦΣ84 Εισαγωγή στη Φιλοσοφία

ΚΠΔ72 Παιδαγωγικά: Παιδαγωγική Ψυχολογία

ΚΠΔ231 Διδακτική της Ιστορίας

Τμήμα Ψυχολογίας

ΚΨΧ09 Σχολική Ψυχολογία: Σύνδεση θεωρίας και πράξης

ΚΨΧ10 Σχολική Ψυχολογία

ΚΨΧ22 Εξελικτική ψυχοπαθολογία

*Για τις περιγραφές των μαθημάτων συμβουλευτείτε τους ιστοτόπους και τους Οδηγούς Σπουδών των Τμημάτων

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ – ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2019–2020

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΜΦΑ05	Αρχαϊκή επική ποίηση πλην Ομήρου [Εισαγωγή στην αρχαϊκή επική ποίηση. Γλώσσα και μέτρο. Ερμηνεία κειμένων] Γ. Κάρα	4.0
ΑΕΦ	ΜΦΑ06	Αρχαϊκή λυρική ποίηση [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] Ε. Μακρυγιάννη	4.0
ΛΦ	ΜΦΛ03	Λατινική Φιλολογία-Έπος Ε. Καραμαλέγκου	4.0
ή ΙΣΤ	ή ΜΙΙ01	ή Αρχαία Ιστορία Α΄ Σ. Ψωμά	
ΒΦ	ΜΦΒ03	Βυζαντινή Ιστοριογραφία Α΄ Α. Παναγιώτου	4.5
ΝΦ	ΜΦΝ04	Νεοελληνική Λογοτεχνία 12ου - 17ου αι. Ι (Διγενής-Σατιρική ποίηση-Μυθιστ., κ.ά.) Τ. Λεντάρη	4.5
ΝΦ	ΜΦΝ06	Νεοελληνική Λογοτεχνία 18ου αι. (Νεοελληνικός Διαφωτισμός-Δημοτικό Τραγούδι-Ποίηση-Πεζογραφία-Θέατρο, Ποιητική και Ρητορική, κ.ά.) Γ. Ξούριας	4.5
ΓΛ	ΜΦΓ28	Δομή της Νέας Ελληνικής: Φωνολογία - Μορφολογία - Σημασιολογία - Λεξιλόγιο Γ. Μαρκόπουλος	4.5

Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΜΦΑ07	Όμηρος. [Εισαγωγή στα ομηρικά έπη. Ερμηνεία χωρίων της Ιλιάδος] Ε. Μακρυγιάννη	4.5
	ή ΜΦΑ08	ή Πλάτων (Εισαγωγή στην προ Πλάτωνος Ελληνική Φιλολογία. Ερμηνεία Κειμένων) Δ. Καραδήμας (Α-Λ), Β. Λεντάκης (Μ-Ω)	
ΛΦ	ΜΦΛ04	Λατινική Φιλολογία – Ρητορεία Μ. Γκαράνη	4.0
ΒΦ	ΜΦΒ05	Παλαιογραφία Μ. Λουκάκη	4.5
ή ΛΑΟ	ή ΜΦΛ04	ή Κοινωνική Λαογραφία	

Κατεύθυνση Μεσαιωνικής και Νεοελληνικής Φιλολογίας 2019–2020

		Γ. Κούζας	
ΝΦ	ΜΦΝ05	Νεοελληνική Λογοτεχνία 12ου - 17ου αι. ΙΙ (Νεοελληνικός Διαφωτισμός-Δημοτικό Τραγούδι-Ποίηση-Πεζογραφία-Θέατρο, Ποιητική και Ρητορική, κ.ά.) Τ. Λεντάρη	4.5
ΝΦ	ΜΦΝ07	Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. Ι (Ποίηση: Σολωμός-Κάλβος-Ρομαντισμός, κ.ά.) Δ. Αγγελάτος	4.5
ΓΛ	ΜΦΓ27	Δομή της Νέας Ελληνικής: Σύνταξη Υπότροφος Ακαδ.Διδακτικής Εμπειρίας	4.0
ΑΡΧΑΙΟ	ΜΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α. Χασιακού - Αργυράκη	4.0
ή ΠΑΙΔ	ή ΜΠΔ01	ή Παιδαγωγική Γ. Πασιάς	
ή ΦΛΣ	ή ΜΦΣ84	ή Εισαγωγή στη Φιλοσοφία Π. Πανταζάκος	

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΜΦΑ09	Ευριπίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] Μ. Θωμά	4.0
ΒΦ	ΜΦΒ06	Κείμενα Βίου και Πολιτισμού των Βυζαντινών Θ. Αντωνοπούλου	4.0
ΛΑΟ	ΜΦΛ05	Νεωτερική Λαογραφία Β. Χρυσανθοπούλου	4.0
ΝΦ	ΜΦΝ08	Συγκριτική Φιλολογία Λ. Ιωακειμίδου	4.0
ΝΦ	ΜΦΝ09	Θεωρία Λογοτεχνίας Α. Τζούμα	4.0
ΑΡΧΑΙΟ	ΜΙΑ01	Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία Π. Βαλαβάνης - Ε. Κεφαλίδου	3.0
ή ΙΣΤ	ή ΜΙΙ02	ή Αρχαία Ιστορία Β΄ (Ελληνιστική και Ρωμαϊκή) Σ. Ανεζίρη	
ΠΑΙΔ	ΜΠΔ85	Παιδαγωγικά: Αναλυτικά Προγράμματα Δ. Φωτεινός	4.0
ΨΥΧ	ΜΨΧ03	Αναπτυξιακή Ψυχολογία Β. Νικολοπούλου	3.0
	ή	ή	3.0

Κατεύθυνση Μεσαιωνικής και Νεοελληνικής Φιλολογίας 2019–2020

	ΜΨΧ10	Σχολική Ψυχολογία <i>Χρ. Χατζηχρήστου</i>	
--	--------------	--	--

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΜΦΑ12	Κωμωδία [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων του Αριστοφάνη] <i>Χ. Φάκας</i>	4.0
ΛΦ	ΜΦΛ07	Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία <i>Δ. Μπενέτος</i>	4.0
ΒΦ	ΜΦΒ07	Υμνογραφία <i>Γ. Πιτσινέλης</i>	4.0
ΝΦ	ΜΦΝ10	Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. ΙΙ (Πεζογραφία: Ραγκαβής-Ροϊδης-Βικέλας-Βιζυηνός-Παπαδιαμάντης, κ.ά.) <i>Μ. Ρώτα</i>	4.0
ή	ή	ή	
ΠΑΙΔ	ΜΦΝ21	Εφαρμογές στη Συγκριτική Φιλολογία <i>Λ. Ιωακειμίδου</i>	
ή	ή	ή	
ΨΥΧ	ΜΠΔ72	Παιδαγωγικά: Παιδαγωγική Ψυχολογία <i>Μ. Φουντοπούλου</i>	
	ή	ή	
	ΜΨΧ09	Σχολική Ψυχολογία: Σύνδεση θεωρίας και πράξης <i>Χρ. Χατζηχρήστου</i>	
	ή	ή	
	ΜΨΧ22	Εξελικτική ψυχοπαθολογία <i>Μ. Λουμάκου</i>	
ΝΦ	ΜΦΝ22	Σεμινάριο Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α΄ [Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας – Θέματα εξειδίκευσης στα διδασκόμενα αντικείμενα και νέα αντικείμενα] <i>Θ. Αγάθος ή Τ. Λεντάρη ή Μ. Νικολοπούλου ή Α. Τζούμα</i> Αντικατέστησε το μάθημα ΜΦΝ11	4.0
ΑΡΧΑΙΟ	ΜΙΑ14	Βυζαντινή Αρχαιολογία <i>Γ. Πάλλης</i>	3.0
ΙΣΤ	ΜΙΙ03	Βυζαντινή Ιστορία <i>Τρ. Μανιάτη - Κοκκίνη</i>	4.0
ΦΛΣ	ΜΦΣ86	Μεσαιωνική Φιλοσοφία <i>Γ. Στείρης</i>	3.0

Κατεύθυνση Μεσαιωνικής και Νεοελληνικής Φιλολογίας 2019–2020

Ζ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΜΦΑ16 ή ΜΦΑ15	Θουκυδίδης [Εισαγωγή- Ερμηνεία κειμένων] Ν. Καναβού ή Ελληνιστική Ποίηση (Εισαγωγή-Ερμηνεία κειμένων) Χ. Φάκας	3.0
ΛΦ ή ΝΦ	ΜΦΛ06 ή ΜΦΝ20	Λατινική Φιλολογία - Ελεγεία Σ. Γεωργακοπούλου ή Μέθοδοι προσέγγισης στη διδασκαλία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Δ. Μέντη	4.0
ή ΛΑΟ	ή ΜΦΛ03	ή Συγκριτική Λαογραφία Μ. Καπλάνογλου	
ΝΦ	ΜΦΝ14	Σεμινάριο Νεοελληνικής Φιλολογίας Β΄ [Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας -Θέματα εξειδίκευσης στα διδασκόμενα αντικείμενα και νέα αντικείμενα] Στ. Κακλαμάνης ή Π. Καρπούζου ή Δ. Μέντη ή Γ. Ξούριας	4.0
ΒΦ	ΜΦΒ08	Βυζαντινή Ρητορική – Επιστολογραφία Ι. Πολέμης	4.0
ΓΛ	ΜΦΓ17	Κειμενογλωσσολογία - Ανάλυση Λόγου Δ. Γούτσος (Α-Λ) Σ. Κουτσουλέλου (Μ-Ω) Σεμινάριο εμβάθυνσης Ε. Ιντζίδης	4.0
ΙΣΤ	ΜΙΙ04	Νεώτερη Ελληνική Ιστορία Σπ. Πλουμίδης	3.0
ΠΑΙΔ	ΜΠΔ71	Παιδαγωγικά: Ειδική Διδακτική της Λογοτεχνίας Ευ. Φρυδάκη	4.0
ΝΦ	ΜΦΝ12	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. Ι (Η ποίηση από το γύρισμα του αιώνα στο μεσοπόλεμο: Καβάφης-Σικελιανός-Βάρναλης- Καρυωτάκης, κ.ά.) Ε. Γαραντούδης	4.0

Κατεύθυνση Μεσαιωνικής και Νεοελληνικής Φιλολογίας 2019–2020

Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΜΦΑ17 ή ΜΦΑ19	Αισχύλος [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] Β. Λεντάκης ή Αριστοτέλης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] Σ. Ματθαίος	3.0
ΒΦ	ΜΦΒ04 ή ΜΦΒ09 ή ΜΦΒ10 ή ΜΦΒ12	Σεμινάριο Βυζαντινής Φιλολογίας - (Επιλογή ενός θέματος) ή Φιλολογία στο Βυζάντιο (ΜΦΒ04) Δ. Καλαμάκης ή Αγιολογία (ΜΦΒ09) Κ. Παϊδάς ή Θεολογική - Φιλοσοφική Γραμματεία (ΜΦΒ10) Θ. Αντωνοπούλου-Μ. Ούλμπριχτ (Θεολογική Γραμματεία) - Χ. Μεσσής (Φιλοσοφική Γραμματεία) ή Κοσμική Ποίηση (ΜΦΒ12) Μ. Λουκάκη	4.0
ΒΦ ή ΛΑΟ	ΜΦΒ11 ή ΜΦΛ06	Βυζαντινή Ιστοριογραφία Β΄ Ι. Πολέμης ή Λαογραφία και ιστορία των παραμυθιών Μ. Καπλάνογλου	4.0
ΝΦ	ΜΦΝ23	Ιστορία και Κείμενα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Ε. Γαραντούδης	4.0
ΝΦ	ΜΦΝ13 ή ΜΦΝ15	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. ΙΙ (Η πεζογραφία από το γύρισμα του αιώνα μέχρι το μεσοπόλεμο: Χατζόπουλος-Θεοτόκης-Καζαντζάκης, κ.ά.) Θ. Αγάθος ή Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. ΙΙΙ (Ποίηση 1930: Σεφέρης-Ελύτης-Ρίτσος, κ.ά.) Φ. Παππάς	4.0
ΝΦ	ΜΦΝ16 ή	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. ΙV (Πεζογραφία 1930: Μυριβήλης-Θεοτοκάς-Πολίτης-Καραγάτσης-Πεντζίκης-Αξιώτη, κ.ά.) Θ. Αγάθος ή	4.0

Κατεύθυνση Μεσαιωνικής και Νεοελληνικής Φιλολογίας 2019–2020

Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

	ΜΦΝ18	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. VI (Η πεζογραφία από το 1930 και εξής: Τσίρκας-Αλέξ. Κοτζιάς-Φραγκιάς-Χατζής-Καχτίσης, κ.ά.) Μ. Ρώτα	
ΓΛ	ΜΦΓ20	Κοινωνιογλωσσολογία Σ. Μπέλλα	3.0
ΠΑΙΔ	ΜΠΔ74	Παιδαγωγικά: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας: Διδακτική Άσκηση Μ. Φουντοπούλου	4.0

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ 2019–2020

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΓΦΑ05	Αρχαϊκή επική ποίηση πλην Ομήρου [Εισαγωγή στην αρχαϊκή επική ποίηση. Γλώσσα και μέτρο. Ερμηνεία κειμένων] Γ. Κάρλα	4.0
ΑΕΦ	ΓΦΑ06	Αρχαϊκή λυρική ποίηση [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] Ε.Μακρυγιάννη	4.0
ΛΦ	ΓΦΛ03	Λατινική Φιλολογία- Έπος Ε. Καραμαλέγκου	4.0
ή ΙΣΤ	ή ΓΠ01	ή Αρχαία Ιστορία Α΄ Σ. Ψωμά	
ΒΦ	ΓΦΒ03	Βυζαντινή Ιστοριογραφία Α΄ Α. Παναγιώτου	4.5
ΝΦ	ΓΦΝ04	Νεοελληνική Λογοτεχνία 12ου - 17ου αι. Ι (Διγενής-Σατιρική ποίηση-Μυθιστ., κ.ά.) Τ. Λεντάρη	4.5
	ή ΓΦΝ18	ή Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. VI (Η πεζογραφία από το 1930 και εξής: Τσίρκας-Αλέξ. Κοτζιάς-Φραγκιάς-Χατζής-Καχτίσης, κ.ά.) Μ. Ρώτα	
ΓΛ	ΓΦΓ03	Φωνητική - Φωνολογία (με έμφαση στη δομή της Νέας Ελληνικής) Γ. Μαρκόπουλος	4.5
ΓΛ	ΓΦΓ04	Μορφολογία (με έμφαση στη δομή της Νέας Ελληνικής) Γ. Μαρκόπουλος	4.5

Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΓΦΑ07	Όμηρος [Εισαγωγή στα ομηρικά έπη. Ερμηνεία χωρίων της Ιλιάδος] Ε. Μακρυγιάννη	4.5
ΛΦ	ΓΦΛ04	Λατινική Φιλολογία- Ρητορεία Μ. Γκαράνη	4.0
ΝΦ	ΓΦΝ05	Νεοελληνική Λογοτεχνία 12ου - 17ου αι. ΙΙ (Λογοτεχνία της βενετοκρατούμενης Κρήτης, κ.ά.) Τ. Λεντάρη	4.0
	ή	ή	

Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

	ΓΦΝ17	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. V (Η ποίηση από το 1930 και εξής: Υπερρεαλισμός-Σαχτούρης-Αναγνωστάκης-Σινόπουλος-Καρούζος, κ.ά.) Ε. Γαρανούδης	
ΓΛ	ΓΦΓ05	Σύνταξη Α΄ (με έμφαση στη δομή της Νέας Ελληνικής) Β. Σπυρόπουλος	4.5
ΓΛ	ΓΦΓ06	Σημασιολογία Θ. Γιάνναρης	4.5
ΓΛ	ΓΦΓ07	Πραγματολογία Σ. Μπέλλα	4.5
ΛΑΟ	ΓΦΛ02	Φιλολογική Λαογραφία Μ. Καπλάνογλου	4.0
	ή ΓΦΛ04	ή Κοινωνική Λαογραφία Β. Χρυσανθοπούλου	
ή ΠΑΙΔ	ή ΓΠ	ή Παιδαγωγική Γ. Πασιάς	
ή ΦΛΣ	ή ΓΦΣ84	ή Εισαγωγή στη Φιλοσοφία Π. Πανταζάκος	

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΓΦΑ09	Ευριπίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] Μ. Θωμά	4
ΛΦ	ΓΦΛ05	Λατινική Φιλολογία - Λυρική ποίηση Α. Μιχαλόπουλος	4
ΒΦ	ΓΦΒ07	Υμνογραφία Γ. Πισινέλης	3
ή ΑΡΧΑΙΟ	ή ΓΙΑ01	ή Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία Π. Βαλαβάνης - Ε. Πέππα	
ή ΙΣΤ	ή ΓΠ02	ή Αρχαία Ιστορία Β΄ (Ελληνιστική και Ρωμαϊκή) Σ. Ανεζήρη	
ΓΛ	ΓΦΓ08	Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής (Φωνολογία - Μορφολογία) Ν. Παντελίδης Φροντιστηριακό μάθημα Θ. Γιάνναρης	4

ΓΛ	ΓΦΓ09	Ψυχογλωσσολογία – Νευρογλωσσολογία Σ. Βαρλοκώστα	4
ΓΛ	ΓΦΓ11*** ή ΓΦΓ18	Σύνταξη Β' Ο. Σινοπούλου ή Κατάκτηση - Διδασκαλία Δεύτερης Γλώσσας Μ. Ιακώβου	4
ΠΑΙΔ	ΓΠΔ85	Παιδαγωγικά: Αναλυτικά Προγράμματα Δ. Φωτεινός	4
ΨΥΧ	ΓΨΧ03 ή ΓΨΧ10	Αναπτυξιακή Ψυχολογία Β. Νικολοπούλου ή Σχολική Ψυχολογία Χρ. Χατζηχρήστου	3 3

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΓΦΑ11 ή ΓΦΑ13	Σεμινάριο Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας [Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας - Θέματα εξειδίκευσης στα διδασκόμενα αντικείμενα ή νέα αντικείμενα] Β. Βερτουδάκης, Μ. Γίωση, Α. Καρβούνη, Λ. Παπαδημητρόπουλος, S. Costanza, E. Τσιτσιανοπούλου, Σ. Ματθαίος, Μ. Θωμά, Μανουσάκης (Δ. Καραδήμας) ή Μεταγενέστερη γραμματεία Α. Καρβούνη	4.0
ΑΕΦ ή ΠΑΙΔ ή ΨΥΧ	ΓΦΑ12 ή ΓΠΔ72 ή ΓΨΧ09 ή ΓΨΧ22	Κωμωδία [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων του Αριστοφάνη] Χ. Φάκας ή Παιδαγωγικά: Παιδαγωγική Ψυχολογία Μ. Φουντοπούλου ή Σχολική Ψυχολογία: Σύνδεση θεωρίας και πράξης Χρ. Χατζηχρήστου ή Εξελικτική ψυχοπαθολογία Μ. Λουμάκου	4.0
ΛΦ	ΓΦΛ07	Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία Δ. Μπενέτος	4.0

ΝΦ	ΓΦΝ09	Θεωρία Λογοτεχνίας Π. Καρπούζου	4.0
ΓΛ	ΓΦΓ10***	Στοιχεία Επιστημονικής Γραφής Σ. Κουτσουλέλου Σεμινάριο εμβάθυνσης Ε. Ιντζίδης	4.0
ΝΦ	ΓΦΝ08	Συγκριτική Φιλολογία Λ. Ιωακειμίδου	4.0
ή ΓΛ	ή ΓΦΓ15	ή Γνωστική Γλωσσολογία Ε. Παναρέτου	
ή ΙΣΤ	ή ΓΠΙ03	ή Βυζαντινή Ιστορία Τρ. Μανιάτη-Κοκκίνη	
ή ΓΛ	ή ΓΦΓ32	ή Πειραματική Γλωσσολογία Α. Λέγγερης	
ΓΛ	ΓΦΓ13	Γλωσσική Κατάκτηση Σ. Βαρλοκώστα	4.0
ΦΛΣ	ΓΦΣ85	Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Ε. Μαραγγιανού (Α-Λ), Γ. Καλογεράκος (Μ-Ω)	2.0
	ή ΓΦΣ86	ή Μεσαιωνική Φιλοσοφία Γ. Στείρης	

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΓΦΑ16	Θουκυδίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] Ν. Καναβού	4.0
	ή ΓΦΑ15	ή Ελληνιστική ποίηση (Εισαγωγή - Ερμηνεία κειμένων) Χ. Φάκας	
ΛΦ	ΓΦΛ06	Λατινική Φιλολογία- Ελεγεία Σ. Γεωργακοπούλου	4.0
ή ΙΣΤ	ή ΓΠΙ04	ή Νεότερη Ελληνική Ιστορία Σπ. Πλουμίδης	
ΒΦ	ΓΦΒ08	Βυζαντινή Ρητορική - Επιστολογραφία Ι. Πολέμης	3.0
ΝΦ	ΓΦΝ07	Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. Ι (Ποίηση: Σολωμός-Κάλβος-Ρομαντισμός, κ.ά.) Ε. Γαραντούδης	4.0

ΓΛ	ΓΦΓ17	Κειμενογλωσσολογία -Ανάλυση λόγου Δ. Γούτσος (Α-Λ) Σ. Κοτσουλέλου (Μ-Ω) Σεμινάριο εμβάθυνσης Ε. Ιντζίδης	4.0
ΓΛ	ΓΦΓ24	Ιστορία Γλωσσολογίας Σ. Κουτσουλέλου	4.0
ΠΑΙΔ	ΓΠΔ71	Παιδαγωγικά: Ειδική Διδακτική της Γλώσσας Αθ. Μιχάλης	4.0
	Ε.Ε*	Ελεύθερη Επιλογή	3.0

Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΓΦΑ19	Αριστοτέλης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] Σ. Ματθαίος	4.0
ΑΕΦ	ΓΦΑ17 ή ΓΦΑ20	Αισχύλος [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] Β. Λεντάκης ή Ομήρου Οδύσσεια [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] Σ. Ματθαίος	4.0
ΛΦ ή ΒΦ	ΓΦΛ08 ή ΓΦΒ11	Λατινική Φιλολογία- Δράμα - Κωμωδία Σ. Παπαϊωάννου ή Βυζαντινή Ιστοριογραφία Β΄ Ι. Πολέμης	3.0
ΝΦ ή ΛΑΟ	ΓΦΝ15 ή ΓΦΛ06	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. ΙΙΙ (Ποίηση 1930: Σεφέρης-Ελύτης-Ρίτσος, κ.ά.) Φ. Παππάς ή Λαογραφία και Ιστορία των παραμυθιών Γ. Κούζας	4.0
ΓΛ	ΓΦΓ21+ΓΦΓ33** ή ΓΦΓ23 ή ΓΦΓ30 ή ΓΦΓ12	Πτυχιακή εργασία (ισοδυναμεί με 2 μαθήματα=8 ECTS) ή επιλογή 2 μαθημάτων από τα 6 παρακάτω: Υφογλωσσολογία Ε. Παναρέτου ή Γλωσσολογία Σωμάτων Κειμένων Δ. Γούτσος ή Τυπολογία - Συγκριτική Γλωσσολογία Ο. Σινοπούλου	8.0 4.0

	ή ΓΦΓ25	ή Γλωσσική Μεταβολή A. Γιάνναρης	
	ή ΓΦΓ31	ή Γραμματισμός E. Ιντζίδης	
	ή ΓΦΓ20	ή Κοινωνιογλωσσολογία Σ. Μπέλλα	
ΠΑΙΔ	ΓΠΔ74	Παιδαγωγικά: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας: Διδακτική Άσκηση Eu. Φρυδάκη	4.0
	E.E.*	Ελεύθερη Επιλογή	3.0

*Οι φοιτητές του Ζ' και Η' εξαμήνου Γλωσσολογικού μπορούν να παρακολουθήσουν στα πλαίσια της ελεύθερης επιλογής (E.E.):

A) μαθήματα Γλωσσολογίας, τα οποία δεν επέλεξαν σε προηγούμενο εξάμηνο (π.χ. Γνωσιακή ή Υπολογιστική Γλωσσολογία)

B) οποιοδήποτε μάθημα προσφέρεται από το Τμήμα Φιλολογίας ή άλλο τμήμα της Φιλοσοφικής Σχολής:

Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

ΚΠΔ231 Διδακτική της Ιστορίας, Μ. Μουμούρα

Τμήμα Ψυχολογίας

Χειμερινό εξάμηνο

ΨΧ14 Περιβαλλοντική ψυχολογία, Β. Παυλόπουλος

ΨΧ42 Ψυχοκοινωνικά προβλήματα σχολικής & εφηβικής ηλικίας, Υπό ανάθεση

ΨΧ79 Οικογένεια κι ανάπτυξη, Σ. Τάνταρος

ΨΧ54 Ψυχολογία των μαθησιακών δυσκολιών, Φ. Πολυχρόνη

Εαρινό εξάμηνο

ΨΧ32 Γνωστική Ψυχολογία I, Π. Ρούσσος

ΨΧ05 Γνωστική Ψυχολογία II, Π. Ρούσσος

ΨΧ56 Διαπολιτισμική Ψυχολογία, Β. Παυλόπουλος

ΨΧ76 Πρόληψη και παρέμβαση στην οικογένεια και στο σχολείο, Υπό ανάθεση

ΨΧ06 Εφηβεία και αναδυόμενη ενηλικίωση, Σ. Τάνταρος

ΨΧ91 Ψυχοπαιδαγωγικές προσεγγίσεις για την αντιμετώπιση των μαθησιακών δυσκολιών, Φ. Πολυχρόνη

** Η πτυχιακή εργασία πλέον έχει την ισχύ δύο μαθημάτων και ως εκ τούτου οι φοιτητές του Η' εξαμήνου που επιλέγουν Πτυχιακή Εργασία δηλώνουν τα δύο μαθήματα της Πτυχιακής ΓΦΓ21 Πτυχιακή I και ΓΦΓ33 Πτυχιακή II μαζί. Σε περίπτωση που δεν θέλουν να επιλέξουν Πτυχιακή Εργασία επιλέγουν 2 από τα αντίστοιχα προσφερόμενα μαθήματα επιλογής. Όσοι φοιτητές έχουν συμπληρώσει 59 μαθήματα και τους υπολείπεται ένα μάθημα Η εξαμήνου μπορούν να επιλέξουν ένα από τα προσφερόμενα μαθήματα επιλογής ή κατ' εξαίρεση ένα από τα μαθήματα της πτυχιακής, δηλ. το ΓΦΓ21.

*** Το μάθημα ΓΦΓ10 «Στοιχεία Επιστημονικής Γραφής» και το μάθημα ΓΦΓ11 «Σύνταξη Β» αλλάζουν αμοιβαία εξάμηνο και γίνονται (α) το πρώτο (ΓΦΓ10) μάθημα του ΣΤ

εξαμήνου και (β) το δεύτερο (ΓΦΓ11) μάθημα του Ε εξαμήνου σε επιλογή με το μάθημα ΓΦΓ18 «Κατάκτηση-Διδασκαλία Δεύτερης Γλώσσας». Οι φοιτητές που δεν έχουν περάσει και τα δύο αυτά μαθήματα τα επιλέγουν και τα δηλώνουν με το νέο τους καθεστώς. Όσοι φοιτητές έχουν περάσει μόνο το ένα από αυτά τα μαθήματα και τους δημιουργείται πρόβλημα έλλειψης μαθήματος στο κατά περίπτωση εξάμηνο, καλούνται να επικοινωνήσουν με την Γραμματεία και συγκεκριμένα με την κα Ηλιάνα Φώτου, ούτως ώστε να τους χρεωθεί το μάθημα στο νέο του εξάμηνο, και επιλέγουν το μάθημα το οποίο χρωστάνε στο νέο του καθεστώς. Πιο συγκεκριμένα:

- Αν κάποιος φοιτητής έχει περάσει το ΓΦΓ10 «Στοιχεία Επιστημονικής Γραφής» στο Ε εξάμηνο και χρωστάει το ΓΦΓ11 «Σύνταξη Β» στο ΣΤ εξάμηνο, με το νέο καθεστώς ενδέχεται να μην συμπληρώνει τα απαιτούμενα μαθήματα στο ΣΤ εξάμηνο. Στην περίπτωση αυτή θα του χρεωθεί το μάθημα ΓΦΓ10 «Στοιχεία Επιστημονικής Γραφής» στο ΣΤ εξάμηνο και θα επιλέξει και θα δηλώσει το ΓΦΓ11 «Σύνταξη Β» (ή το ΓΦΓ18 «Κατάκτηση-Διδασκαλία Δεύτερης Γλώσσας») στο Ε εξάμηνο.
- Αντιστρόφως, αν κάποιος φοιτητής έχει περάσει το ΓΦΓ11 «Σύνταξη Β» στο ΣΤ εξάμηνο και χρωστάει το ΓΦΓ10 «Στοιχεία Επιστημονικής Γραφής» στο Ε εξάμηνο, με το νέο καθεστώς ενδέχεται να μην συμπληρώνει τα απαιτούμενα μαθήματα στο Ε εξάμηνο. Στην περίπτωση αυτή θα του χρεωθεί το ΓΦΓ11 «Σύνταξη Β» στο Ε εξάμηνο και θα πρέπει να επιλέξει και να δηλώσει το ΓΦΓ10 «Στοιχεία Επιστημονικής Γραφής» στο ΣΤ εξάμηνο.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2019–2020

Α΄ Εξάμηνο – Χειμερινό

ΦΦΑ01 Θεματογραφία – Γλωσσικές ασκήσεις

A. Μπάζου

Στόχος του μαθήματος είναι μέσα από επιλεγμένα αποσπάσματα αττικού πεζού λόγου, κυρίως ιστοριογράφων και ρητόρων του 5ου και 4ου αι. π.Χ., να ασκηθούν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες στη μετάφραση σε δόκιμο νεοελληνικό λόγο, ενώ παράλληλα γίνεται επανάληψη της Γραμματικής και του Συντακτικού της αρχαίας Ελληνικής γλώσσας.

ΦΦΑ02 Ηρόδοτος [Εισαγωγή στην ιστοριογραφία. Ερμηνεία κειμένων]

P. Χατζηλάμπρου

Στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές με τη γλώσσα, τις βασικές θεματικές και τα σημαντικότερα μεθοδολογικά προβλήματα που θέτει το έργο του Ηροδότου μέσω της μελέτης του πρώτου βιβλίου των Ιστοριών λόγω της προγραμματικής του λειτουργίας για το σύνολο του ηροδοτέιου έργου. Η ώρα των μαθημάτων θα αξιοποιείται κυρίως για τη μελέτη επιλεγμένων χωρίων του πρώτου βιβλίου, αλλά και την πραγμάτευση βασικών θεμάτων της έρευνας του έργου του Ηροδότου, όπως οι προκάτοχοι του Ηροδότου, ο Ηρόδοτος ως ιστορικός, ο τρόπος σύνθεσης της ιστορίας του, οι βασικές αντιλήψεις του για το θείο, αιτιότητα και ετερότητα στο έργο του Ηροδότου κ.ά.

Β΄ Εξάμηνο – Εαρινό

ΦΦΑ04 Σοφοκλής [Εισαγωγή στη δραματική ποίηση και στην τραγωδία.

Ερμηνεία κειμένων. Μετρική]

B. Βερτουδάκης (Μ-Ω)

Εισαγωγή στη δραματική ποίηση και την εποχή της – Σοφοκλής: ο δημιουργός και το έργο του – ερμηνεία κειμένου: Σοφοκλή, Οιδίπους Τύραννος, φιλολογική και λογοτεχνική ανάλυση, μέτρο – αισθητικές και φιλοσοφικές διαστάσεις της τραγωδίας.

I. Κωνσταντάκος (Α-Λ)

Εισαγωγή στην αρχαία τραγωδία. Καταγωγή του είδους: οι πληροφορίες του Αριστοτέλη, διονυσιακές τελετές και σάτυροι, ο Αρίων και η δημιουργία του λογοτεχνικού διθύραμβου, η συμβολή των δωρικών περιοχών στη διαμόρφωση

του είδους, ο Θέσπις και η ανάδειξη του ηθοποιού. Συνθήκες παραγωγής και παράστασης: θεατρικές εορτές, χορηγοί, ηθοποιοί και κομπάρσοι, μουσική και χορός, θεατρικός χώρος και σκηνικά, κοστούμια και μάσκες. Εισαγωγή στον Οιδίποδα Τύραννο του Σοφοκλή. Ο μύθος του Οιδίποδα στην αρχαία γραμματεία. Η μορφή της Σφίγγας: δυτικοασιατικές και αιγυπτιακές καταβολές και ελληνικές εκφάνσεις. Ο ρόλος της στην ιστορία του Οιδίποδα. Ανάλυση της πλοκής του Οιδίποδα Τυράννου: η συναρπαστική τεχνική του Σοφοκλή και οι ρωγμές στην αληθοφάνεια. Η διανοητική υπεροχή και η τραγική «αμαρτία» του Οιδίποδα. Ιστορικό πλαίσιο της τραγωδίας: ο Οιδίπους Τύραννος ως έκφραση των επιφυλάξεων του Σοφοκλή απέναντι στη σοφιστική κίνηση. Ερμηνεία και σχολιασμός του κειμένου του Οιδίποδα Τυράννου.

ΦΦΑ05 Εισαγωγή στην Κλασική Φιλολογία – Παπυρολογία – Παλαιογραφία – Κριτική κειμένου

A. Παπαθωμάς (A–Λ)

Στο πλαίσιο των παραδόσεων θα προσφερθεί αρχικά εισαγωγή στο γνωστικό αντικείμενο, τις αρχές και τις επιστημονικές μεθόδους της Κλασικής Φιλολογίας. Ακολούθως θα προσφερθεί αντίστοιχη εισαγωγή που θα αφορά στο γνωστικό αντικείμενο της ελληνικής και της λατινικής Παπυρολογίας. Αντικείμενο της παπυρολογίας είναι η μελέτη των χιλιάδων ελληνικών και λατινικών λογοτεχνικών παπύρων και παπυρικών εγγράφων που σώθηκαν σε διάφορες περιοχές της Μεσογείου (κυρίως στην Αίγυπτο αλλά και σε άλλες περιοχές όπως την Παλαιστίνη, Ιορδανία, Συρία, Ελλάδα, Μ. Ασία, Ιταλία κτλ.) και χρονολογούνται στο χρονικό διάστημα μεταξύ του 4^{ου} αι. π.Χ. και του ύστερου 8^{ου} αι. μ.Χ. Οι φοιτητές θα έρθουν για πρώτη φορά σε επαφή με παπύρους και όστρακα και θα ασκηθούν στην ανάγνωση βασικών τύπων γραφής. Επιπροσθέτως, θα δοθεί έμφαση στην ερμηνεία των παπυρικών κειμένων στα φιλολογικά και ιστορικά τους συμφραζόμενα. Ακολούθως, θα προσφερθεί σύντομη εισαγωγή στην ελληνική παλαιογραφία και στην ανάγνωση χειρόγραφων κωδικών της βυζαντινής περιόδου. Τέλος, θα γίνει αναφορά στις βασικές αρχές της κριτικής του κειμένου.

P. Χατζηλάμπρου (M–Ω)

Στόχος του μαθήματος είναι να αποτελέσει εισαγωγή στη μελέτη των ελληνικών χειρογράφων, αρχαίων (Παπυρολογία) και μεσαιωνικών (Παλαιογραφία), και να εξοικειώσει τους φοιτητές με τις βασικές μορφές των ελληνικών γραφών, βιβλιακών και επισευρμένων από την ελληνιστική περίοδο έως τον δέκατο πέμπτο αιώνα. Σε κάθε διδακτική ενότητα θα εστιάζουμε σε συγκεκριμένα κείμενα που επιλέχθηκαν για να καταδείξουν την εξέλιξη της ελληνικής γραφής και για να μας βοηθήσουν να εξετάσουμε στοιχεία της παράδοσης της ελληνικής

γραμματείας σε πάπυρο, περγαμινή και χαρτί κατά τη διάρκεια της παραπάνω περιόδου. Επιπλέον, το μάθημα θα αποτελέσει βασική εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Φιλολογία, εστιάζοντας στην ιστορία της Ελληνικής Φιλολογίας. Τέλος, θα διδαχθούν οι βασικές αρχές της Κριτικής του Κειμένου, και θα διερευνηθεί ο τρόπος αποκατάστασης των κλασικών κειμένων.

Γ΄ Εξάμηνο– Χειμερινό

ΚΦΑ05 – ΜΦΑ05 – ΓΦΑ05 Αρχαϊκή επική ποίηση πλην Ομήρου [Εισαγωγή στην αρχαϊκή επική ποίηση. Γλώσσα και μέτρο. Ερμηνεία κειμένων]

Γ. Κάρλα

Στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στη θεματική, τη γλώσσα, την κριτική του κειμένου και το μέτρο της αρχαϊκής επικής ποίησης (πλην των ομηρικών επών). Το μάθημα εστιάζει στα έργα του Ησιόδου, στους Ομηρικούς Ύμνους και στον Επικό Κύκλο με τη μελέτη επιλεγμένων αποσπασμάτων από τη Θεογονία, τα Έργα καὶ Ἡμέραι, τον ομηρικό ύμνο Εἰς Ἄφροδίτην, και τα Κύπρια. Τα αποσπάσματα αυτά αφορούν σε κομβικές στιγμές της ελληνικής μυθολογίας και λογοτεχνίας, όπως η συνάντηση του Ησιόδου με τις Μούσες, η ανατροπή του Ουρανού από τον Κρόνο, το εγχείρημα του Προμηθέα με τη φωτιά, ο πίθος της Πανδώρας, ο έρωτας της Αφροδίτης για τον θνητό Αγχίση, το σχέδιο του Δία για την αρχή του Τρωικού πολέμου, κ.ά.

- (1.) Ο Επικός κύκλος και οι Ομηρικοί ύμνοι, η Βατραχομομαχία και ο Μαργίτης. Ο Ησιόδος και το Αρχαϊκό έπος μετά τον Ησιόδο (μορφή και περιεχόμενο, με ιδιαίτερη έμφαση στις σχέσεις με τον Όμηρο και στις επιδράσεις που άσκησαν).
- (2.) Η ΑΡΧΑΪΚΗ ΕΠΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ. (Β΄) ΚΕΙΜΕΝΑ: Αποσπ. 2 F1-2 (ΕΥΚΛΟΣ) / 3 T1, T4, T6, T7 – F1, F2, F4-5, F6, F7, F11, F13-14, F16, F19, F25 (Κύπρια έπη) / 4 T1, T2, F1 (ΗΓΗΣΙΝΟΥΣ) / 5 Y1 (στ. 1-6, 45-106, 191-255, 281-93, και λοιποί στίχοι ως αδιδακτο), Y2, Y3 (ΟΜΗΡΙΚΟΙ ΥΜΝΟΙ Εἰς Ἀφροδίτην).

Βιβλιογραφία: Α. Ι. Βοσκού, Αρχαία Κυπριακή Γραμματεία, τόμ. 1: Ποίηση Επική Λυρική Δραματική, Λευκωσία (Ίδρυμα Αναστάσιος Γ. Λεβέντης) 1995 / 20082 (Εισαγωγή, Κείμενο – Μετάφραση και Σχόλια, με αναλυτική βιβλιογραφία). Βλ. επίσης: Α. Bernabé, Poetae Epici Graeci, Testimonia et Fragmenta, Pars I, Stuttgartiae et Lipsiae 19962 – Μ. L. West, Homeric Hymns, Homeric Apocrypha, Lives of Homer, Cambridge Mass. – London 2003· Greek Epic Fragments from the Seventh to the Fifth Centuries BC, Cambridge Mass. – London 2003· Α. Faulkner, The Homeric Hymn to Aphrodite: Introduction, Text, and Commentary, Oxford 20083

ΚΦΑ06 Αρχαϊκή λυρική ποίηση [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]

Ε. Μακρυγιάννη

Εισαγωγή στην αρχαϊκή λυρική ποίηση: χαρακτηριστικά της αρχαϊκής εποχής, ορολογία, μουσικά όργανα, είδη της λυρικής ποίησης, συνθήκες εκτέλεσης/παράστασης. Εισαγωγή στη μετρική: αναλυτικά το δακτυλικό εξάμετρο, ελεγειακό δίστιχο, iamβικό τρίμετρο μαζί με τον χωλίαμβο/σκάζοντα iamβο και τον ισχιορρωγικό, τροχαϊκό τετράμετρο καταληκτικό και τα συναφή μέτρα των επωδών. Οι σημαντικότεροι αρχαϊκοί λυρικοί ποιητές και το έργο τους: σχολιασμός, ερμηνεία, μετάφραση επιλεγμένων αποσπασμάτων από σχεδόν όλο το εύρος της σωζόμενης αρχαϊκής λυρικής ποίησης: α') από το έργο ελεγειακών και iamβογράφων ποιητών: Αρχίλοχος, Καλλίνος, Σημωνίδης, Τυρταίος, Μίμνερμος, Σόλων, Θέογνις και Θεογνίδεια, Ξενοφάνης, Ιππώναξ, Ανάνιος και β') από το έργο ποιητών της μελικής (μονωδικής και χορικής) ποίησης: Αλκμάν, Αλκαίος, Σαπφώ, Ίβυκος, Σιμωνίδης ο Κείος, Ανακρέων, Πίνδαρος, Βακχυλίδης.

ΜΦΑ06 – ΓΦΑ06 Αρχαϊκή λυρική ποίηση [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]

Ε. Μακρυγιάννη

Εισαγωγή στην αρχαϊκή λυρική ποίηση: χαρακτηριστικά της αρχαϊκής εποχής, ορολογία, μουσικά όργανα, είδη της λυρικής ποίησης, συνθήκες εκτέλεσης/παράστασης. Εισαγωγή στη μετρική: αναλυτικά το δακτυλικό εξάμετρο, ελεγειακό δίστιχο, iamβικό τρίμετρο μαζί με τον χωλίαμβο/σκάζοντα iamβο και τον ισχιορρωγικό, τροχαϊκό τετράμετρο καταληκτικό και τα συναφή μέτρα των επωδών. Οι σημαντικότεροι αρχαϊκοί λυρικοί ποιητές και το έργο τους: σχολιασμός, ερμηνεία, μετάφραση επιλεγμένων αποσπασμάτων από σχεδόν όλο το εύρος της σωζόμενης αρχαϊκής λυρικής ποίησης: α') από το έργο ελεγειακών και iamβογράφων ποιητών: Αρχίλοχος, Καλλίνος, Σημωνίδης, Τυρταίος, Μίμνερμος, Σόλων, Θέογνις και Θεογνίδεια, Ξενοφάνης, Ιππώναξ, Ανάνιος και β') από το έργο ποιητών της μελικής (μονωδικής και χορικής) ποίησης: Αλκμάν, Αλκαίος, Σαπφώ, Ίβυκος, Σιμωνίδης ο Κείος, Ανακρέων, Πίνδαρος, Βακχυλίδης.

Δ' Εξάμηνο – Εαρινό

ΚΦΑ07 – ΓΦΑ07 – ΜΦΑ07 Όμηρος [Εισαγωγή στα ομηρικά έπη. Ερμηνεία χωρίων της Ιλιάδος]

Ε. Μακρυγιάννη

Το «επικό» είδος, χαρακτηριστικά της προφορικής σύνθεσης (π.χ. επαναλήψεις, λογότυποι, επαναλαμβανόμενοι τυπικοί στίχοι, τυπικές σκηνές, τυπικά θέματα), η γλώσσα και το μέτρο των ομηρικών επών, η δομή των ομηρικών στίχων (τομές, ζεύγματα, διασκελισμοί κ.λπ.), χαρακτηριστικά του ομηρικού ύφους, παρομοιώσεις

κ.ά., σύγκριση επικών προοιμίων (ιδίως της Ίλιάδας και της Όδύσσειας με αναφορές και στα έργα του Ησιόδου Θεογονία και Έργα και Ήμέραι), ηρωικός κώδικας. Περιεχόμενο, σχέδιο και τεχνική της Ιλιάδας. Ερμηνεία του μεγαλύτερου τμήματος της ραψωδίας Α και επίσης άλλων χαρακτηριστικών, σύντομων ή εκτενέστερων, ιλιαδικών χωρίων.

ΚΦΑ08 – ΜΦΑ08 Πλάτων [Εισαγωγή στην προ Πλάτωνος ελληνική φιλοσοφία. Ερμηνεία κειμένων]

Δ. Καραδήμας

Στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στη μελέτη του έργου και της φιλοσοφικής σκέψης του Πλάτωνα. Μετά τη γενική εισαγωγή (βίος και έργο του φιλοσόφου, η εποχή του, οι επιδράσεις που δέχτηκε, η θέση του στην ιστορία της φιλοσοφίας, κλπ.), το μάθημα επικεντρώνεται στη μελέτη και ανάλυση (φιλολογική και φιλοσοφική) του Φαίδρου. Ο διάλογος αυτός επελέγη όχι μόνον για την απaráμιλλη λογοτεχνική του αξία, αλλά και για την ποικιλία των φιλοσοφικών προβλημάτων που εξετάζει (έρωτας, ρητορική, ψυχή, ανάμνηση, διαλεκτική, θεωρία των Ιδεών, κλπ.). Τα θέματα που μας απασχολούν περισσότερο, ωστόσο, είναι αυτά του έρωτα και της ρητορικής – τα δύο βασικά θέματα του διαλόγου.

Β. Λεντάκης

Ε΄ Εξάμηνο– Χειμερινό

ΦΦΑ03 Αττικοί ρήτορες [Εισαγωγή στη Ρητορική. Γραμματική και σύνταξη Αττικής διαλέκτου. Ερμηνεία κειμένων]

Ρ. Χατζηλάμπρου

Βασικός στόχος του μαθήματος είναι να αποτελέσει εισαγωγή στην αττική ρητορεία μέσω της μελέτης επιλεγμένων δικανικών λόγων. Όταν θα ολοκληρωθεί η σειρά των μαθημάτων, αναμένεται ότι οι φοιτητές θα είναι σε θέση να εντοπίζουν ορισμένες βασικές τεχνικές πειθούς ενός ρητορικού κειμένου, να αντιλαμβάνονται τον ρόλο του ρήτορα/λογογράφου, να έχουν αποκτήσει εξοικείωση με το ύφος και τη ρητορική τέχνη συγκεκριμένων ρητόρων, και να μπορούν να αποδώσουν το περιεχόμενο ορισμένων όρων του αττικού δικαίου.

ΚΦΑ09 Ευριπίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]

Μ. Θωμά

Το μάθημα εστιάζει στη μελέτη της δραματικής ποίησης ως είδους μέσα από την ερμηνευτική ανάλυση της τραγωδίας Βάχκες του Ευριπίδη. Στο πλαίσιο της

εξέτασης της εν λόγω τραγωδίας επιδιώκεται η παρουσίαση του έργου του Ευριπίδη, της σχέσης του με την ιστορική και κοινωνική πραγματικότητα της εποχής του, καθώς και της γενικότερης θέσης του τραγικού στην αρχαιοελληνική γραμματεία της κλασικής περιόδου. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος θα μελετηθεί στίχο προς στίχο η εν λόγω τραγωδία, ενώ θα αναλυθούν, μεταξύ άλλων, οι δραματικές τεχνικές του Ευριπίδη, το ύφος, η γλώσσα και το μέτρο του έργου, καθώς επίσης η ιδεολογία και οι θεολογικές απόψεις του συγγραφέα. Έμφαση θα δοθεί επίσης και στη μελέτη των αρχαίων μαρτυριών για τον ποιητή και το έργο του.

ΜΦΑ09 – ΓΦΑ09 Ευριπίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]

Μ. Θωμά

Το μάθημα εστιάζει στη μελέτη της δραματικής ποίησης ως είδους μέσα από την ερμηνευτική ανάλυση της τραγωδίας Βάχκες του Ευριπίδη. Στο πλαίσιο της εξέτασης της εν λόγω τραγωδίας επιδιώκεται η παρουσίαση του έργου του Ευριπίδη, της σχέσης του με την ιστορική και κοινωνική πραγματικότητα της εποχής του, καθώς και της γενικότερης θέσης του τραγικού στην αρχαιοελληνική γραμματεία της κλασικής περιόδου. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος θα μελετηθεί στίχο προς στίχο η εν λόγω τραγωδία, ενώ θα αναλυθούν, μεταξύ άλλων, οι δραματικές τεχνικές του Ευριπίδη, το ύφος, η γλώσσα και το μέτρο του έργου, καθώς επίσης η ιδεολογία και οι θεολογικές απόψεις του συγγραφέα. Έμφαση θα δοθεί επίσης και στη μελέτη των αρχαίων μαρτυριών για τον ποιητή και το έργο του.

ΣΤ΄ Εξάμηνο – Εαρινό

ΚΦΑ11 – ΓΦΑ11 Σεμινάριο Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας [Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας – Θέματα εξειδίκευσης στα διδασκόμενα αντικείμενα ή νέα αντικείμενα]

Β. Βερτουδάκης: Ερωτική λογοτεχνία: φιλοσοφία, επίγραμμα, επιστολογραφία

Στο Σεμινάριο θα εξετάσουμε την ερωτική λογοτεχνία των Αρχαίων Ελλήνων, όπως αυτή εκδηλώνεται στα ακόλουθα είδη: α) φιλοσοφικός διάλογος: θα δούμε αναλυτικά το Συμπόσιο του Πλάτωνα και πιο συνοπτικά το ομώνυμο έργο του Ξενοφώντα, τον Ερωτικό του Πλουτάρχου και τους Έρωτες του ψευδο-Λουκιανού, β) επιγραμματική ποίηση: αντικείμενο της μελέτης μας θα αποτελέσουν τα δύο ερωτικά βιβλία της Παλατινής Ανθολογίας, το 5ο με τα ετεροφυλοφιλικά επιγράμματα και το 12ο με τα ομοερωτικά, τη λεγόμενη Μούσα παιδική γ) επιστολογραφία: θα διερευνήσουμε τους κατ' εξοχήν ερωτικούς επιστολογράφους της όψιμης λογοτεχνικής παραγωγής, Φιλόστρατο και

Αρισταίνεται. Στόχος του σεμιναρίου είναι επίσης να μυήσει τους φοιτητές στη μέθοδο συγγραφής μιας πανεπιστημιακής εργασίας. Κάθε μέλος του σεμιναρίου θα αναλάβει μια προφορική εισήγηση και την τελική επεξεργασία του ίδιου θέματος σε γραπτή σεμιναριακή εργασία (περ. 5 χιλιάδων λέξεων) που θα υποβληθεί στο τέλος του εξαμήνου.

Μ. Γίωση: Σαπφώ

Ερμηνευτικός σχολιασμός αποσπασμάτων της Σαπφούς με αναφορές σε γενικότερα θέματα του Αρχαϊκού Λυρισμού και παράλληλη εξέταση αποσπασμάτων άλλων λυρικών ποιητών.

Α. Καρβούνη: Αρχαίο ελληνικό έπος από τον Όμηρο ως τον Νόννο: ποίηση και απαγγελία

Το θέμα του σεμιναρίου είναι η απεικόνιση της ποιητικής δραστηριότητας στην ελληνική επική ποίηση από την αρχαϊκή περίοδο μέχρι την ύστερη αρχαιότητα. Μετά από μια εισαγωγή στα μυθολογικά έπη που διασώζονται ακέραια (με έμφαση στον Απολλώνιο Ρόδιο, τον Κόιντο Σμυρναίο και τον Νόννο), θα εστιάσουμε στα προοίμια και σε επιλεγμένα χωρία των έργων αυτών, στα οποία περιγράφονται ποιητικοί αγώνες, συμπόσια, και άλλες σκηνές ποιητικής έμπνευσης, απαγγελίας, τραγουδιού και χορού. Στόχος του σεμιναρίου είναι να εξοικειωθούν οι συμμετέχοντες με την μεταγενέστερη επική ποίηση μέσα από την οπτική της ποιητικής δραστηριότητας, καθώς και με την μέθοδο για τη συγγραφή επιστημονικής εργασίας στον τομέα της επικής ποίησης. Στο τέλος του εξαμήνου οι συμμετέχοντες θα παρουσιάσουν προφορικά και στη συνέχεια θα υποβάλουν σε γραπτή μορφή τη σεμιναριακή εργασία τους σε θέμα που εμπίπτει στο αντικείμενο του σεμιναρίου.

Σ. Ματθαίος: Απολλώνιος Ρόδιος, Άργοναυτικά

Το σεμινάριο στοχεύει στην ανάλυση και ερμηνεία του τρίτου βιβλίου των Άργοναυτικών του Απολλώνιου Ρόδιου υπό το πρίσμα των εννοιών “παράδοση” και “νεωτερικότητα” που χαρακτηρίζουν την ελληνιστική ποιητική δημιουργία. Παράλληλα θα μελετηθούν μεταξύ άλλων η σχέση του Απολλώνιου με τον Καλλίμαχο και το καλλιμάχειο πρόγραμμα, το ηρωϊκό στοιχείο των Άργοναυτικών και ο ρόλος των θεών, θα διερευνηθούν οι αφηγηματικές τεχνικές του έπους και θα επιχειρηθεί, τέλος, αποτίμηση του στο πλαίσιο της ελληνιστικής ποιητικής. Οι συμμετέχοντες θα μελετήσουν και θα παρουσιάσουν προφορικά ενότητες από το τρίτο βιβλίο των Άργοναυτικών και, βάσει των παρουσιάσεών τους, θα εκπονήσουν γραπτή σεμιναριακή εργασία που θα καταθέσουν με τη λήξη του εξαμήνου.

Λ. Παπαδημητρόπουλος: Ο οίκος στον Ευριπίδη: Άλκηστη - Μήδεια - Ιππόλυτος

Στην αναζήτηση ενός αποτελεσματικού εργαλείου για μια καθολική ερμηνεία των σωζόμενων αρχαίων τραγωδιών ο φιλόλογος-ερευνητής ίσως βρει στην έννοια του οίκου το επιθυμητό κλειδί. Θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε ότι η συγκεκριμένη έννοια ανάγεται στο θεματικό κέντρο ενός μεγάλου μέρους της παγκόσμιας λογοτεχνικής παραγωγής. Οι σχέσεις που αναπτύσσονται ανάμεσα στα μέλη μιας οικογένειας, καθώς επίσης ανάμεσα σε μια οικογένεια και άλλα πρόσωπα έξω από αυτήν έχουν αποτελέσει το προσφιλέστερο θέμα πραγμάτευσης όσων ασχολούνται με την καλλιέργεια του αφηγηματικού λόγου. Έχει, άλλωστε, εύστοχα υποστηριχθεί ότι η οικογένεια ως πρωταρχικό κύτταρο του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου συνιστά μια μικρογραφία του. Τα τρία δράματα του Ευριπίδη που θα αναλύσουμε παρουσιάστηκαν στο θέατρο του Διονύσου σε χρονικό διάστημα περίπου μιας δεκαετίας και συγκαταλέγονται στα αριστουργήματα της παγκόσμιας λογοτεχνίας. Και τα τρία χαρακτηρίζονται από την επενέργεια ενός ή περισσότερων ερωτικών τριγώνων. Στο πλέγμα των σχέσεων που διαμορφώνονται σ' αυτά κυρίαρχη θέση κατέχει ο παράγοντας που ορίζω ως «αντικατάσταση στο λέχος». Το στοιχείο αυτό μπορεί να εντοπιστεί στο σύνολο των σωζόμενων τραγωδιών του Ευριπίδη και αποτελεί ένα από τα κυρίαρχα στοιχεία της δραματουργίας του. Με την κατάλληλη αξιοποίηση των δεδομένων που του προσέφερε η μυθολογική παράδοση, αλλά και με τις ριζικές τροποποιήσεις που επέφερε πάνω σ' αυτήν, ο Ευριπίδης έδωσε στον έρωτα μια πρωταρχική θέση στην ποίησή του. Άλλες πτυχές που θα μας απασχολήσουν στο παρόν σεμινάριο είναι: η θέση των παιδιών και των υπηρετών στον οίκο, η σημασία των εισόδων και των εξόδων από τον οίκο, ο ρόλος των όρκων, η σχέση του οίκου με την πόλη και η επενέργεια των θεών πάνω στη διαμόρφωση των σχέσεων του οίκου.

Λ. Παπαδημητρόπουλος: Ο Ευριπίδης και ο Μύθος των Ατρείδων: Ηλέκτρα-Ορέστης-Ελένη

Στο σεμινάριο αυτό θα αναλυθούν διεξοδικά οι ανωτέρω τραγωδίες του Ευριπίδη, οι οποίες συγκαταλέγονται σε μία ωριμότερη φάση της δημιουργίας του, όταν είχε αποκρυσταλλωθεί πια το προσωπικό του ύφος. Έμφαση θα δοθεί στην πρωτοποριακή πραγμάτευση του μύθου από τον τραγικότερο των ποιητών, στα διάφορα συστατικά στοιχεία της δραματουργίας του, όπως τον αφηγηματικό πρόλογο, τον αγώνα λόγων, την αγγελική ρήση, τον από μηχανής θεό, καθώς επίσης στη σκιαγράφηση των χαρακτήρων των έργων και στον επικαθορισμό της δράσης από τον θεϊκό παράγοντα. Οι φοιτητές θα έρθουν επίσης σε επαφή με

ξενόγλωσση βιβλιογραφία, γι' αυτό ένα από τα προαπαιτούμενα του σεμιναρίου είναι ο καλός χειρισμός τουλάχιστον της αγγλικής γλώσσας.

Salvatore Costanza - Γ. Κάρλα: Παιδες, παρθένοι και γάμος. Μύηση και μυητικές τελετές

Η μύηση (στα Αγγλικά initiation) αποτελεί ενδιαφέρον επιστημονικό ζήτημα. Η έρευνα τις τελευταίες δεκαετίες δίνει μεγάλη έμφαση στις τελετές μύησης, οι οποίες έχουν ιδιαίτερη σημασία για την ιστορία της αρχαίας Ελληνικής θρησκείας. Επιπλέον, οι τελετές αυτές είναι βασικές πηγές για τις ιδέες της αρχαίας κοινωνίας.

Το σεμινάριο βασίζεται εξίσου στο θέμα του γάμου και στις διαφορετικές τάξεις ηλικίας: παῖδες/ἔφηβοι/ἄνδρες (για τους άνδρες) και νύμφαι/παρθένοι/γυναίκες (για τις γυναίκες). Πολλοί μύθοι, όπως οι ιστορίες των Προϊπίδων, των Μινυάδων και του Ιππολύτου, είναι συνδεδεμένοι με τη μύηση από το ένα ηλικιακό στάδιο στο επόμενο και σε αυτήν την τελετή οι θεότητες, κυρίως η Ἄρτεμη, η Αφροδίτη και η Ἥρα, παίζουν μεγάλο ρόλο. Επίσης, κάποια παιχνίδια της Αρχαιότητας όπως η χελιχελώνη (Ἡρινα, Πολυδεύκης) και η χυτρίνδα (Πολυδεύκης, Σουητώνιος) συμβολίζουν τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει ο άνθρωπος μέχρι να ωριμάσει και να ενταχθεί στην κοινωνία των συνομηλίκων και των ενηλίκων.

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Κουρέτας, Δ. Αγχοπλημμυριστική θεραπεία τῆς «μανίας» τῶν Προϊπίδων ὑπὸ τοῦ Μελάμποδος, «Πλάτων», 29 (1977), σσ. 110-116.
- Dodds, E.R., Οἱ Ἕλληνες και το παράλογο, Αθήνα, Καρδαμίτσας, 1977.
- Burkert, W., Ελληνική μυολογία και τελετουργία: Δομή και ιστορία, Αθήνα, ΜΙΕΤ, 1993.
- Λάζος, Χ. Δ.μ Παίζοντας στο χρόνο. Αρχαιοελληνικά και βυζαντινά παιχνίδια 1700 π.Χ. - 1500 μ.Χ., Αθήνα, ΑΙΟΛΟΣ, 2002.
- Παπαθωμάς, Α. Το πρώτο βιβλίο των Ιστοριῶν του Ηροδότου. Μνήμες, θρύλοι και γεγονότα από την Ασία και την Ελλάδα της Αρχαϊκῆς εποχῆς, Αθήνα, 2. ἐκδ., Transversa Charta, 2015.
- Παπαθωμάς, Α. Ευριπίδου Βάκχαι. Εισαγωγή, μετάφραση και ερμηνευτικά σχόλια, Αθήνα, Transversa Charta, 2018.

Μ. Θωμά: Ιδιωτική Επιστολογραφία της μετακλασικής περιόδου

Στόχος του σεμιναρίου είναι η μελέτη των ιδιωτικῶν επιστολῶν της μετακλασικῆς περιόδου, δηλαδή της περιόδου που ξεκινάει με την ελληνοιστικῆ εποχῆ και φτάνει ἔως και την ὑστερη αρχαιότητα. Μετά από μία σύντομη εισαγωγή στη θεωρία της αρχαίας ελληνικῆς επιστολογραφίας θα διαβαστούν και θα αναλυθούν

λεπτομερώς τόσο λογοτεχνικές επιστολές του ελληνορωμαϊκού κόσμου, όσο και καθαρά ιδιωτικές επιστολές γραμμένες σε παπύρους και συναφείς φορείς γραφής (όστρακα, αρχαίες μεμβράνες, ξύλινες πινακίδες κτλ.) από την ελληνιστική, ρωμαϊκή και πρώιμη βυζαντινή ανατολική Μεσόγειο, οι οποίες φανερώνουν ποικίλες πτυχές της καθημερινής ζωής και των σχέσεων των κατοίκων του μετακλασικού κόσμου. Βασικός σκοπός του σεμιναρίου είναι να παράσχει στους φοιτητές εξειδικευμένες γνώσεις σχετικά με τις γενικές αρχές και τη θεωρία της αρχαίας ελληνικής ιδιωτικής επιστολογραφίας της μετακλασικής αρχαιότητας, καθώς επίσης και με τα βασικά θέματα, τα δομικά μοτίβα, τη γλώσσα και το ύφος των επιστολών αυτών.

Μ. Θωμά: Οικογενειακός βίος στην Αρχαία Ελληνική Γραμματεία

Στο σεμινάριο θα μελετηθούν πτυχές του αρχαιοελληνικού οικογενειακού βίου, όπως εμφανίζονται σε λογοτεχνικά και μη κείμενα της αρχαίας ελληνικής γραμματείας. Θα αξιοποιηθούν κάθε είδους λογοτεχνικά κείμενα, πεζά και ποιητικά, από τον Όμηρο έως την ύστερη αρχαιότητα, καθώς επίσης και μαρτυρίες που σώζονται σε άλλα γραμματειακά είδη (επιγραφές, πάπυροι, όστρακα κτλ.) και φωτίζουν άγνωστες εν πολλοίς πλευρές του οικογενειακού βίου, τις σχέσεις μεταξύ των μελών μιας οικογένειας, τον τρόπο σκέψης και τις επικρατούσες νοοτροπίες κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Στόχος του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές τις βασικές πτυχές του οικογενειακού βίου των αρχαίων Ελλήνων, και να διδαχθούν πώς πρέπει να συλλέγουν, να μελετούν, να αξιολογούν και να αξιοποιούν τα διάφορα είδη γραμματειακών πηγών.

Ε. Τσιτσιανοπούλου: Εισαγωγή στην Παπυρολογία – Παλαιογραφία

Στόχος του μαθήματος είναι η εισαγωγή στο γνωστικό αντικείμενο και η εξέταση των επιστημονικών αρχών και της μεθοδολογίας της ελληνικής Παπυρολογίας και της Παλαιογραφίας. Στα πλαίσια του μαθήματος γίνεται εκτεταμένη μελέτη ελληνικών χειρογράφων, αρχαίων (Παπυρολογία) και μεσαιωνικών (Παλαιογραφία). Οι φοιτητές/τριες εξοικειώνονται με την ανάγνωση βασικών τύπων γραφής και την ερμηνεία επιλεγμένων φιλολογικών παπύρων, παπυρικών εγγράφων, οστράκων και περγαμηνών. Θα δοθεί έμφαση, επίσης, στην εκμάθηση της χρήσης των συγχρόνων ηλεκτρονικών βοηθημάτων και μέσω (βάσεων δεδομένων, προγραμμάτων κτλ.) τα οποία είναι απαραίτητα στη σύγχρονη παπυρολογική έρευνα. Παράλληλα γίνεται και σύντομη εισαγωγή στην ελληνική Παλαιογραφία και αναφορά στις βασικές αρχές της κριτικής κειμένου καθώς και ασκήσεις μεταγραφής, χρονολόγησης και αποκατάστασης κειμένων.

N. Μανουσάκης - Δ. Καραδήμας: Δράμα: Ο Ερωτικός Μύθος στην Τραγωδία

Πώς χρησιμοποίησε ο Αισχύλος έναν ερωτικό μύθο για να μεταφέρει στη σκηνή την Ιλιάδα; Πώς χειρίστηκε ο ίδιος ποιητής στις Τοξότιδες τον μύθο του Ακταίωνα, του Θηβαίου κυνηγού που είχε τόση εμπιστοσύνη στα θέλητρά του ώστε να πιστέψει ότι μπορεί να σαγηνεύσει την ομόκλινη του Δία Σεμέλη; Πώς ισορροπεί ο Αισχύλος ανάμεσα στον βίαιο έρωτα και την υπερκαθορισμένη εκπλήρωση στη σατυρική Αμυμώνη; Πώς η ερωτική διάσταση της Κλυταιμνήστρα καθορίζει τον Αγαμέμνονα συνολικά; Πώς λειτουργεί ο ερωτικός μύθος στην Αντιγόνη του Σοφοκλή, και πώς τον «παραμετροποίησε» ο Ευριπίδης στη δική του χαμένη Αντιγόνη; Ποιες πτυχές στο ήθος του τραγικού ήρωα φωτίζονται με την εκούσια ερωτική εκδίκηση στη Μήδεια του Ευριπίδη, και ποιες με την ακούσια στις Τραχίνιες του Σοφοκλή; Πώς χρησιμοποιεί ο Ευριπίδης τον συζυγικό ερωτικό μύθο σε παραμυθοδράματα όπως η Άλκηστη και η Ελένη; Αυτά και άλλα συγγενή ερωτήματα θα προσεγγίσουμε στο παρόν σεμινάριο, επιχειρώντας να απαντήσουμε στο πυρηνικό ερώτημα του τι πυροδοτεί και τι νοηματοδοτεί το ερωτικό στοιχείο στην τραγωδία.

ΚΦΑ12 Κωμωδία [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων του Αριστοφάνη]**I. Κωνσταντάκος**

Εισαγωγή στην αττική κωμωδία. Καταγωγή του είδους: φαλλικά δρώμενα, ζωόμορφοι χοροί, δωρικές φάρσες. Εκπρόσωποι της Παλαιάς Κωμωδίας: πρόδρομοι, σύγχρονοι και επίγονοι του Αριστοφάνη. Συνθήκες παραγωγής και παράστασης: θεατρικές εορτές, ηθοποιοί και χορός, σκηνικός χώρος, θεατρικά μηχανήματα, κοστούμια και μάσκες. Ο θεατρικός κόσμος της Αθήνας του 5ου αιώνα: συνεργασίες και διαμάχες των δραματουργών, παράδοση και νεωτερισμοί. Βίος και έργο του Αριστοφάνη: από το τρομερό παιδί στον πικραμένο μεσήλικα. Οι νέες μόδες του 4ου αιώνα (μυθολογική κωμωδία, ερωτική πλοκή) και η προσχώρηση του παλιομοδίτη ποιητή. Θέματα της Παλαιάς Κωμωδίας: πολιτική σάτιρα και φαντασία, πόλεμος και ειρήνη, φιλοσοφία και πνευματικός βίος, τραγωδία και παρωδία, η καθημερινή ζωή και τα προβλήματά της. Εισαγωγή στους Αχαρνές του Αριστοφάνη. Ιστορικό πλαίσιο της κωμωδίας: ο Πελοποννησιακός πόλεμος και η διχασμένη αθηναϊκή κοινή γνώμη. Η διαμάχη του Αριστοφάνη με τον Κλέωνα και τους υποστηρικτές του πολέμου. Το πολιτικό μήνυμα των Αχαρνέων και οι προφυλάξεις του ποιητή. Ερμηνεία και σχολιασμός του κειμένου των Αχαρνέων

ΜΦΑ12 – ΓΦΑ12 Κωμωδία [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων του Αριστοφάνη]**Χ. Φάκας**

Εισαγωγή στην αττική κωμωδία. Καταγωγή του είδους: φαλλικά δρώμενα, ζωόμορφοι χοροί, δωρικές φάρσες. Εκπρόσωποι της Παλαιάς Κωμωδίας: πρόδρομοι, σύγχρονοι και επίγονοι του Αριστοφάνη. Συνθήκες παραγωγής και παράστασης: θεατρικές εορτές, ηθοποιοί και χορός, σκηνικός χώρος, θεατρικά μηχανήματα, κοστούμια και μάσκες. Ο θεατρικός κόσμος της Αθήνας του 5ου αιώνα: συνεργασίες και διαμάχες των δραματουργών, παράδοση και νεωτερισμοί. Βίος και έργο του Αριστοφάνη: από το τρομερό παιδί στον πικραμένο μεσήλικα. Οι νέες μόδες του 4ου αιώνα (μυθολογική κωμωδία, ερωτική πλοκή) και η προσχώρηση του παλιομοδίτη ποιητή. Θέματα της Παλαιάς Κωμωδίας: πολιτική σάτιρα και φαντασία, πόλεμος και ειρήνη, φιλοσοφία και πνευματικός βίος, τραγωδία και παρωδία, η καθημερινή ζωή και τα προβλήματά της. Εισαγωγή στους Αχαρνές του Αριστοφάνη. Ιστορικό πλαίσιο της κωμωδίας: ο Πελοποννησιακός πόλεμος και η διχασμένη αθηναϊκή κοινή γνώμη. Η διαμάχη του Αριστοφάνη με τον Κλέωνα και τους υποστηρικτές του πολέμου. Το πολιτικό μήνυμα των Αχαρνών και οι προφυλάξεις του ποιητή. Ερμηνεία και σχολιασμός του κειμένου των Αχαρνών.

ΚΦΑ13 Μεταγενέστερη γραμματεία

Γ. Κάρλα

Στο πλαίσιο του μαθήματος θα ασχοληθούμε με διαφορετικά λογοτεχνικά είδη των αυτοκρατορικής περιόδου και της ύστερης αρχαιότητας: ιστοριογραφία, βιογραφία, μυθιστόρημα, ρητορικούς λόγους, επιστολογραφία. Θα μελετηθούν κυρίως η γλώσσα, το ύφος, η ιδεολογία, το λογοτεχνικό είδος, οι αφηγηματικές τεχνικές και οι διακειμενικές σχέσεις, ενώ παράλληλα θα προσπαθήσουμε να προσδιορίσουμε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της λογοτεχνίας των δύο αυτών μετακλασικών εποχών.

ΓΦΑ13 Μεταγενέστερη γραμματεία

Α. Καρβούνη

TBA

Ζ' Εξάμηνο – Χειμερινό

ΚΦΑ15 – ΜΦΑ15 – ΓΦΑ15 Ελληνιστική ποίηση [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]

Χ. Φάκας

Εισαγωγή στην ελληνιστική ποίηση. Πολιτικές, κοινωνικές και πνευματικές προϋποθέσεις της ποιητικής παραγωγής του 3ου κυρίως αι. π.Χ. Τα θέματα, οι τεχνικές και οι στόχοι των ελληνιστικών ποιητών ως απόρροια της νεωτερικής ποιητικής τους.

Ο βίος του Καλλίμαχου, το έργο του και τα βασικά χαρακτηριστικά του. Εισαγωγή στους ύμνους του ποιητή και στο θρησκευτικό, πολιτικό και λογοτεχνικό υπόβαθρό τους. Αναλυτικός σχολιασμός τμήματος ή του συνόλου καθενός από τους συγκεκριμένους ύμνους.

ΚΦΑ16 Θουκυδίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]

Α. Παπαθωμάς

TBA

ΜΦΑ16 – ΓΦΑ16 Θουκυδίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]

Ν. Καναβού

Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι η γνωριμία με το έργο του Θουκυδίδη, του πρώτου “επιστήμονα ιστορικού”. Η ιστορία του Πελοποννησιακού πολέμου, που συνέγραψε, δεν είναι μια απλή αφήγηση γεγονότων, αλλά μια διεισδυτική ανάλυση της συμπεριφοράς των ανθρώπων και των πόλεων σε συνθήκες κρίσης. Θα μελετήσουμε μια επιλογή χαρακτηριστικών αποσπασμάτων του έργου, που αντανakλούν τα βασικότερα γεγονότα του πολέμου Αθήνας-Σπάρτης, και μας βοηθούν να εκτιμήσουμε το λογοτεχνικό ύφος και την κοσμοθεωρία του ιστορικού.

Η΄ Εξάμηνο – Εαρινό

ΚΦΑ17- ΜΦΑ17– ΓΦΑ17 Αισχύλος [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]

Β. Λεντάκης

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η Ορέστεια. Θα αναλυθεί ολόκληρη η τριλογία, ώστε να καταδειχθεί η οργανική σύνδεση των μερών. Η ανάλυση θα επικεντρωθεί στις ιδέες που διατρέχουν την τριλογία (π.χ. η εκδίκηση, ανθρωπινή και θεϊκή δικαιοσύνη, η διπλή αιτιότητα στις πράξεις των ανθρώπων), στη δραματική τεχνική του Αισχύλου, αλλά και στην πολιτική διάσταση του έργου.

ΚΦΑ19 - ΜΦΑ19 – ΓΦΑ19 Αριστοτέλης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]

Σ. Ματθαίος

Εκκινώντας από μία επισκόπηση του βίου και του πολύπλευρου έργου του Σταγειρίτη φιλοσόφου το μάθημα θέτει ως στόχο την εξοικείωση με βασικές αρχές της αριστοτελικής φιλοσοφικής σκέψης. Στο επίκεντρο του μαθήματος βρίσκονται η λογική και η οντολογική θεωρία του Αριστοτέλη και η διασύνδεσή τους με τη γλώσσα και τη γλωσσική πραγμάτωση, καθώς και ο απόηχός τους στη ρητορική και την ποιητική θεωρία. Θα μελετηθούν και θα αναλυθούν εκτενή αποσπάσματα από τα αριστοτελικά συγγράμματα Κατηγορίαι και Περί έρμηνείας, καθώς και από την Ποιητική και τη Ρητορική.

ΚΦΑ20 – ΓΦΑ20 Ομήρου Οδύσσεια [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]

Σ. Ματθαίος

Το μάθημα περιλαμβάνει σε έναν πρώτο κύκλο εισαγωγή στον Όμηρο και την ομηρική έρευνα, η οποία περιλαμβάνει τις εξής ενότητες: α) Η αρχαϊκή εποχή της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, β) Το είδος: έπος – ηρωικό έπος, γ) Προφορική ποίηση: η έννοια του ποιητικού δημιουργού, δ) Θέματα σύνθεσης των ομηρικών επών: το ομηρικό ζήτημα, ε) Το κείμενο: ιστορία παράδοσης του ομηρικού κειμένου, στ) Αφηγηματικές τεχνικές και η δομή της Οδύσσειας και ζ) Η γλώσσα του ομηρικού έπους – Στοιχεία μετρικής. Σε έναν δεύτερο κύκλο το μάθημα περιλαμβάνει επισκόπηση των Άπολόγων (ραψωδίες ι – μ) και ερμηνεία της ραψωδίας λ.

ΚΦΑ21 Σεμινάριο Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας Β' - Η' Εξάμηνο

1. Μ. Θωμά: Οικογενειακός βίος στην Αρχαία Ελληνική Γραμματεία

Στο σεμινάριο θα μελετηθούν πτυχές του αρχαιοελληνικού οικογενειακού βίου, όπως εμφανίζονται σε λογοτεχνικά και μη κείμενα της αρχαίας ελληνικής γραμματείας. Θα αξιοποιηθούν κάθε είδους λογοτεχνικά κείμενα, πεζά και ποιητικά, από τον Όμηρο έως την ύστερη αρχαιότητα, καθώς επίσης και μαρτυρίες που σώζονται σε άλλα γραμματειακά είδη (επιγραφές, πάπυροι, όστρακα κτλ.) και φωτίζουν άγνωστες εν πολλοίς πλευρές του οικογενειακού βίου, τις σχέσεις μεταξύ των μελών μιας οικογένειας, τον τρόπο σκέψης και τις επικρατούσες νοοτροπίες κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Στόχος του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές τις βασικές πτυχές του οικογενειακού βίου των αρχαίων Ελλήνων, και να διδαχθούν πώς πρέπει να συλλέγουν, να μελετούν, να αξιολογούν και να αξιοποιούν τα διάφορα είδη γραμματειακών πηγών.

2. Μ. Θωμά: Ιδιωτική Επιστολογραφία της μετακλασικής περιόδου

Στόχος του σεμιναρίου είναι η μελέτη των ιδιωτικών επιστολών της μετακλασικής περιόδου, δηλαδή της περιόδου που ξεκινάει με την ελληνιστική εποχή και φτάνει έως και την ύστερη αρχαιότητα. Μετά από μία σύντομη εισαγωγή στη θεωρία της αρχαίας ελληνικής επιστολογραφίας θα διαβαστούν και θα αναλυθούν λεπτομερώς τόσο λογοτεχνικές επιστολές του ελληνορωμαϊκού κόσμου, όσο και καθαρά ιδιωτικές επιστολές γραμμένες σε παπύρους και συναφείς φορείς γραφής (όστρακα, αρχαίες μεμβράνες, ξύλινες πινακίδες κτλ.) από την ελληνιστική, ρωμαϊκή και πρώιμη βυζαντινή ανατολική Μεσόγειο, οι οποίες φανερώνουν ποικίλες πτυχές της καθημερινής ζωής και των σχέσεων των

κατοίκων του μετακλασικού κόσμου. Βασικός σκοπός του σεμιναρίου είναι να παράσχει στους φοιτητές εξειδικευμένες γνώσεις σχετικά με τις γενικές αρχές και τη θεωρία της αρχαίας ελληνικής ιδιωτικής επιστολογραφίας της μετακλασικής αρχαιότητας, καθώς επίσης και με τα βασικά θέματα, τα δομικά μοτίβα, τη γλώσσα και το ύφος των επιστολών αυτών.

---

3. S. Costanza - Γ. Κάρλα:

4. S. Costanza - Α. Παπαθωμάς:

5. E. Τσιτσιανοπούλου: Εισαγωγή στην Παπυρολογία - Παλαιογραφία

Στόχος του μαθήματος είναι η εισαγωγή στο γνωστικό αντικείμενο και η εξέταση των επιστημονικών αρχών και της μεθοδολογίας της ελληνικής Παπυρολογίας και της Παλαιογραφίας. Στα πλαίσια του μαθήματος γίνεται εκτεταμένη μελέτη ελληνικών χειρογράφων, αρχαίων (Παπυρολογία) και μεσαιωνικών (Παλαιογραφία). Οι φοιτητές/τριες εξοικειώνονται με την ανάγνωση βασικών τύπων γραφής και την ερμηνεία επιλεγμένων φιλολογικών παπύρων, παπυρικών εγγράφων, οστράκων και περγαμηνών. Θα δοθεί έμφαση, επίσης, στην εκμάθηση της χρήσης των συγχρόνων ηλεκτρονικών βοηθημάτων και μέσω των (βάσεων δεδομένων, προγραμμάτων κτλ.) τα οποία είναι απαραίτητα στη σύγχρονη παπυρολογική έρευνα. Παράλληλα γίνεται και σύντομη εισαγωγή στην ελληνική Παλαιογραφία και αναφορά στις βασικές αρχές της κριτικής κειμένου καθώς και ασκήσεις μεταγραφής, χρονολόγησης και αποκατάστασης κειμένων.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2019–2020

Α΄ Εξάμηνο – Χειμερινό

ΦΦΛ01 Εισαγωγή στη λατινική γλώσσα και γραμματεία

Σ. Παπαϊωάννου (Α-Λ)

Εισαγωγή στη Λατινική Γραμματεία. Βασικά λογοτεχνικά είδη και εκπρόσωποι. Επισκόπηση της Ρωμαϊκής ιστορίας και η σημασία της ιστορικής πραγματικότητας για την εμφάνιση των λογοτεχνικών ειδών.

Επανάληψη επιλεγμένων εννοιών του λατινικού συντακτικού (μετοχές, δευτερεύουσες προτάσεις, πλάγιος λόγος) και ενίσχυση του λατινικού λεξιλογίου με ασκήσεις και κείμενα.

A. Μιχαλόπουλος (Μ-Ω)

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η επισκόπηση της Λατινικής λογοτεχνίας από τις αρχές της μέχρι και τον 2ο αι. μ.Χ. Μελετώνται τα λογοτεχνικά είδη στη διαχρονική τους εξέλιξη, καθώς και η ζωή και το έργο των σημαντικότερων εκπροσώπων κάθε είδους. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στους συγγραφείς και τα λογοτεχνικά είδη κατά την εποχή του Αυγούστου. Παράλληλα, επιδιώκεται η διεύρυνση και εμπάθυνση των γνώσεων των φοιτητών στη Γραμματική και το Συντακτικό της λατινικής γλώσσας καθώς και ο εμπλουτισμός του λεξιλογίου τους μέσα από τη μελέτη επιλεγμένων κειμένων της λατινικής πεζογραφίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην αντιμετώπιση μεταφραστικών προβλημάτων και στην εξοικείωση των φοιτητών με τεχνικές μετάφρασης από τη λατινική στην ελληνική.

Β' Εξάμηνο – Εαρινό

ΦΦΛ02 Λατινική Φιλολογία –Μεταφραστική θεωρία και πράξη

Δ. Μπενέτος

Μεταφραστική Θεωρία και Πράξη

1. Θεωρία και γλωσσικές ασκήσεις για τη μετάφραση από τα λατινικά στα ελληνικά και αντίστροφα.
2. Επιμέρους γνωστικά πεδία
  - Σύγχρονη και παραδοσιακή ορολογία
  - Μορφολογία
  - Σύνταξη
  - Γλωσσολογικές προεκτάσεις
  - Γλωσσικές ασκήσεις πεζού λόγου
  - Δημοφιλή κείμενα
  - Κλασική και μεσαιωνική λατινική γλώσσα
3. Λέξεις Κλειδιά: Μετάφραση, μεταφραστική Θεωρία, Κλασικές γλώσσες, Λατινικά, Λατινική Φιλολογία, Λατινική πεζογραφία

Γ' Εξάμηνο – Χειμερινό

ΚΦΛ03 – ΜΦΛ03 – ΓΦΛ03 Λατινική Φιλολογία – Έπος

Ε. Καραμαλέγκου

Βιργιλίου, *Αινείας*. Εισαγωγή στην εποχή του Αυγούστου, στη λατινική επική ποίηση και στο έργο του ποιητή. Το έπος του Βιργιλίου στο πλαίσιο της λογοτεχνικής παράδοσης και της αυγούστειας κουλτούρας με έμφαση στα ζητήματα του είδους και της διακειμενικότητας. Ανάλυση και ερμηνεία αποσπασμάτων από τα βιβλία I, II, III, IV, VI, VIII, X, XII.

Δ' Εξάμηνο – Εαρινό

ΚΦΛ04 Λατινική Φιλολογία – Ρητορεία

Σ. Γεωργακοπούλου

Εισαγωγή στη ρωμαϊκή ρητορική και Κικέρων Pro Marcello

1. Ρωμαϊκή ρητορική ως ιστορική πραγματικότητα και ως ιδεολογικό υπόδειγμα (συνθήκες, ορολογία, θεωρητικές πραγματείες).
2. Πολιτική επισκόπηση του έτους 46 π.Χ. στη Ρώμη. Το είδος του λόγου Υπέρ του Μαρκέλλου, η χρονική του δόμηση, οι πολιτικοποιημένοι όροι-κλειδιά, *clementia Caesaris* και *magnanimitas*. Ανάλυση και μετάφραση. Κριτικό υπόμνημα.

ΜΦΛ04 – ΓΦΛ04 Λατινική Φιλολογία – Ρητορεία

Μ. Γκαράνη

Το μάθημα θα εστιάσει σε ένα λόγο του Κικέρωνα, τον πρώτο Κατιλινιακό λόγο (63 π.Χ.). Θα εξετάσουμε τα κοινωνικά και πολιτικά συμφραζόμενα της συνωμοσίας του Κατιλίνα, καθώς και τις ρητορικές τεχνικές που χρησιμοποιούνται στο κείμενο, όπως αυτές σχετίζονται με τον απώτερο σκοπό του ρήτορα. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη γραμματική και το συντακτικό του κειμένου. Συγχρόνως θα γίνει μια γενικότερη εισαγωγή στην ιστορία της Ρητορικής στην Αρχαία Ρώμη.

Ε' Εξάμηνο – Χειμερινό

ΚΦΛ05–ΓΦΛ05 Λατινική Φιλολογία – Λυρική ποίηση

Α. Μιχαλόπουλος

Το μάθημα θα εξετάσει τη γένεση και εξέλιξη της Λυρικής ποίησης στη Ρώμη εστιάζοντας στο έργο του πρώτου γνωστού εκπροσώπου της, Κατούλλου, και του κορυφαίου εκφραστή της, Ορατίου. Το μάθημα θα ξεκινήσει με εισαγωγική αναφορά στην ελληνική αρχαϊκή λυρική ποίηση και την εξέλιξη της λυρικής ποίησης στον ελληνικό κόσμο υπό την επίδραση του Καλλιμαχισμού. Στη συνέχεια θα εξεταστούν επιλεκτικά ποιήματα του Κατούλλου και Ωδές από το σύνολο της παραγωγής του Ορατίου. Η εξέταση θα περιλαμβάνει τη σχέση των Λατίνων ποιητών με τα ελληνικά τους πρότυπα, την πρόσληψη κοινών θεμάτων ξεχωριστά από το Κάτουλλο και τον Οράτιο, την εξέλιξη του είδους από τον Κάτουλλο στον Οράτιο, θέματα ποιητικής και ειδολογικής ενσυνειδησίας, το θέμα της επιγονικότητας, και τη σχέση λυρικής ποίησης και ρωμαϊκής πολιτικής επικαιρότητας.

ΣΤ΄ Εξάμηνο – Εαρινό

ΚΦΛ07 – ΜΦΛ07 – ΓΦΛ07 Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία

Δ. Μπενέτος

1. Εισαγωγή στη Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία. Ιστορικές περίοδοι και αντιπροσωπευτικοί συγγραφείς.
2. Λογοτεχνικά είδη
  - Ιστοριογραφία του 6^{ου} μ.Χ. αι. στη Δύση: Gregorius Turonensis, *Historia Francorum*, αποσπάσματα για τους Φράγκους βασιλείς της δυναστείας των Μεροβιγγείων.
  - Θρησκευτική Μεσαιωνική Ποίηση: *Sequentiae Stabat Mater* και *Dies Irae*. Ρυθμοτονική λατινική μεσαιωνική μετρική.
  - Κοσμική Μεσαιωνική Ποίηση: Venantius Honorius Clementianus Fortunatus (*Ad Radegundem*), *Carmina Burana* (*O fortuna, Imperatrix Mundi*).
  - Θρησκευτικό δράμα: *Ludus passionis*. Γέννηση και εξέλιξη του θρησκευτικού δράματος και σύνδεσή του με το ευρωπαϊκό θέατρο.
3. Λέξεις Κλειδιά: Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία, Gregorius Turonensis, *Sequentia*, *Ludus passionis*, *Historia Francorum*

Ζ΄ Εξάμηνο – Χειμερινό

ΚΦΛ06 – ΜΦΛ06 – ΓΦΛ06 Λατινική Φιλολογία – Ελεγεία

Σ. Γεωργακοπούλου

Ιστορική επισκόπηση και κλειδιά ανάγνωσης της αυγούστειας ελεγείας. Τίβουλλος, 1.1 και 2.6 (μετάφραση και σχόλια). Ανάλυση και ερμηνεία χωρίων που αποτυπώνουν τους ερωτογραφικούς κοινούς τόπους και την ελεγειακή μεταγλώσσα στα *Remedia amoris* του επιγονικού Οβιδίου. Κριτικό υπόμνημα. Ελεγειακό δίστιχο.

ΚΦΛ10 Σεμινάριο Λατινικής Φιλολογίας

Σ. Γεωργακοπούλου: Μενίππεια Σάτιρα: Σενέκα, *Apocolocyntosis*

Οι ρωμαϊκές πραγματείες για τον αστευτικό λόγο και τη σύνδεσή του με την *ars rhetorica*. Πηγές του γέλιου, ταξινόμηση των αστείων, παραδείγματα αστείων, κανόνες χρήσης τους από τον ρήτορα. (Η σεμιναριακή εργασία βασίζεται σε ξενόγλωσση βιβλιογραφία).

Δ. Μπενέτος: Εισαγωγή στη Μεσαιωνική Λατινική Παλαιογραφία

1. Εισαγωγή στη Μεσαιωνική Λατινική Παλαιογραφία. Η εποχή του Καρλομάγνου.

2. Κριτική του κειμένου και Υπομνήματα (Apparatus criticus, apparatus fontium, apparatus sacrae scripturae).

- Ανάγνωση και έκδοση χειρογράφων.
- Εκμάθηση του προγράμματος Classical Text Editor (Austrian Academy of Sciences).
- Εκμάθηση του προγράμματος Endnote (Reuters).
- Σεμιναριακή εργασία: Ανάγνωση και έκδοση λατινικού φιλολογικού χειρογράφου (συνήθως σχολιαστές του Αριστοτέλη)

Λέξεις Κλειδιά: Λατινική παλαιογραφία, Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία, Classical Text Editor, Endnote, Αυστριακή Ακαδημία Επιστημών, κριτικό υπόμνημα, κριτική του κειμένου.

Σ. Παπαϊωάννου: Αινειάδα

Η Αινειάδα του Βιργιλίου είναι το πλέον πολυδιαβασμένο έργο της Ελληνορωμαϊκής Λογοτεχνίας ανά τους αιώνες, με βάση των αριθμό των σωζόμενων χειρογράφων. Το σεμινάριο προσφέρει λεπτομερή ερμηνευτική μελέτη του έπους του Βιργιλίου στο σύνολό του, με έμφαση σε επιλεγμένα αποσπάσματα από όλα τα βιβλία. Παράλληλα, στη διάρκεια των μαθημάτων θα επιχειρηθεί ουσιαστική εισαγωγή στη θεωρία της λογοτεχνίας, με αναφορά στις βασικότερες λογοτεχνικές θεωρίες ερμηνείας των κλασικών κειμένων από τα μέσα του 20ου αι. και ως τις ημέρες μας, αρχής γενομένης από τη Νέα Κριτική και τον Στρουκτουραλισμό, αλλά και στην πολιτική της λογοτεχνικής πρόσληψης και παρουσίας του Βιργιλίου σε κλασικά έργα της Ευρωπαϊκής νεώτερης και σύγχρονης λογοτεχνίας.

Ελ. Ντάνου (eldanou@hotmail.com): Ρωμαϊκή Βουκολική Ποίηση

Αντικείμενο του σεμιναρίου αποτελεί η μελέτη της γένεσης και της εξέλιξης της Ρωμαϊκής βουκολικής ποίησης με ιδιαίτερη έμφαση στο έργο που σηματοδότησε την καθιέρωση του βουκολικού είδους στη Ρώμη, τις Εκλογές του Βιργιλίου. Αρχικά, θα συζητηθεί ο όρος «βουκολικός» και θα εξετασθούν τα πρότυπα και οι καινοτομίες του Βιργιλίου στο βουκολικό είδος. Στη συνέχεια, θα γίνει επισκόπηση του ιστορικοκοινωνικού πλαισίου που οδήγησε στη δημιουργία και ανάπτυξη του βουκολικού είδους στη Ρώμη. Επιπλέον, θα μελετηθεί η εξέλιξη του βουκολικού είδους μέσα από την ανάλυση επιλεγμένων χωρίων από την ποίηση του Καλπούρνιου και του Νεμεσιανού. Στόχος του σεμιναρίου είναι η εξοικείωση των φοιτητών με την επιστημονική έρευνα, την επιλογή και εφαρμογή κατάλληλης μεθοδολογίας και βιβλιογραφίας μέσα από την προφορική παρουσίαση και την παράδοση μιας γραπτής εργασίας σχετικής με το αντικείμενο του σεμιναρίου.

Alessandro	Lagioia:	Λατινική	Μετρική
<p>Το Σεμινάριο έχει ως στόχο τη διδασκαλία της προσωδίας σε λατινικά κείμενα της κλασικής περιόδου της Ρωμαϊκής Λογοτεχνίας και συγκεκριμένα: • Εισαγωγή - Στοιχεία προσωδίας - Συλλαβισμός • Σχέση λογοτεχνικού είδους και μέτρου • Κανόνες μακρότητας και βραχύτητας • Ενδεικτικά διδασκόμενα μέτρα: δακτυλικό εξάμετρο και ελεγειακό δίστιχο, ιαμβικό τρίμετρο, σαπφική στροφή, σατούρνιος στίχος • Στοιχεία ρυθμικής πρόζας: <i>cursus</i>, <i>clausula</i> Για τους φοιτητές που θα επιλέξουν το σεμινάριο ΔΕΝ απαιτούνται προηγούμενες γνώσεις προσωδίας και μετρικής. Ενδεικτική βιβλιογραφία • Power point παραδόσεων • Αναστασίου Μέγα, Λατινική Μετρική • <i>Fragmentum Censorini (De metris id est numeris anonymi cuiusdam epitoma)</i> • Emanuel Alvarez, <i>Praecepta de vocabulis et de ultimis syllabis</i></p>			

Η' Εξάμηνο– Εαρινό

ΚΦΛ08 – ΓΦΛ08 Λατινική Φιλολογία: Δράμα – Κωμωδία

Σ. Παπαϊωάννου

Εισαγωγή στο Ρωμαϊκό Θέατρο και τη Ρωμαϊκή Κωμωδία, ειδικά στην κωμωδία του Τίτου Μάκκιου Πλαύτου. Ρωμαϊκή Κωμωδία και Ελληνική Νέα Κωμωδία. Ρωμαϊκή Κωμωδία και η κωμική παράδοση της Ιταλίας. Πλαύτος και Τερέντιος. Εξέλιξη του λογοτεχνικού είδους από τον Αριστοφάνη ως τον Τερέντιο. Συστηματική μελέτη της κωμωδίας του Πλαύτου, *Miles Gloriosus* (Ο Καυχησιάρης Στρατιώτης) στο σύνολό της από το πρωτότυπο, τόσο από φιλολογική άποψη όσο και από την οπτική της δραματουργίας. Παράλληλη, συγκριτική μελέτη με επιλογή κειμένων από διάφορες άλλες κωμωδίες τόσο του Πλαύτου, όσο και του Μενάνδρου και του Τερεντίου.

ΚΦΛ12 Λατινική Πεζογραφία | Η' Εξάμηνο

ΕΛ. Ντάνου

Ρωμαϊκό Μυθιστόρημα: Απουλήιου Μεταμορφώσεις

Το μάθημα θα εξετάσει το Ρωμαϊκό μυθιστόρημα κατά τον 1ο και 2ο αιώνα μ.Χ., εστιάζοντας στις Μεταμορφώσεις του Απουλήιου. Βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τα:

- τα πρότυπα, τις βασικές θεματικές και την ιδιαιτερότητα του Ρωμαϊκού μυθιστορήματος
- τη μελέτη των αφηγηματικών τεχνικών των Μεταμορφώσεων του Απουλήιου
- την επισκόπηση του είδους σε συνάρτηση με το ιστορικοπολιτικό πλαίσιο κατά τον 1ο και 2ο αιώνα μ.Χ.

Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων οι φοιτητές θα έχουν τη δυνατότητα να εξετάσουν το είδος του Ρωμαϊκού μυθιστορήματος σε σχέση τόσο με το αρχαιοελληνικό μυθιστόρημα, όσο και με το μοντέρνο μυθιστόρημα. Επίσης, θα δοθεί έμφαση στη γλώσσα και το ύφος του Ρωμαϊκού μυθιστορήματος μέσα από τη μελέτη και την ανάλυση επιλεγμένων αποσπασμάτων από το πρωτότυπο.

Α' Εξάμηνο – Χειμερινό

ΦΦΝ01 Εισαγωγή στην επιστήμη της Νεοελληνικής Φιλολογίας (κοινό για όλες τις κατευθύνσεις)

Διδάσκων: Δημήτρης Αγγελάτος

Η παράδοση αυτή είναι οργανωμένη σε τρία Μέρη (Α'–Γ'), καθένα από τα οποία αποτελείται από ορισμένο αριθμό ενοτήτων. Στην παράδοση θα αναλυθούν συστηματικά οι έξι άξονες αναφοράς της επιστήμης της Νεοελληνικής Φιλολογίας (:ορολογία, αντικείμενο, μέθοδοι προσέγγισης, εργαλεία δουλειάς, έρευνα, διδασκαλία), όπως και οι τρεις θεμελιώδεις στόχοι επί του αντικείμενου της επιστήμης: η έκδοση, η ανάλυση και η ερμηνεία των κειμένων της νεοελληνικής λογοτεχνίας.

Το πρώτο Μέρος (Α') αφορά στους βασικούς όρους που χρησιμοποιούνται στην επιστήμη της νεοελληνικής φιλολογίας, στο αντικείμενό της, αποτελούμενο από τα κείμενα της νεοελληνικής λογοτεχνίας, και στις μεθόδους προσέγγισης του αντικείμενου αυτού. Το δεύτερο Μέρος (Β') επικεντρώνεται αφενός στην εξοικείωση με τα εργαλεία δουλειάς που διαθέτει η επιστήμη, για να επιτύχει τους τρεις θεμελιώδεις στόχους της, αφετέρου στο σωστό τρόπο χρήσης των εργαλείων αυτών στη φιλολογική έρευνα και στη διδασκαλία. Το τρίτο Μέρος (Γ') συνδέεται με τον τρόπο οργάνωσης όλων των προηγούμενων και την εφαρμογή τους τόσο σε μελέτες επιστημονικού χαρακτήρα, που καλείται να εκπονήσει ο φιλόλογος, όσο και στη διδακτική προσέγγιση των κειμένων της νεοελληνικής λογοτεχνίας.

Η ακριβής ορολογία, η επάρκεια στις μεθόδους προσέγγισης, η εποπτεία της νεοελληνικής λογοτεχνίας και των συμφραζομένων της (ιστορικών, αισθητικών και ευρύτερα πολιτισμικών), η κατάκτηση της υποδομής ως προς τα εργαλεία δουλειάς και το δέοντα τρόπο χρήσης τους, η σωστή οργάνωση επιστημονικών εργασιών και διδακτικών προσεγγίσεων, σηματοδοτούν τις αρμόζουσες επιστημονικές προδιαγραφές των νεοελληνιστών φιλόλογων, ικανών να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις για έκδοση, ανάλυση και ερμηνεία των λογοτεχνικών κειμένων, τόσο στο πεδίο της έρευνας όσο και σ' εκείνο της διδασκαλίας.

Με την επιστημονική έρευνα και τη διδασκαλία οι φιλόλογοι μαθαίνουν *πως* να αξιοποιούν τις μεθόδους προσέγγισης και τα εργαλεία δουλειάς της επιστήμης τους, κινούμενοι στον άξονα ακριβώς που ορίζεται από το αντικείμενο, δηλαδή από τη νεοελληνική λογοτεχνία. Μαθαίνουν ως εκ τούτου: *πως* να κάνουν εύλογες υποθέσεις εργασίας· *πως* να οριοθετούν σωστά το πεδίο που θα καλύψει η έρευνα και η διδασκαλία· *πως* να εντοπίζουν, να επεξεργάζονται και να "αποθηκεύουν" με κριτικό τρόπο την αρμόδια για κάθε ζήτημα βιβλιογραφία, βασισμένοι στην αυτοψία

επ' αυτών και στο σεβασμό του ερευνητικού μόχθου των προγενέστερων και σύγχρονων μελετητών· πως να σχεδιάζουν, τέλος, και να φέρουν σε πέρας την κάθε φορά προσέγγιση του αντικειμένου τους, εκπονώντας επιστημονικές εργασίες και διδάσκοντας στη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Φροντιστηριακά μαθήματα:

Αικ. Γιωτοπούλου και Διον. Μαρούλης

Β' Εξάμηνο – Εαρινό

ΦΦΝ04 Εποχές και συγγραφείς (12ος-18ος αι.)

Διδάσκων: Στέφανος Κακλαμάνης

Το μάθημα στοχεύει στην αδρομερή παρουσίαση του κινήματος της Κρητικής Αναγέννησης στα ιστορικά και πολιτισμικά της συμφραζόμενα και στην αναλυτική εξέταση του Ερωτόκριτου, του κορυφαίου έργου της κρητικής και της νεοελληνικής λογοτεχνίας. Θα συζητηθούν τα σημαντικότερα φιλολογικά και ερμηνευτικά ζητήματα του έργου (ποιητής, πρότυπο και πηγές, λογοτεχνικό είδος, παράδοση, τύχες) και θα αναδειχθεί η εσωτερική οργάνωση και η πρωτοτυπία του στη διαχείριση των ανθρώπινων συναισθημάτων, στοιχεία που το κατέστησαν αγαπητό στη συλλογική μνήμη και θεμελιώδες στην έκφραση της νεοελληνικής ιδεολογίας. Αποβλέπει επίσης να φέρει σε επαφή τους φοιτητές με το αριστούργημα της κρητικής λογοτεχνίας της Αναγέννησης και να προσδιορίσει την αισθητική και ιδεολογική του ταυτότητα στο πλαίσιο της εποχής που το γέννησε. Η ποιητική τέχνη του Κορνάρου θα εξεταστεί μέσα από την ανάλυση εκτενών αποσπασμάτων από το έργο.

Φροντιστηριακά μαθήματα:

Αικ. Γιωτοπούλου και Διον. Μαρούλης

Προσοχή! Το ΦΦΝ04 αντικαθιστά το μάθημα με κωδικό ΦΦΝ02

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία:

Βιτσέντζου Κορνάρου Ερωτόκριτος, Επιμέλεια Στυλιανός Αλεξίου, Αθήνα 1988 (και ανατυπώσεις).

Στέφανος Κακλαμάνης, Η κρητική ποίηση στα χρόνια της Αναγέννησης (14ος-17ος αι.), τ. Α'. Εισαγωγή, Αθήνα, ΜΙΕΤ, 2019. ΕΥΔΟΞΟΣ

ΦΦΝ05 Ρεύματα και συγγραφείς (19ος- 20ός αι.)

Διδάσκουσα: Χριστίνα Ντουριά

Στη διάρκεια του εξαμήνου θα εξεταστούν σημαντικά έργα της νεοελληνικής γραμματείας, κυρίως ως προς τον τρόπο ή το βαθμό που οι Έλληνες δημιουργοί επηρεάστηκαν, αφομοίωσαν ή απέρριψαν τα λογοτεχνικά πρότυπα της Δύσης. Για το σκοπό αυτό θα παρουσιαστούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των

ευρωπαϊκών ρευμάτων και ο αντίκτυπός τους στην ελληνική ποίηση και πεζογραφία (βλ. ενδεικτικά το Μανιφέστο του σουρεαλισμού, 1924, του Α. Breton), ενώ θα γίνει αναφορά σε έργα-σταθμούς που καθόρισαν σημαντικά τις εξελίξεις στη νεοελληνική λογοτεχνία (βλ. για παράδειγμα την Έρημη χώρα, 1922, του Τ.Σ. Έλιοτ). Συγκεκριμένα, θα μελετηθεί ο τρόπος αφομοίωσης του ρομαντισμού από την Επτανησιακή και την Αθηναϊκή Σχολή, ο διάλογος της ελληνικής ηθογραφίας της γενιάς του 1880 με τον ρεαλισμό και νατουραλισμό, ο παρνασσισμός και ο συμβολισμός στη Νέα Αθηναϊκή Σχολή, οι Νεοσυμβολιστές και οι «Ντεκαντάν» της γενιάς του '20, η σχέση της γενιάς του τριάντα με τον ευρωπαϊκό μοντερνισμό και τα κινήματα της Πρωτοπορίας στην Ελλάδα, όπως και οι εξελίξεις και η στάση της μεταπολεμικής λογοτεχνίας απέναντι στα ιστορικά γεγονότα, τη λογοτεχνική παράδοση και τη σύγχρονη δυτική παραγωγή.

Στόχοι του μαθήματος είναι, οι φοιτητές:

- να κατανοήσουν τις βασικές περιόδους της νεοελληνικής λογοτεχνίας, αλλά και τα κριτήρια ταξινόμησης και ένταξης δημιουργών και έργων σε περιόδους, σχολές και γενιές.
- να εξοικειωθούν με βασικούς όρους και εννοιολογικά εργαλεία αποτίμησης της λογοτεχνίας (σχολές, ρεύματα, κινήματα) και να συνειδητοποιήσουν τόσο τη ρευστότητα των όρων, σχολών και τεχνοτροπιών ως κριτικά εργαλεία, όσο και τη χρησιμότητά τους στην πρόσληψη και αποτίμηση της λογοτεχνικής γραφής.
- να αποκτήσουν τα αναγκαία θεωρητικά εργαλεία και να εξοικειωθούν με τη γλώσσα, τα υφολογικά, θεματολογικά χαρακτηριστικά, την ιδεολογική ταυτότητα και γραφή σημαντικών Ελλήνων ποιητών και πεζογράφων μέσω της ανάλυσης έργων του λογοτεχνικού κανόνα.
- να γίνει κατανοητή η επίδραση των ιστορικοκοινωνικών ζυμώσεων στη λογοτεχνική ιστορία. Να συνειδητοποιήσουν τον βαθμό και τους τρόπους που σημαντικά ιστορικά και κοινωνικά γεγονότα (η Γαλλική Επανάσταση, η Επανάσταση του 1821, η ήττα του 1897, οι περιπέτειες των Βαλκανικών Πολέμων και του Α΄ και Β΄ Παγκόσμιου Πολέμου, η Μικρασιατική καταστροφή) επηρέασαν τη λογοτεχνική γραφή.

Φροντιστηριακά μαθήματα:

Αικ. Γιωτοπούλου και Διον. Μαρούλης

Προσοχή! Το ΦΦΝ05 αντικαθιστά το μάθημα με κωδικό ΦΦΝ03

Γ΄ Εξάμηνο – χειμερινό

ΜΦΝ04 – ΚΦΝ04 – ΓΦΝ04 Νεοελληνική Λογοτεχνία 12ου – 17ου αι. Ι

Τίνα Λεντάρη

Στο μάθημα θα εξετασθούν κεντρικά ζητήματα της αφηγηματικής παραγωγής της υστεροβυζαντινής περιόδου με έμφαση στο είδος του έπους και της μυθιστορίας, μέσα από τη συστηματική ανάλυση αντιπροσωπευτικών κειμένων. Βασικοί άξονες της μελέτης θα είναι οι ειδολογικές συμβάσεις, η θεματική και ιδεολογία των υπό συζήτηση κειμένων. Θα καλυφθούν ζητήματα ιστορίας, ερμηνευτικής και ποιητικής, γλώσσας και ύφους.

ΚΦΝ06 – ΜΦΝ06 – ΓΦΝ06 Νεοελληνική Λογοτεχνία 18ου αι.

Γιάννης Ξούριος

Το μάθημα πραγματεύεται τη νεοελληνική λογοτεχνική παραγωγή κατά τον 18ο αι. και τις πρώτες δεκαετίες του 19ου αι. έως την Ελληνική Επανάσταση (1821). Μέσα από τη μελέτη επιλεγμένων λογοτεχνικών κειμένων, εξετάζονται ιδεολογικοί, γλωσσικοί, αισθητικοί και κοινωνικοπολιτικοί παράγοντες που επέδρασαν στη λογοτεχνία αυτής της περιόδου.

ΚΦΝ18 – ΓΦΝ18 Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. VI

Μαρία Ρώτα

Η ανανέωση του νεοελληνικού πεζού λόγου κατά τη μεταπολεμική περίοδο. Θεματικές και μορφικές αναζητήσεις, ιδεολογικές τάσεις και καλλιτεχνικά ρεύματα, ο καταλυτικός ρόλος του πρόσφατου ιστορικού παρελθόντος (κατοχή, αντίσταση, εμφύλιος). Προσέγγιση αντιπροσωπευτικών κειμένων των Α. Κοτζιά, Δ. Χατζή, Γ. Ιωάννου, Μ. Αλεξανδρόπουλου, Μ. Χάκκα.

Δ' Εξάμηνο – Εαρινό

ΜΦΝ05 – ΚΦΝ05 – ΓΦΝ05 Νεοελληνική Λογοτεχνία 12ου –17ου αι. II

Τίνα Λεντάρη

Στο μάθημα εξετάζεται η λογοτεχνική παραγωγή της Κρητικής Αναγέννησης με έμφαση στο θέατρο και την ερωτική μυθιστορία. Θα μελετηθούν οι ειδολογικές συμβάσεις, η θεματική και ιδεολογία των κειμένων. Θα καλυφθούν ζητήματα ιστορίας, ερμηνευτικής και ποιητικής μέσα από τη συστηματική ανάλυση αντιπροσωπευτικών κειμένων της περιόδου.

ΜΦΝ07 Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. I

Δημήτρης Αγγελάτος

Στην παράδοση θα εξεταστεί το ώριμο έργο του Διον. Σολωμού (1829/1830–1849/1850), βάσει των εκδόσεων των Απάντων και των Αυτογράφων Έργων του ποιητή, που επιμελήθηκε ο Λ. Πολίτης.

Η πρωτοτυπία του ώριμου σολωμικού έργου όχι μόνο για τον ελληνικό αλλά και για τον ευρωπαϊκό 19ο αιώνα είναι ειδολογικής τάξεως και συνδέεται με το δραστικά

συνδυαστικό τρόπο που ο ποιητής πέτυχε να αξιοποιήσει, υπάρχοντα ποιητικά είδη, εμβαθύνοντας σ' αυτά ή επινοώντας νέα.

Το ενδιαφέρον της προσέγγισης στην παρούσα παράδοση, θα στραφεί στις συναρτήσεις των (ειδολογικών και υπερ-ειδολογικών) κατακτήσεων του ώριμου σολωμικού έργου, με τις λογοτεχνικές (Fr. Schiller, Novalis, W. Wordsworth, S. T. Coleridge) και καλλιτεχνικές –ειδικότερα ζωγραφικές (C. D. Friedrich, Th. Gericault, Eug. Delacroix, J. M. W. Turner)– πραγματώσεις του Ρομαντισμού στη Γερμανία, την Αγγλία και τη Γαλλία (1790–1850). Θα στραφεί επίσης στις συναρτήσεις του σολωμικού έργου αφενός με τις αισθητικές ιδέες του Γερμανικού Ιδεαλισμού (Fr. Schiller, Novalis, Aug. και Fr. Schlegel, Fr. W. J. Schelling: 1790–1810), αφετέρου του G. W. F. Hegel (1817–1829· μεταθανάτια συγκεντρωτική έκδοση της Αισθητικής του: 1835–1837). Οι παραπάνω ιδέες θεμελιωμένες στην κριτική φιλοσοφία του Immanuel Kant –ιδιαίτερα δε στην Κριτική της κριτικής δύναμης (1790)– τροφοδότησαν επί της ουσίας τις Ρομαντικές λογοτεχνικές και καλλιτεχνικές πραγματώσεις.

Αυτές οι αισθητικές, λογοτεχνικές και καλλιτεχνικές/ζωγραφικές συναρτήσεις που θα μας απασχολήσουν, εντοπισμένες είτε ως επιδράσεις, είτε ως αναλογίες, θα συνδεθούν με τον Κρητικό (1833–1834), τους Ελεύθερους Πολιορκημένους (1833–1849/1850), τον Πόρφυρα και το *Carmen Seculare* (1847–1849) του Σολωμού.

Η ανάλυση και ερμηνεία των σολωμικών έργων της ωριμότητας θα λάβει επίσης υπόψη τις ιδιαίτερες σχέσεις που αναπτύσσει εν γένει η ποιητική τέχνη του Σολωμού τόσο με την ευρωπαϊκή πνευματική και λογοτεχνική παράδοση (Διαφωτισμός και Νεοκλασικισμός, αντίστοιχα), όσο και με τη νεοελληνική λογοτεχνική (είδη και ρεύματα) παράδοση, όπως η τελευταία αποτυπώνεται στο δημοτικό τραγούδι, στη λογοτεχνία της Κρήτης του 17ου αιώνα, στον Αρκαδισμό και τον Ανακρεοντισμό του τέλους του 18ου και της αυγής του 19ου αιώνα, στα πολεμιστήρια άσματα (Θούριοι) και στην πολιτική–σατιρική ποίηση της ίδιας εποχής.

ΚΦΝ17 – ΓΦΝ17 Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. V

Ευριπίδης Γαραντούδης

Στόχος του μαθήματος είναι να αναλυθούν αισθητικά και να ενταχθούν στο ιστοριογραφματολογικό πλαίσιο τους ποιητικά κείμενα Ελλήνων ποιητών του 20ού αιώνα, που εμφανίζονται ύστερα από τη γενιά του 1930 (Γιώργος Σεφέρης, Οδυσσέας Ελύτης, Γιάννης Ρίτσος, Ανδρέας Εμπειρίκος, Νίκος Εγγονόπουλος κ.α.), ύστερα δηλαδή από την εμφάνιση του μοντερνισμού στην ελληνική ποίηση, και συνεπώς λειτουργούν, λιγότερο ή περισσότερο κατά περίπτωση, ως διάδοχη κατάσταση του μοντερνισμού, εξελίσσοντας τον ή ανανεώνοντάς τον προς διαφορετικές κατευθύνσεις. Επέλεξα να εξεταστούν με μεγαλύτερη έμφαση

ορισμένοι ποιητές έναντι άλλων με κριτήριο αφενός τη λογοτεχνική ποιότητα του έργου τους, αφετέρου το γεγονός ότι αντιπροσωπεύουν βασικές εκδοχές της εξέλιξης της ελληνικής ποίησης ύστερα από τη γενιά του 1930 και μέχρι τις μέρες μας. Οι ποιητές αυτοί είναι ο Τάκης Σινόπουλος, ο Μανόλης Αναγνωστάκης, ο Μάρκος Μέσκος, ο Πρόδρομος Μάρκογλου, ο Μανόλης Πρατικάκης, ο Νάσος Βαγενάς, η Τζένη Μαστοράκη και ο Χάρης Βλαβιανός. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα επιχειρηθεί και η συνεξέταση του έργου των παραπάνω ποιητών, ώστε να γίνει αντιληπτή η παράλληλη ανταπόκρισή τους στα αισθητικά ρεύματα και τις ιστορικοκοινωνικές συνθήκες της εποχής τους.

Ε΄ Εξάμηνο – Χειμερινό

ΜΦΝ08 – ΚΦΝ08 Συγκριτική Φιλολογία

Λητώ Ιωακειμίδου

Ύστερα από μια εισαγωγή στον κλάδο της Συγκριτικής Φιλολογίας και την παρουσίαση του ερευνητικού της ενδιαφέροντος για το ζήτημα των λογοτεχνικών ειδών, το μάθημα επικεντρώνεται στην εξέταση του διηγήματος. Μελετώνται τα ειδολογικά χαρακτηριστικά του σε θεωρητικό επίπεδο, αλλά και με τη στήριξη χαρακτηριστικών παραδειγμάτων. Γίνεται εκτενής αναφορά στην εξέλιξη του διηγήματος στο πλαίσιο της δυτικής λογοτεχνικής παραγωγής από την Αναγέννηση μέχρι τις μέρες μας και στους «σταθμούς» της πορείας του. Βάσει επιλογής κειμένων, αναπτύσσονται ζητήματα του ηθογραφικού, του νατουραλιστικού και του μοντερνιστικού διηγήματος στη νεοελληνική και τις ξένες λογοτεχνίες.

ΚΦΝ09 Θεωρία Λογοτεχνίας

Πέγκυ Καρπούζου

Εισαγωγή στη Θεωρία της Λογοτεχνίας. Οι Περιγραφικές θεωρίες του 20ού αι.: Φορμαλισμός, Νέα Κριτική, Τσέχικος δομισμός, Γαλλικός δομισμός, Σημειωτική. Εισαγωγή στη Δομική αφηγηματολογία. Αφηγηματική τυπολογία G. Genette. Παραδειγματισμός από το μυθιστόρημα του Στρατή Τσίρκα **Ακυβέρνητες Πολιτείες**.

ΜΦΝ09 Θεωρία Λογοτεχνίας

Άννα Τζούμα

I. ΜΟΡΦΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ (Ρωσικός Φορμαλισμός-Τσέχικος Δομισμός-Γαλλικός Δομισμός, Δομική Αφηγηματολογία, Σημειωτική)

II. ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΛΗΨΗΣ

III. ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΕΣ-ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ (Λογοκρατούμενες θεωρίες του νοήματος (E. Husserl, R. Ingarden, E.D. Hirsch, Σχολή της Γενεύης, W. Iser),

Ιστορικοκρατούμενες θεωρίες του νοήματος (M. Heidegger, H.G.Gadamer, St. Fish, J. Culler)

IV. ΜΕΤΑΔΟΜΙΣΜΟΣ (Τα συστήματα σκέψης (M. Foucault), Διαλογικότητα (M. Bakhtin))

V. ΜΕΤΑΜΟΝΤΕΡΝΙΣΜΟΣ (J.F. Lyotard, J. Baudrillard, R. Barthes)

VI. ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ (Φεμινιστική κριτική, Μεταποικιακή κριτική, Θεωρίες ταυτοτήτων (εθνικών, έμφυλων, μεταανθρώπινων))

VII. ΑΠΟΔΟΜΗΣΗ (J. Derrida)

Η υλη αυτή είναι μια γενική εισαγωγή στο αντικείμενο της θεωρίας της λογοτεχνίας. Εξαιτίας του όγκου της δεν μπορεί να διδάσκεται ολόκληρη σε ένα εξάμηνο. Για τον λόγο αυτόν θα γίνεται κάθε χρόνο μια θεματική επιλογή.

ΜΦΝ17 Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. V

Μαρία Ρώτα

Στόχος του μαθήματος είναι η ιστορικογραμματολογική προσέγγιση με επίκεντρο τις διάφορες λογοτεχνικές τάσεις και με εμβάθυνση σε αντιπροσωπευτικά ποιήματα της μεταπολεμικής περιόδου. Οι μεταπολεμικοί ποιητές που θα εξεταστούν ειδικότερα είναι οι: Μ. Αναγνωστάκης, Ν.Α. Ασλάνογλου, Κ. Δημουλά, Ν. Καρούζος, Μ. Κατσαρός, Τ. Λειβαδίτης, Β. Λεοντάρης, Μ. Μέσκος, Τ. Πατρίκιος, Μ. Σαχτούρης, Τ. Σινόπουλος. Θα αναρτηθεί ψηφιακό ανθολόγιο με τα εξεταζόμενα ποιητικά έργα.

ΣΤ΄ Εξάμηνο – Εαρινό

ΜΦΝ10 Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. II

Μαρία Ρώτα

Στόχος του μαθήματος είναι η προσέγγιση αντιπροσωπευτικών κειμένων από την ελληνική πεζογραφική παραγωγή του 19ου και των αρχών του 20ού αιώνα (Ροϊδης, Παπαδιαμάντης, Θεοτόκης κ.ά.). Θα παρουσιασθούν, επίσης, οι αισθητικοί και ιδεολογικοί προσανατολισμοί της νεοελληνικής πεζογραφίας την περίοδο αυτή.

ΜΦΝ10-ΚΦΝ10 Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. II

Μαρία Ρώτα

Στόχος του μαθήματος είναι η προσέγγιση αντιπροσωπευτικών κειμένων από την ελληνική πεζογραφική παραγωγή του 19ου και των αρχών του 20ού αιώνα (Ροϊδης, Παπαδιαμάντης, Θεοτόκης κ.ά.). Θα παρουσιασθούν, επίσης, οι αισθητικοί και ιδεολογικοί προσανατολισμοί της νεοελληνικής πεζογραφίας την περίοδο αυτή.

ΚΦΝ07 Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. I

Φίλιππος Παππάς «Ποίηση 1820-1880»

Στη διάρκεια της παράδοσης θα γίνει μια περιδιάβαση σε ποιητές, ποιήματα, λογοτεχνικά ρεύματα, ποιητικές διαμάχες και λογοτεχνικά περιοδικά της υπό εξέταση περιόδου. Θα σχολιαστούν έργα Αθηναίων και Επτανησίων ποιητών, θα συζητηθούν πολιτισμικές μεταφορές, αισθητικά και ιδεολογικά προγράμματα, ζητήματα ποιητικής, μετρικής, ρητορικής και εκδοτικής. Ο κύκλος των μαθημάτων θα πλαισιωθεί, όσο το επιτρέπει ο χρόνος, με επισκέψεις σε βιβλιοθήκες και αρχεία, που θα εμπλουτίσουν την επαφή των φοιτητών με το εξεταζόμενο υλικό μέσω αυτοψίας και θα τους εξοικειώσουν με «παραδοσιακές» ερευνητικές πηγές. Ενδεικτικά, μπορεί να οργανωθούν επισκέψεις.

ΓΦΝ08 Συγκριτική Φιλολογία **Λητώ Ιωακειμίδου**

Ύστερα από μια γενική εισαγωγή στον κλάδο της Συγκριτικής Φιλολογίας, παρουσιάζονται αναλυτικά οι επιμέρους ερευνητικές της κατευθύνσεις. Στη συνέχεια, το μάθημα επικεντρώνεται στην εξειδίκευση των φοιτητών σε κάποιο από τα πεδία έρευνας της συγκεκριμένης επιστήμης (π.χ. λογοτεχνικά είδη/θέματα/μοτίβα, λογοτεχνικός μύθος, διακαλλιτεχνικότητα, ρεύματα/κινήματα στη Νεοελληνική και τις ξένες λογοτεχνίες κ.ά.). Περιλαμβάνονται αναλυτική περιγραφή της υπό εξέταση ερευνητικής κατεύθυνσης και προσδιορισμός του πεδίου έρευνας, του άξονα μελέτης και των λογοτεχνικών κειμένων που θα εξετάζονται ανά περίπτωση. Για το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020, προτείνεται η εξέταση του πεζόμορφου ποιήματος, ως ποιητικού είδους που συνδέεται με την έλευση του μοντερνισμού, εξελίσσεται και διαφοροποιείται μέσα από κινήματά του. Ξεκινώντας από τη συλλογή του Καρόλου Μπωντλαίρ Μικρά ποιήματα σε πρόζα ή Το spleen του Παρισίου (1869), το μάθημα εξετάζει μεγάλους εκπροσώπους του είδους στη νεοελληνική και στις ξένες λογοτεχνίες, σε συνδυασμό με κομβικά ποιητολογικά ζητήματα που εγείρονται από τα κείμενά τους.

ΓΦΝ09 Θεωρία Λογοτεχνίας **Πέγκυ Καρπούζου**

Εισαγωγή στη Θεωρία της Λογοτεχνίας. Οι Περιγραφικές θεωρίες του 20ού αι.: Φορμαλισμός, Νέα Κριτική, Τσέχικος δορισμός, Γαλλικός δορισμός, Σημειωτική. Εισαγωγή στη Δομική αφηγηματολογία. Αφηγηματική τυπολογία G. Genette. Παραδειγματισμός από το μυθιστόρημα του Στρατή Τσίρκα **Ακυβέρνητες Πολιτείες**.

ΜΦΝ21 - Εφαρμογές στη Συγκριτική Φιλολογία - ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Λητώ Ιωακειμίδου

Το μάθημα στοχεύει στην εξειδίκευση των φοιτητών σε κάποιο από τα επιμέρους πεδία έρευνας της Συγκριτικής Φιλολογίας (π.χ. λογοτεχνικά είδη/θέματα/μοτίβα, λογοτεχνικός μύθος, διακαλλιτεχνικότητα, ρεύματα/κινήματα στη Νεοελληνική και τις ξένες λογοτεχνίες κ.ά.). Περιλαμβάνονται αναλυτική περιγραφή της υπό εξέταση ερευνητικής κατεύθυνσης και προσδιορισμός του πεδίου έρευνας, του άξονα μελέτης και των λογοτεχνικών κειμένων που θα εξετάζονται ανά περίπτωση. Για το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020, προτείνεται η εξέταση του πεζόμορφου ποιήματος, ως ποιητικού είδους που συνδέεται με την έλευση του μοντερνισμού, εξελίσσεται και διαφοροποιείται μέσα από κινήματά του. Ξεκινώντας από τη συλλογή του Καρόλου Μπωντλαίρ Μικρά ποιήματα σε πρόζα ή Το spleen του Παρισίου (1869), το μάθημα εξετάζει μεγάλους εκπροσώπους του είδους στη νεοελληνική και στις ξένες λογοτεχνίες, σε συνδυασμό με κομβικά ποιητολογικά ζητήματα που εγείρονται από τα κείμενά τους.

ΜΦΝ22 Σεμινάριο Νεοελληνικής Φιλολογίας Α΄ [Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας – Θέματα εξειδίκευσης στα διδασκόμενα αντικείμενα και νέα αντικείμενα]

Θανάσης Αγάθος

Οικογενειακές σχέσεις στη νεοελληνική πεζογραφία του 19ου και του 20ου αιώνα

Στόχος του σεμιναρίου είναι να διερευνηθεί η αποτύπωση των οικογενειακών σχέσεων σε ένα ευρύ φάσμα κειμένων της νεοελληνικής πεζογραφίας του 19ου και του 20ού αιώνα: Ο Λεάνδρος του Παναγιώτη Σούτσου, Ο συμβολαιογράφος του Αλέξανδρου Ρίζου-Ραγκαβή, Το μόνον της ζωής του ταξίδιον του Γεωργίου Βιζυηνού, Μαργαρίτα Στέφα του Γρηγορίου Ξενόπουλου, Η φόνισσα του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη, Οι σκλάβοι στα δεσμά τους του Κωνσταντίνου Θεοτόκη, Η παρακμή των Σκληρών του Άγγελου Τερζάκη, Η μεγάλη χίμαιρα του Μ. Καραγάτση, Ο καπετάν Μιχάλης του Νίκου Καζαντζάκη, Η καγκελόπορτα του Αντρέα Φραγκιά, Τα σιλό του Βασίλη Βασιλικού.

Τίνα Λεντάρη

Το σεμινάριο θα εξειδικεύσει στην εξέταση των κειμένων της πρώιμης λογοτεχνικής παραγωγής από τη Βενετοκρατούμενη Κρήτη (σάτιρα, διδακτική ποίηση, ερωτική ποίηση, καταβάσεις, αφηγηματική ποίηση κλπ.) από τον 14ο στον 16ο αιώνα. Θα επιχειρηθούν επίσης συγκρίσεις και συσχετίσεις με τη λογοτεχνική παραγωγή άλλων περιοχών του ελληνόφωνου χώρου.

Μαρία Νικολοπούλου

Το ιστορικό βίωμα στην νεοελληνική πεζογραφία του 20ού αιώνα

Το σεμινάριο έχει διπλό στόχο: αφενός να εισαγάγει τους φοιτητές στη μεθοδολογία έρευνας και συγγραφής εργασιών και αφετέρου να διερευνήσει τους ποικίλους τρόπους με τους οποίους η πεζογραφία αποτύπωσε τις τραυματικές ιστορικές εμπειρίες του εικοστού αιώνα. Οι φοιτητές θα διερευνήσουν τα είδη λόγου, τα ρεύματα και τις ιδεολογικές τάσεις που συνδέονται με αυτή την θεματική που παραμένει κυρίαρχη σε όλο τον 20ό αιώνα.

Άννα Τζούμα: MICHEL FOUCAULT (1926-1984) ή Η ιστορία των συστημάτων σκέψης και PIERRE BOURDIEU (1930-2002) ή Η κοινωνιολογία της κουλτούρας

MICHEL FOUCAULT (1926-1984) ή Η ιστορία των συστημάτων σκέψης

- Ο Λόγος της εξουσίας στη διαμόρφωση των ανθρωπίνων πρακτικών.
- Η σημασία των λεκτικών στρατηγικών ως μέσων υπόγειας άσκησης εξουσίας στο υποκείμενο.
- Η ανάλυση των θεσμών ως οργάνων ελέγχου και καταπίεσης που περιορίζουν την ελεύθερη συμβολή στο κοινωνικό γίνεσθαι.
- Η χρήση του Λόγου ως ρητορικής πειθούς, ως προσδιοριστικού παράγοντα των ορίων συμπεριφοράς, ως «αντικειμενοποιημένων» λεκτικών μηχανισμών που υποκρύπτουν συγκεκριμένες ιδεολογικές επιταγές.
- Ο σχηματισμός και ο μετασχηματισμός των συστημάτων γνώσης και η επιβολή των «καθεστώτων αληθείας».
- Η διερώτηση και η ανάλυση του «προφανούς» και του «κοινού τόπου» ως κατασκευασμένων καθεστώτων αληθείας που εμποδίζουν την ανάδυση νέων μορφών υποκειμενικότητας.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. FOUCAULT Michel, Η Αρχαιολογία της γνώσης, Εξάντας, 1987.
2. - Επιτήρηση και τιμωρία, Ράππας, 2008.
3. - Η Ιστορία της τρέλας, Ηριδανός, 2014.
4. - Η Ιστορία της σεξουαλικότητας, Ράππας, 1978 (3 τόμοι).
5. - Η γέννηση της κλινικής,
6. - Η τάξη του λόγου, Ηριδανός, 1990.
7. - Οι λέξεις και τα πράγματα, Γνώση, 2008.
8. - Εξουσία, γνώση και ηθική, Ύψιλον, 1987.
9. - Οι μη κανονικοί, Εστία, 2010.
10. - Ετεροτοπίες και άλλα κείμενα, Πλέθρον, 2012
11. BARRY Peter, Γνωριμία με τη Θεωρία, 2013, σ.211.

12. ΓΚΡΟ Φρεντερίκ, Μισέλ Φουκώ, 2007.
13. COOPER Barry, Michel Foucault: An Introduction to the Study of his Thought, 1982.
14. COUSINS Mark and ATHAR Houssain, Michel Foucault, 1984.
15. DREYFUS Hubert L. and RABINOV Paul, Michel Foucault: Beyond Structuralism and Hermeneutics, 1982.
16. GUTTING Garry, Michel Foucault's Archaeology of Scientific Reason, 1989.
17. SHERIDAN Alan, The Will to Truth, 1980.
18. SMITH Philip, Πολιτισμική Θεωρία, 2006, σ.194-205 και αλλού.

PIERRE BOURDIEU (1930-2002) ή Η κοινωνιολογία της κουλτούρας

- Μετασημάτισε το σύνολο σχεδόν των γνωστικών πεδίων της κοινωνικής επιστήμης με μια ριζοσπαστική κριτική αναστοχαστικότητα.
- Προσπάθεια να καταδειχθούν οι κοινωνικοί καταναγκασμοί στους οποίους υποτάσσεται ο κόσμος των έργων, ο κόσμος της τέχνης, του δικαίου, της μουσικής, της επιστήμης.
- Προσπάθεια υπέρβασης των δεισμών οι οποίοι χαρακτήριζαν τις κοινωνικές επιστήμες στην εποχή του.
- Άρση της διχοτόμησης του Roland Barthes μεταξύ Λογοτεχνίας και Ιστορίας, κειμένου και συγκειμένου, «εσωτερικής» και «εξωτερικής» ανάλυσης.
- Δημιουργία των εννοιών «habitus» (έξη), «κεφαλαίου», «πεδίου» προκειμένου να ξεπεραστούν οι δεισμοί.
- Η έννοια του «πεδίου» της πολιτισμικής παραγωγής ως υπέρβαση της αντίθεσης μεταξύ δομής και ιστορίας:
  - ο Ένας μικρόκοσμος που παρεμβάλλεται μεταξύ του λογοτεχνικού έργου και του συνολικού κοινωνικού κόσμου και αποτελεί τον πραγματικό δημιουργό της δημιουργίας του κάθε δημιουργού.
  - ο Ένας κόσμος που απαρτίζεται από όλους όσους έχουν επαγγελματική σχέση με τη λογοτεχνία και ο οποίος έχει τους δικούς του νόμους.
  - ο Χώρος όπου θεμελιώνεται η αντιστοιχία μεταξύ του χώρου των έργων και του χώρου των παραγωγών και των θεσμών παραγωγής των έργων.
- Επιχειρεί έτσι να καταδείξει πως στις διάφορες θέσεις μέσα στο πεδίο της πολιτισμικής παραγωγής (ασκούμενο είδος, θέση του δημιουργού μέσα σ' αυτό το είδος, κοινωνική και γεωγραφική καταγωγή) αντιστοιχούν θεσιληψίες στο χώρο των τρόπων έκφρασης, των μορφών, των θεμάτων, κοντολογίς όλων των μορφικών ιδιαιτεροτήτων των λογοτεχνικών έργων.

- Κατανόηση της κοινωνικής γένεσης του λογοτεχνικού πεδίου, του γλωσσικού παιγνιδιού που παίζεται εντός του, των υλικών ή συμβολικών διακυβευμάτων που κυοφορούνται στο εσωτερικό του.
- Αναζήτηση στη λογική του λογοτεχνικού ή καλλιτεχνικού πεδίου την αρχή της ύπαρξης του έργου τέχνης σε ό,τι το καθιστά ιστορικό.
- Σύλληψη της δυναμικής του πεδίου μέσα από την ανάλυση της δομής του και ταυτόχρονα σύλληψη αυτής της δομής μέσα από μια γενετική ανάλυση της συγκρότησής του και των συγκρούσεων μεταξύ των θέσεων που το συγκροτούν ή μεταξύ αυτού του πεδίου στο σύνολό του και άλλων πεδίων, κυρίως του πεδίου της εξουσίας.
- Ο κοινωνικός χώρος:
  - ο ως συνάρθρωση κοινωνικών πεδίων και σχέσεων των διαφόρων ειδών κεφαλαίου και των ποσοστών μετατροπής τους από το ένα είδος στο άλλο.
  - ο ως χώρος δυνάμεων έλξης και απώθησης.
- Η κοινωνική ταυτότητα οριζόμενη όχι ως ουσία αλλά ως μετασχηματισμός των δομικών σταθερών.
- Η αισθητική κρίση: μια κοινωνική ικανότητα και ως προς τη γένεση και ως προς τη λειτουργία της.
- Η φυσικοποίηση του ιστορικού.
- Μορφές ταξινόμησης ως μορφές συμβολικής κυριαρχίας.
- Προς μια γενετική ανθρωπολογία της εξουσίας με έμφαση στη συμβολική διάσταση.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. BOURDIEU Pierre, Οι κανόνες της τέχνης. Γένεση και δομή του λογοτεχνικού πεδίου, Πατάκης, Αθήνα, 2002.
2. BOURDIEU Pierre, Η διάκριση. Κοινωνική κριτική της καλαισθητικής κρίσης, Πατάκης, Αθήνα, 2002.
3. BOURDIEU Pierre, Η ανδρική κυριαρχία, Πατάκης, Αθήνα, 2007.
4. BOURDIEU Pierre, Πασκαλιανοί διάλογοι, Πατάκης, Αθήνα, 2016.
5. BOURDIEU Pierre, Γλώσσα και συμβολική εξουσία, Καρδαμίτσα, Αθήνα, 2008.

Ζ' Εξάμηνο – Χειμερινό

ΜΦΝ12 – ΚΦΝ12 Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. Ι

Ευρυπίδης Γαραντούδης

Στόχος του μαθήματος είναι να αναλυθούν αισθητικά και να ενταχθούν στο ιστορικογραμματολογικό πλαίσιο τους ποιητικά κείμενα Ελλήνων ποιητών του τέλους του 19ου αιώνα και των αρχών του 20ού αιώνα, οι οποίοι ζουν και δημιουργούν μέχρι την εποχή του μεσοπολέμου. Επέλεξα να εξεταστούν με μεγαλύτερη έμφαση ορισμένοι ποιητές έναντι άλλων με κριτήριο αφενός τη

λογοτεχνική ποιότητα και καταξίωση του έργου τους, αφετέρου το γεγονός ότι αντιπροσωπεύουν βασικές εκδοχές της εξέλιξης της ελληνικής ποίησης κατά την εξεταζόμενη περίοδο. Οι εξεταζόμενοι ποιητές είναι πρωτίστως ο Κ.Π. Καβάφης και δευτερευόντως οι Κωστής Παλαμάς, Άγγελος Σικελιανός και Κ.Γ. Καρυωτάκης. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα επιχειρηθεί και η συνεξέταση του έργου των παραπάνω ποιητών, ώστε να γίνει αντιληπτή η, μικρότερη ή μεγαλύτερη κατά περίπτωση, παράλληλη ανταπόκρισή τους στα αισθητικά ρεύματα και τις ιστορικοκοινωνικές συνθήκες της εποχής τους.

ΜΦΝ20 Μέθοδοι προσέγγισης στη διδασκαλία της Νεοελληνικής

Λογοτεχνίας

Δώρα Μέντη

Το μάθημα επικεντρώνεται σε σύγχρονες θεωρίες και πρακτικές που μπορούν να αξιοποιηθούν δημιουργικά στη σχολική τάξη, με στόχο να ενισχύσουν το ενδιαφέρον των μαθητών για τη λογοτεχνία. Συγκεκριμένα, θα παρουσιάσουμε διάφορους τρόπους, μεθόδους και δειγματικές διδασκαλίες που αποδεδειγμένα κέρδισαν το ενδιαφέρον των μαθητών και αναθέρμαναν τη σχέση τους με το γλωσσικό μάθημα. Με βασικό άξονα την καλλιέργεια της φιλιαναγνωσίας αλλά και τους πειραματισμούς της δημιουργικής γραφής, θα αναδείξουμε τις δυνατότητες για ανανέωση της διδασκαλίας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

ΚΦΝ13 Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. II

Θανάσης Αγάθος

Εστίαση στη νεοελληνική πεζογραφία των πρώτων δεκαετιών του 20^{ου} αιώνα και στα ποικίλα ρεύματα που επηρέασαν την πεζογραφική παραγωγή, με παράλληλη εξέταση αντιπροσωπευτικών κειμένων της περιόδου (Ξενόπουλος, Θεοτόκης, Χατζόπουλος, Καζαντζάκης).

ΓΦΝ07 Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. I

Ευριπίδης Γαραντούδης

Στόχος του μαθήματος είναι η παρουσίαση αντιπροσωπευτικών κειμένων της ελληνικής ποίησης του 19ου αιώνα και πιο συγκεκριμένα της περιόδου 1820–1880. Συγκεκριμένα, θα αναλυθούν από ιστορικογραμματολογική και αισθητική σκοπιά αντιπροσωπευτικά ποιητικά κείμενα των βασικών ποιητών της επανησιακής και της αθηναϊκής ποιητικής παράδοσης, με έμφαση στο έργο του Διονυσίου Σολωμού και του Ανδρέα Κάλβου. Δευτερευόντως θα εξεταστούν ποιητικά κείμενα του Αριστοτέλη Βαλαωρίτη, του Παναγιώτη Σούτσου, του Αλέξανδρου Ρίζου Ραγκαβή κ.ά.

ΜΦΝ14 Σεμινάριο Νεοελληνικής Φιλολογίας - (Επιλογή ενός θέματος)

Κακλαμάνης: Ζητήματα ποιητικής στον Ερωτόκριτο του Βισσέντζου Κορνάρου.

Σκοπός του Σεμιναρίου είναι να αναδείξει τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά της ποιητικής τέχνης του Βισσέντζου Κορνάρου όπως αυτά παρουσιάζονται στον Ερωτόκριτο, το κορυφαίο έργο της κρητικής και της νεοελληνικής λογοτεχνίας. Θα εξεταστούν ζητήματα δομής και οργάνωσης της αφηγηματικής ύλης, η προσωπογραφία, τα θέματα και τα μοτίβα του έργου και θα αναζητηθούν χαρακτηριστικές πρωτοβουλίες και επιλογές του ποιητή στο πλαίσιο των συμβάσεων του λογοτεχνικού είδους και των τάσεων της σύγχρονης του κρητικής λογοτεχνίας (16ος-17ος αι.).

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία:

Βισσέντζου Κορνάρου Ερωτόκριτος, Επιμέλεια Στυλιανός Αλεξίου, Αθήνα 1980 (και ανατυπώσεις).

Στέφανος Κακλαμάνης (επιμ.), Ζητήματα ποιητικής στον Ερωτόκριτο, Ηράκλειο 2006.

Στέφανος Κακλαμάνης (επιμ.), Ζητήματα ποιητικής και πρόσληψης στον Ερωτόκριτο, Δήμος Σητείας 2015.

Στέφανος Κακλαμάνης, Η κρητική ποίηση στα χρόνια της Αναγέννησης (14ος-17ος αι.), τ. Α'. Εισαγωγή, Αθήνα, MIET, 2019. ΕΥΔΟΞΟΣ

Καρπούζου: Πολιτισμική κριτική: αφήγηση, ταξίδι και ζητήματα ταυτότητας

Στόχος του σεμιναρίου είναι η μελέτη της αλληλεπίδρασης των λογοτεχνικών κειμένων με τα πολιτισμικά τους περικείμενα και ο τρόπος με τον οποίο εγγράφονται οι πολιτισμικές αναπαραστάσεις στην αφήγηση. Ειδικότερα, θα διερευνηθεί ο ρόλος των ζητημάτων ατομικής και συλλογικής ταυτότητας στην κατασκευή και την ερμηνεία των λογοτεχνικών κειμένων.

Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας. Σχέση των πολιτισμικών σπουδών με τη λογοτεχνική κριτική: αφού εξετάσουμε τις έννοιες της κουλτούρας, της ταυτότητας, και της ετερότητας, οι άξονες μελέτης του σεμιναρίου θα επικεντρωθούν σε θεωρητικά ζητήματα συγκρότησης της ταυτότητας του υποκειμένου με βάση: α) το φύλο και τη σεξουαλικότητα (φεμινιστική και έμφυλη κριτική) και β) τις κοινωνικές τάξεις, το έθνος, τη φυλή (μεταμαρξιστική και μετααποικιοκρατική κριτική).

Ειδικό ενδιαφέρον θα δοθεί στις κειμενικές απεικονίσεις της ετερότητας, του διαφορετικού, του περιθωριακού και του ξένου. Συγκεκριμένα, θα μελετηθούν στην ελληνική ταξιδιωτική λογοτεχνία ζητήματα έμφυλης ταυτότητας (γυναικεία ταξιδιωτική γραφή, απεικόνιση γυναικών στην ανδρική ταξιδιωτική γραφή) και εθνικής ταυτότητας (π.χ. ελληνικότητα, σχέσεις Ανατολής και Δύσης, παγκοσμιοποίηση).

Οι φοιτητές θα εκπονήσουν ερευνητική εργασία εφαρμόζοντας τα θεωρητικά εργαλεία που θα επιλέξουν σε λογοτεχνικά κείμενα του 19ου και του 20ου αιώνα. Η τελική βαθμολόγηση θα στηριχτεί σε τρεις παραμέτρους: στην εκπόνηση γραπτής εργασίας, στην προφορική παρουσίαση επιστημονικής μελέτης και στη συνολική συμμετοχή στο σεμινάριο.

Μέντη: «Η Αθήνα στη λογοτεχνία»

Η αποτύπωση ή ο πρωταγωνιστικός ρόλος μιας πόλης είναι ένα θέμα που διαρκώς κερδίζει έδαφος στη νεότερη λογοτεχνία. Είναι γνωστό ότι η ιστορική πόλη της Αθήνας έχει σημαντική θέση στην παγκόσμια γραμματεία, δεν έχει αναδειχθεί όμως αρκετά η φυσιογνωμία της στην εγχώρια λογοτεχνική σκηνή. Στο σεμινάριο θα προσεγγίσουμε την πόλη στα διάφορα στάδια της ανάπτυξης, με έμφαση στην εικόνα που διαμόρφωσε στη διάρκεια του 20ου αιώνα. Με οδηγούς αντιπροσωπευτικά ποιητικά και πεζά λογοτεχνικά κείμενα θα μελετήσουμε τοπόσημα, αστικές διαδρομές, λογοτεχνικούς ήρωες και θα περπατήσουμε (κάποιοι φορές) στην πόλη, άλλοτε με τη συνοδεία σύγχρονων αθηναιογράφων συγγραφέων και άλλοτε αναβιώνοντας την καθημερινότητα της παλιάς Αθήνας, την εποχή του Κωστή Παλαμά.

Θεματικοί άξονες: Λογοτεχνική εικόνα της Αθήνας – Κωστής Παλαμάς – Γενιά του '30 - Μεταπολεμικοί λογοτέχνες – Γενιά του '70.

Ξούριας: Αφηγηματική πεζογραφία της περιόδου 1830-1850

Το σεμινάριο εξετάζει τη σχέση (θεματική, κοινωνική, ιδεολογική κτλ.) της πεζογραφίας της περιόδου 1830-1850 με τις ιστορικές εξελίξεις της εποχής, δηλαδή τη διαπλοκή μυθοπλασίας και Ιστορίας. Απαιτείται οι φοιτητές να συνθέσουν σύντομη επιστημονική εργασία, την οποία θα παρουσιάσουν κατά τη διάρκεια των μαθημάτων.

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ – Εαρινό

ΜΦΝ13 Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. II

Θανάσης Αγάθος

Εστίαση στη νεοελληνική πεζογραφία των πρώτων δεκαετιών του 20^{ου} αιώνα και στα ποικίλα ρεύματα που επηρέασαν την πεζογραφική παραγωγή, με παράλληλη εξέταση αντιπροσωπευτικών κειμένων της περιόδου (Ξενόπουλος, Θεοτόκης, Χατζόπουλος, Καζαντζάκης).

ΜΦΝ15 –ΓΦΝ15 Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. III

Φίλιππος Παππάς

Η εισαγωγική εξέταση μειζόνων ποιητών της Γενιάς του '30 στην προτεινόμενη παράδοση θα επιχειρηθεί κειμενοκεντρικά, αλλά και ευρύτερα στο διανοητικό πλαίσιο των ποιητών. Η χρήση σύγχρονων αξιόπιστων διαδικτυακών εργαλείων (ΚΕΓ) και πολυμεσικού υλικού (αρχείο ΕΡΤ, απαγγελίες, μελοποιήσεις) που θα συμπληρώνει τις διαλέξεις και το eclass θα σκοπεύσει στην πληρέστερη και όσο το δυνατόν πιο οικεία στους φοιτητές προσέγγιση σημαντικών ποιητών και έργων, προκειμένου να καταστήσει τις παραδόσεις πιο διαδραστικές και να δώσει ερέθισμα για εμπάθυνση στο αντικείμενο εκτός ωραρίου διδασκαλίας.

Στο μάθημα θα εξεταστούν εισαγωγικά (εβδομάδες 1-2) γενικά στοιχεία ιστορίας της νεοελληνικής λογοτεχνίας καθώς και όρια και όροι εμφάνισης των ποιητών της Γενιάς του '30, μέσω όχι μόνο των πρώτων συλλογών τους, αλλά και του δοκιμιακού έργου τους, αλλά και κεντρικών περιοδικών εντύπων στα οποία πρωταγωνίστησε (Νέα Γράμματα, Τρίτο Μάτι). Θα αποπειραθεί ένταξη των εξεταζόμενων ποιητών στον ιστορικό χρόνο και σύνδεσή τους με ρεύματα και εκπροσώπους της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας (όψιμος συμβολισμός, αγγλοσαξονικός μοντερνισμός, υπερρεαλισμός). Στην παράδοση θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στο έργο του Γιώργου Σεφέρη και στην ευρύτερη διανοητική του συγκρότηση μέσω της χρήσης των ημερολογίων του (ακόμα και των πιο πρόσφατα εκδομένων) και των δοκιμών του, αλλά και τη σύνδεση του με την ιστορία και τη μουσική (μέσω ακρόασης έργων του Ντεμπισί, του Μπαχ και του Στραβίνσκι που εκτιμούσε πολύ).

ΜΦΝ16 – ΚΦΝ16 Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. IV

Θανάσης Αγάθος

Μελέτη των ιδεολογικών και αισθητικών προσανατολισμών των πεζογράφων της γενιάς του 1930, παρουσίαση αντιπροσωπευτικών κειμένων της περιόδου (Μυριβήλης, Θεοτοκάς, Τερζάκης, Πολίτης, Βενέζης, Καραγάτσης, Νάκου κ.ά.) και εξέταση της κριτικής υποδοχής τους και της θέσης τους στον κανόνα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας.

ΜΦΝ18 Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. VI

Μαρία Ρώτα

Η ανανέωση του νεοελληνικού πεζού λόγου κατά τη μεταπολεμική περίοδο. Θεματικές και μορφικές αναζητήσεις, ιδεολογικές τάσεις και καλλιτεχνικά ρεύματα, ο καταλυτικός ρόλος του πρόσφατου ιστορικού παρελθόντος (κατοχή, αντίσταση, εμφύλιος). Προσέγγιση αντιπροσωπευτικών κειμένων των Α. Κοτζιά, Δ. Χατζή, Γ. Ιωάννου, Μ. Αλεξανδρόπουλου, Μ. Χάκκα.

ΜΦΝ23 Ιστορία και Κείμενα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας - Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Ευριπίδης Γαραντούδης

Βασικός στόχος του μαθήματος είναι η επαλήθευση της ανάγνωσης από τους φοιτητές/τριες μιας σειράς λογοτεχνικών έργων που διδάχθηκαν σύμφωνα με το πρόγραμμα μαθημάτων του Τομέα Νεοελληνικής Φιλολογίας κατά τα προηγούμενα έτη των σπουδών τους και δευτερευόντως η γνώση της ιστορικογραμματολογικής πλαισίωσης αυτών των έργων. Η ανάγνωση-μελέτη θα γίνεται από το φάκελο του μαθήματος στο eclass, όπου θα υπάρχει το corpus των λογοτεχνικών έργων, σε ψηφιοποιημένη μορφή, σύμφωνα με την εξεταζόμενη ύλη των μαθημάτων του Τομέα Νεοελληνικής Φιλολογίας κατά τα τελευταία ακαδημαϊκά έτη. Η εξέταση του μαθήματος θα είναι προφορική και θα γίνεται από τον εξεταστή του μαθήματος με την παρουσία άλλων δύο μελών του Τομέα Νεοελληνικής Φιλολογίας.

Α΄ Εξάμηνο – Χειμερινό

ΦΦΒ01 Εισαγωγή στη Βυζαντινή Φιλολογία

Α–Λ Ι. Πολέμης, Χ. Μεσσής (πρακτική άσκηση)

Τα είδη της βυζαντινής γραμματείας. Σύνομη ιστορία των βυζαντινών σπουδών. Βασικά βοηθήματα και εγχειρίδια. Ανάγνωση αντιπροσωπευτικών κειμένων. Φροντιστηριακές ασκήσεις.

Μ–Ω Α. Παναγιώτου, Γ. Πιτσινέλης (πρακτική άσκηση)

Θα παρουσιαστούν συνοπτικά οι βυζαντινές σπουδές στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, τα σημαντικότερα εγχειρίδια και σειρές των βυζαντινών σπουδών. Θα διδαχθούν κάποια κείμενα εισαγωγής στην κοσμοθεωρία του Βυζαντίου. Εισαγωγή και πρακτικές ασκήσεις στην Παλαιογραφία.

Β΄ Εξάμηνο – Εαρινό

ΦΦΒ02 Εκλογή Βυζαντινών κειμένων:

Α–Λ Θ. Αντωνοπούλου, Γ. Πιτσινέλης (πρακτική άσκηση)

Ανάγνωση αντιπροσωπευτικών κειμένων, ιδίως ομιλητικής, για εξάσκηση των φοιτητών στην μετάφραση και εμπέδωση της ύλης του Α΄ εξαμήνου.

Μ–Ω Ι. Πολέμης, Χ. Μεσσής (πρακτική άσκηση)

Ανάγνωση των δύο βίων του οσίου Μελετίου του νέου. Φροντιστηριακές ασκήσεις για την εμπέδωση της διδασκαλίας του Α΄ εξαμήνου.

Γ΄ Εξάμηνο – Χειμερινό

ΚΦΒ03 Βυζαντινή Ιστοριογραφία Α

Δ. Καλαμάκης

Εισαγωγή στη βυζαντινή ιστοριογραφία. Ιστορικοί - Χρονογράφοι. Εκπρόσωποι του είδους. Αντιπροσωπευτικά κείμενα της πρωτοβυζαντινής περιόδου.

ΜΦΒ03 – ΓΦΒ03 Βυζαντινή Ιστοριογραφία Α

Α. Παναγιώτου

Κείμενα γύρω από την Άλωση της Κωνσταντινουπόλεως (1453). Θα εξεταστούν αποσπάσματα από το έργο των: Δούκα, Σφρατζή, Ψευδο-Φρατζή,

Χαλκοκονδύλη και Κριτόβουλου. Εκτός από την παράθεση και τον σχολιασμό των κειμένων, θα γίνει και συγκριτική παρουσίαση σημείων των έργων των πέντε ιστορικών.

Δ΄ Εξάμηνο – Εαρινό

ΜΦΒ05 Παλαιογραφία

Μ. Λουκάκη

Επισκόπηση της εξέλιξη της ελληνικής γραφής από τον 4ο έως τον 15ο μ.Χ. αιώνα. Εισαγωγή στην επιστήμη της κωδικολογίας. Με τη βοήθεια αντιπροσωπευτικών δειγμάτων ελληνικής γραφής, οι φοιτητές θα ασκηθούν στην ανάγνωση βυζαντινών χειρογράφων.

Ε΄ Εξάμηνο – Χειμερινό

ΜΦΒ06 Κείμενα βίου και πολιτισμού των Βυζαντινών

Θ. Αντωνοπούλου

Εισαγωγή στον βίο και τον πολιτισμό των Βυζαντινών. Προβληματική, πηγές, μεθοδολογικές προσεγγίσεις. Θα αναγνωσθούν επιλογές από βυζαντινά κείμενα που ανήκουν σε διαφορετικά γραμματειακά είδη. Η εξέταση θα συμπεριλαμβάνει τα διδαγμένα κείμενα, τα οποία θα μεταφραστούν και θα σχολιαστούν στη διάρκεια των παραδόσεων. Θα χρησιμοποιηθεί το βιβλίο του Αμφιλόχιου Παπαθωμά, Αρχαία και μεσαιωνικά κείμενα σε παπύρους, όστρακα, πινακίδες και πρώιμες περγαμηνές (430/420 π.Χ. – αρχές 9ου αι. μ.Χ), Αθήνα 2019.

ΓΦΒ07 Υμνογραφία

Γ. Πιτσινέλης

Η εξέλιξη του είδους. Κοντάκιο και κανών. Ρυθμοτονικό μέτρο. Αντιπροσωπευτικά κείμενα, με έμφαση στον Ακάθιστο Ύμνο και τον Κανόνα του Ακαθίστου.

ΣΤ΄ Εξάμηνο – Εαρινό

ΚΦΒ07 Υμνογραφία

Α. Παναγιώτου

Εισαγωγή στην Υμνογραφία. Κοντάκιο – Κανών. Μελωδοί και Υμνογράφοι. Ανάγνωση Ύμνων. Έμφαση στην ποίηση των κανόνων και σε ιδιαίτερα είδη κανόνων.

ΜΦΒ07 Υμνογραφία

Γ. Πισινέλης

Η εξέλιξη του είδους. Κοντάκιο και κανών. Ρυθμοτονικό μέτρο. Αντιπροσωπευτικά κείμενα, με έμφαση στον Ακάθιστο Ύμνο και τον Κανόνα του Ακαθίστου.

ΚΦΒ06 Κείμενα Βίου και Πολιτισμού

Χ. Μεσσής

Αξιοποίηση κειμένων της βυζαντινής γραμματείας ως πηγών για τη μελέτη του βυζαντινού πολιτισμού. Παρουσίαση των συγγραφέων, των έργων τους και του ιστορικού πλαισίου εντός του οποίου δρουν. Ανάπτυξη, μέσω των πηγών, διαφόρων όψεων του ιδιωτικού και δημόσιου βίου των Βυζαντινών. Σχολιασμός της ελληνικής και διεθνούς βιβλιογραφίας. Συζήτηση για τις σύγχρονες τάσεις των βυζαντινών σπουδών. Στο πλαίσιο του μαθήματος δίδεται η δυνατότητα σε περιορισμένο αριθμό φοιτητών, που εκδηλώνουν ενδιαφέρον, να αναλάβουν την εκπόνηση φροντιστηριακής εργασίας υπό την καθοδήγηση του καθηγητή.

Ζ' Εξάμηνο – Χειμερινό

ΜΦΒ08 – ΓΦΒ08 Βυζαντινή Ρητορική–Επιστολογραφία

Ι. Πολέμης

Είδη της βυζαντινής ρητορικής και θεωρία των βυζαντινών επιστολών. Ανάγνωση ρητορικών κειμένων και επιστολών του Προκοπίου σοφιστού Γάζης.

ΚΦΒ08 Βυζαντινή Ρητορική–Επιστολογραφία

Κ. Παΐδας

Εισαγωγή στη βυζαντινή ρητορική με έμφαση στα *κάτοπτρα ηγεμόνος*.

Ανάγνωση και ανάλυση αντιπροσωπευτικών κειμένων του είδους (*Ἐκθεις*

Κεφαλαίων Παραινετικῶν του Αγαπητού Διακόνου, *Κεφάλαια Παραινετικά* και

Ἐτέρα Παραίνεις του ψευδο–Βασιλείου Α΄) και αντιπαραβολή των κειμένων

αυτών με την πρώτη επιστολή του πατρ. Κωνσταντινουπόλεως Φωτίου Α΄ προς τον ηγεμόνα των Βουλγάρων Μπόρις–Μιχαήλ.

Η' Εξάμηνο – Εαρινό

ΜΦΒ11– ΓΦΒ11 Βυζαντινή Ιστοριογραφία Β΄

Ι. Πολέμης

Η ιστορία του Μιχαήλ Ατταλειάτη. Σύγκριση του Ατταλειάτη με τον Μιχαήλ Ψελλό και τον Νικηφόρο Βρυέννιο. Ανάλυση της αφηγηματικής τεχνικής των τριών ιστορικών.

ΜΦΒ04 Φιλολογία στο Βυζάντιο

Δ. Καλαμάκης

Παιδεία και εκπαίδευση κατά την βυζαντινή περίοδο. Αντιπροσωπευτικά κείμενα, με έμφαση στα λεξικά και στις γραμματικές.

ΜΦΒ09 Αγιολογία

Κ. Παίδας

Επισκόπηση του γραμματειακού είδους της Αγιολογίας. Τα είδη των αγιολογικών κειμένων και οι σημαντικότεροι συγγραφείς αγιολογικών έργων. Η γλώσσα και το ύφος των αγιολογικών κειμένων. Τα πρόσωπα των αγιολογικών κειμένων. Η αξία των αγιολογικών κειμένων ως ιστορικών πηγών και ως πηγών για τη μελέτη του βυζαντινού βίου και πολιτισμού. Ανάγνωση και σχολιασμός επιλεγμένων αποσπασμάτων από διάφορα αγιολογικά κείμενα. Οι φοιτητές/φοιτήτριες του σεμιναρίου της Αγιολογίας θα κληθούν υπό την καθοδήγηση του διδάσκοντος να συγγράψουν εργασία, βάσει της οποίας -λαμβάνομένης υπ' όψιν και της συνολικής τους συμμετοχής στο σεμινάριο- θα βαθμολογηθούν..

ΜΦΒ10 Θεολογική – Φιλοσοφική Γραμματεία

Θ. Αντωνοπούλου - Μ. Ούλμπριχτ (Θεολογική Γραμματεία)

Χ. Μεσσής (Φιλοσοφική Γραμματεία)

Το σεμινάριο θα εισαγάγει τους φοιτητές στην ιστορία της βυζαντινής φιλοσοφίας και θα μελετήσει τους σημαντικότερους σταθμούς της. Θα επικεντρώσει την ανάλυσή της, μέσα από τις εργασίες των φοιτητών σε μια σειρά κειμένων που στοχεύουν στην εκλαΐκευση της φιλοσοφικής γνώσης, και πιο συγκεκριμένα θα αναλύσει την Παντοδαπή διδασκαλία και κάποιες άλλες φιλοσοφικές πραγματείες του Μιχαήλ Ψελλού.

ΜΦΒ12 Κοσμική Ποίηση

Μ. Λουκάκη, Χ. Μεσσής (πρακτική άσκηση)

Στο σεμινάριο θα μελετηθούν τα επιμέρους είδη κοσμικής βυζαντινής ποίησης της Μέσης κυρίως βυζαντινής περιόδου, οι κυριότεροι εκπρόσωποι και χαρακτηριστικά ποιητικά παραδείγματα.

Α΄ Εξάμηνο – Χειμερινό

ΦΦΛ01 Εισαγωγή στη Λαογραφία

Μ. Καπλάνογλου (Α-Ι) - Β. Χρυσανθοπούλου (Κ-Ξ) - Γ. Κούζας (Ο-Ω)

Αντικείμενο του μαθήματος είναι ο λαϊκός πολιτισμός ως μία ιδιαίτερη μορφή δημιουργίας ενός λαού (δηλαδή μιας οποιαδήποτε ομάδας ανθρώπων που μοιράζεται έναν τουλάχιστον κοινό συνδυετικό παράγοντα, που μπορεί να είναι η εθνικότητα, η θρησκεία, το επάγγελμα, η συγγένεια κ.ά.). Ο λαϊκός πολιτισμός αναφέρεται σε αρκετές εκατοντάδες μορφές ή είδη που περιλαμβάνουν το μύθο, το παραμύθι, το θρύλο, το τραγούδι, την παροιμία, το αίνιγμα, το χορό, τα έθιμα, τις δοξασίες, τα παιχνίδια, τις χειρονομίες, τη διατροφή, την ενδυμασία κ.ά. Η προσέγγισή μας λαμβάνει υπόψη την συνολική ιστορία ζωής του λαϊκού πολιτισμού, από την ανακάλυψη και τον ορισμό του, την έρευνα πεδίου, τη διατήρηση και την ανάλυσή του έως τη δεύτερη ζωή του: την ανακύκλωση και την εφαρμογή του, την αναβίωση και την εμπορική χρήση του, τις πολιτισμικές και πολιτικές λειτουργίες του, τη σχέση του με τις εθνικές, κοινωνικές και τοπικές ταυτότητες.

Το μάθημα διαρθρώνεται σε δύο ενότητες εξετάζοντας τα ακόλουθα θέματα και καλύπτοντας τη θεωρία, μεθοδολογία και το περιεχόμενο των σπουδών στη Λαογραφία σε εισαγωγικό επίπεδο:

Α΄ ενότητα

Στην πρώτη ενότητα, γίνεται μία εισαγωγή στις βασικές μεθοδολογικές και θεωρητικές προσεγγίσεις της λαογραφικής επιστήμης.

Υποενότητες:

1. Γενική ιστορική εισαγωγή στη σπουδή της Λαογραφίας.
2. Ονοματοθεσία της επιστήμης.
3. Ορισμός και περιεχόμενο της Λαογραφίας.
4. Θέματα Παραδοσιακής Λαογραφίας.
5. Θέματα Νεωτερικής ή Σύγχρονης Λαογραφίας.
6. Επιστημονικοί κλάδοι της Λαογραφίας.
7. Μεθοδολογία της Λαογραφίας. Επιτόπια έρευνα και μελέτη λαογραφικών θεμάτων.
8. Σύνομη αναδρομή στην ιστορία της Λαογραφίας.
9. Η Λαογραφία και οι συγγενείς επιστήμες.
10. Η επιστημονική θεμελίωση των λαογραφικών σπουδών.
11. Σύγχρονες θεωρητικές κατευθύνσεις της λαογραφικής επιστήμης.
12. Η επιστήμη της Λαογραφίας στην Ελλάδα, την Ευρώπη και τις Η.Π.Α.
13. Παιδευτική σημασία της Λαογραφίας.
14. Η Λαογραφία και ο Έλληνας εκπαιδευτικός.
15. Έρευνα και σπουδή λαογραφικών κειμένων.
16. Λαογραφικά ιδρύματα και μουσεία.
17. Βιβλιογραφικά θέματα της Ελληνικής Λαογραφίας.
18. Βιβλιογραφικός οδηγός.

Β΄ ενότητα

Στη δεύτερη ενότητα εξετάζονται οι μορφές οργάνωσης της παραδοσιακής κοινωνίας, οι σημαντικότερες μορφές του λαϊκού πολιτισμού και ο ρόλος τους στη ζωή τόσο των παραδοσιακών όσο και των σύγχρονων κοινωνιών.

Υποενότητες:

1. Οικογένεια και ευρύτερες ομάδες (Βασικές έννοιες, μορφές της παραδοσιακής οικογένειας στην Ελλάδα, σύμβολα και τελετουργίες). 2. Η κοινότητα. 3. Αγροτική ζωή: μέσα παραγωγής, οργάνωση. 4. Μορφές οργάνωσης της εργασίας και παραδοσιακά επαγγέλματα. 5. Έθιμα του κύκλου της ζωής. 5. Λαϊκή πίστη και λατρεία, ευετηρικά δρώμενα, γιορτές του χειμώνα, της άνοιξης, του καλοκαιριού και του φθινοπώρου. 6. Λαϊκή Τέχνη – Προφορική λογοτεχνία και τα είδη της

Οι φοιτητές αξιολογούνται με τελική γραπτή εξέταση. Έχουν την επιλογή να υποβάλουν εργασίες με θέμα τη συλλογή πρωτογενούς λαογραφικού υλικού προερχόμενου από επιτόπια έρευνα, ενισχύοντας τον βαθμό τους ανάλογα με την ποιότητα της υποβαλλόμενης εργασίας (προαιρετικά). Επιλεγμένες εργασίες συλλογής πρωτογενούς λαογραφικού υλικού κατατίθενται στο Αρχείο Χειρογράφων του Σπουδαστηρίου Λαογραφίας όπου αποτελούν τμήμα του Λαογραφικού Μουσείου και Αρχείου το Τμήματος Φιλολογίας, προς ερευνητική χρήση.

Δ' Εξάμηνο – Εαρινό

ΚΦΛ02 - ΓΦΛ02 Φιλολογική Λαογραφία

Μ. Καπλάνογλου

Η Φιλολογική Λαογραφία είναι κλάδος της λαογραφικής επιστήμης που μελετά τα είδη της λαϊκής λογοτεχνίας σε σχέση με την κοινωνική ζωή, τους φορείς και τις λαϊκές ομάδες δημιουργίας τους. Στο μάθημα θα εξετάσουμε αρκετά από τα είδη αυτά, στις παραδοσιακές και τις σύγχρονες εκφάνσεις τους, όπως τα παρακάτω:

1. Μύθοι ζώων. 2. Λαϊκό παραμύθι. 3. Παράδοση (θρύλος). 4. Ευτράπελες διηγήσεις (αστεία και ανέκδοτα). 5. Δημοτικό τραγούδι. 6. Παροιμία. 7. Αίνιγμα. 8. Επωδή. 9. Αυτοβιογραφική διήγηση. 10. Θέατρο σκιών. 11. Ρεμπέτικο τραγούδι. 12. Έντυπη λαϊκή ποίηση. 13. Παραλογοτεχνία. Έμφαση δίνεται στην καθημερινή ζωή και τον πολιτισμό σε τοπικές κοινωνίες στην Ελλάδα με συγκριτικά παραδείγματα από την προφορική παράδοση και τον πολιτισμό άλλων λαών της Ευρώπης και της Μεσογείου. Οι πολιτισμικές αυτές μορφές και οι αντίστοιχες κοινωνικές ομάδες που τις δημιουργούν εξετάζονται στην ιστορική τους εξέλιξη, όπως αυτές διαμορφώνονται και αλλάζουν στο πλαίσιο της σύγχρονης καθημερινής ζωής (πολιτισμός της μεγάλης πόλης, εμπορευματοποίηση της παράδοσης, ποπ κουλτούρα). Σε αυτό το πλαίσιο θα γίνει αναφορά στις σύγχρονες μορφές του προφορικού, έντυπου και ηλεκτρονικού λαϊκού λόγου: α) σύγχρονοι αστικοί θρύλοι στην Ελλάδα και το

εξωτερικό, φήμες, σύγχρονα ανέκδοτα. β) εφημερίδες, περιοδικός τύπος, έντυπη διαφήμιση και λαϊκός πολιτισμός. γ) διαδίκτυο και σύγχρονες μορφές του λαϊκού πολιτισμού.

Επίσης, στο πλαίσιο του μαθήματος, θα παρακολουθήσουμε τις σχέσεις Λαογραφίας και Λογοτεχνίας και πιο συγκεκριμένα το πέρασμα θεμάτων της ζωής και του λαϊκού πολιτισμού στο επίπεδο της λογοτεχνικής μετάπλασης, και της λειτουργίας τους στα έργα παλαιότερων και σύγχρονων λογοτεχνών.

Το μάθημα περιλαμβάνει και την εξέταση των ποιοτικών μεθόδων έρευνας στο πλαίσιο της λαογραφικής επιστήμης, και δίνει τη δυνατότητα στους φοιτητές να εκπονήσουν (προαιρετικά) εργασίες που θα βοηθήσουν στην καλύτερη γνώση του λαϊκού πολιτισμού και της πολιτισμικής δημιουργίας στις σύγχρονες τοπικές κοινωνίες. Μέσα στα πλαίσια εκπόνησης των παραπάνω εργασιών δίνεται η δυνατότητα παρακολούθησης ειδικών σεμιναρίων για τη συγκέντρωση λαογραφικού υλικού από το πεδίο της έρευνας καθώς και πρακτικών ασκήσεων επιτόπιας έρευνας ώστε οι φοιτητές να κατανοήσουν καλύτερα τη μέθοδο εργασίας και έρευνας στο εθνογραφικό πεδίο.

ΚΦΛ04 – ΜΦΛ04 – ΓΦΛ04 Κοινωνική Λαογραφία

Β. Χρυσανθοπούλου - Γ. Κούζας

Το μάθημα αυτό εισάγει τους φοιτητές στη μελέτη και ανάλυση διαφόρων όψεων της οργάνωσης της ελληνικής κοινωνίας και του λαϊκού της πολιτισμού. Παρουσιάζονται και συζητούνται στην τάξη θεωρίες, θέματα και παραδείγματα προερχόμενα από την ελληνική αστική και αγροτική κοινωνία και από την ελληνική διασπορά. Μελετώνται κοινωνικές και πολιτισμικές εκφάνσεις της ζωής στην Ελλάδα και στην ελληνική διασπορά και εισάγονται οι φοιτητές και οι φοιτήτριες στις σύγχρονες μεθοδολογικές προσεγγίσεις της λαογραφίας (για παράδειγμα, την κοινωνικο-ιστορική, την ολιστική, την πολυτοπική και τη συγκριτική μέθοδο έρευνας των φαινομένων του λαϊκού πολιτισμού).

Ειδικότερα, το μάθημα εξετάζει τις υλικές, κοινωνικές και συμβολικές διαστάσεις της μνήμης και της ταυτότητας διαφόρων τοπικών ομάδων στην Ελλάδα και στην ελληνική διασπορά, εστιάζοντας σε έθιμα και τελετουργίες του κύκλου της ζωής και του κύκλου του χρόνου, όσον αφορά στις αξίες, τις πρακτικές και τα σύμβολά τους. Επίσης, προσεγγίζονται ορισμένα σύγχρονα κοινωνικά και οικονομικά φαινόμενα του ελληνικού αστικού χώρου (π.χ. δημόσιο τελετουργικό, παρελάσεις και εορταστικές εκδηλώσεις, σύγχρονες επαγγελματικές μορφές και συσσωματώσεις), και αναλύεται η δράση και η οργάνωση διαφόρων κοινωνικών ομάδων στη σύγχρονη πόλη. Ιδιαίτερα διερευνάται ο τρόπος συγκρότησης της συλλογικής (κοινοτικής, λαϊκής) μνήμης και η μεταβίβασή της ως πολιτισμικής κληρονομιάς (heritage) από μια γενιά

στις επόμενες στο περιβάλλον της ζωντανής διαπροσωπικής επικοινωνίας (αφήγηση, τελετουργία, π.χ. αναμνηστήριες τελετές) αλλά και στο διαδίκτυο (νέα προφορικότητα) στην περίπτωση της ελληνικής διασποράς.

Οι φοιτητές αξιολογούνται με τελική γραπτή εξέταση. Μπορούν να ενισχύσουν τον βαθμό τους με υποβολή ερευνητικής εργασίας βασισμένης σε πρωτογενές, βιβλιογραφικό ή/και αρχειακό υλικό. Μέσα στα πλαίσια εκπόνησης των εργασιών αυτών δίνεται η δυνατότητα παρακολούθησης ειδικών σεμιναρίων για τη συγκέντρωση λαογραφικού υλικού από το πεδίο της έρευνας, καθώς και πρακτικών ασκήσεων επιτόπιας έρευνας, ώστε οι φοιτητές να κατανοήσουν καλύτερα τη μέθοδο εργασίας και έρευνας στο εθνογραφικό πεδίο.

Υπάρχει και η δυνατότητα εκπόνησης ομαδικής εργασίας μέσω της μεθόδου της Μάθησης μέσω Σχεδιασμού που περιλαμβάνει χρήση του Εργαστηρίου Πληροφορικής του Τμήματος Φιλολογίας (προαιρετικά). Επιλεγμένες εργασίες συλλογής πρωτογενούς λαογραφικού υλικού κατατίθενται στο Αρχείο Χειρογράφων του Σπουδαστηρίου Λαογραφίας όπου αποτελούν τμήμα του Λαογραφικού Μουσείου και Αρχείου του Τμήματος Φιλολογίας, προς ερευνητική χρήση.

Ε΄ Εξάμηνο – Χειμερινό

ΜΦΛ05 Νεωτερική Λαογραφία

Β. Χρυσανθοπούλου

Σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή μιας πιο ειδικευμένης μελέτης της Λαογραφίας με ανανεωμένη και διευρυμένη θεματική, όπως νοείται και εφαρμόζεται η επιστήμη αυτή σήμερα στην Ελλάδα και διεθνώς, στη συνεργασία της και με άλλες συγγενείς ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες.

Το μάθημα καλύπτει τις εξής θεωρητικές και θεματικές ενότητες: 1. Σύντομη εισαγωγή στη μελέτη της Λαογραφίας. 2. Ιστορικές περίοδοι Λαογραφίας. 3. Ειδικεύσεις της Λαογραφίας. Θεωρητική – Γλωσσική – Κοινωνική – Μουσική – Εθνολογική – Μουσειολογική, κ.λπ. 4. Νεωτερική Λαογραφία: Ορολογία – Σύγχρονη Λαογραφία – Αστική Λαογραφία – Νέα Λαογραφία. Σύγχρονος ελληνικός λαϊκός πολιτισμός. 5. Ο όρος «Νεωτερική Λαογραφία»: Α. Θεωρητικές απόψεις και αντιθέσεις. Κύριοι εκπρόσωποι των νεωτερικών τάσεων στην Ελλάδα, στην Ευρώπη και στην Αμερική. Β. Διεθνής ορολογία. Θέματα. Γ. Ορολογία στην Ελλάδα. Θέματα. Δ. Θέματα Νεωτερικής Λαογραφίας (Λαογραφία των δρόμων, σύγχρονες μορφές του λαϊκού πολιτισμού: λαϊκή αγορά, παζάρια στις πόλεις, κεντρική αγορά, πανηγύρια στον αστικό χώρο και σύγχρονες εμποροπανηγύρεις στον ελληνικό περιαστικό και επαρχιακό χώρο, πλατείες και πάρκα, λαογραφικά του αυτοκινήτου, κ.ά.). Ε. Νεωτερική Λαογραφία σε έντυπη (εφημερίδες, περιοδικά, διαφημίσεις, αφίσες, αυτοκόλλητα, φυλλάδια κ.λπ.) και ηλεκτρονική μορφή (αστικοί θρύλοι, φήμες, διάδοση ψευδών ειδήσεων στο διαδίκτυο, ιστοσελίδες τοπικών

συλλόγων, ηλεκτρονικοί τόποι μνήμης, θέματα και όψεις του λαϊκού πολιτισμού στο διαδίκτυο, μέσα κοινωνικής δικτύωσης (facebook, twitter, κ. ά.). Μεθοδολογία έρευνας και προσέγγισης των φαινομένων του λαϊκού πολιτισμού στο διαδίκτυο – Κυβερνο–εθνογραφία. 6. Βιβλιογραφία.

Οι φοιτητές αξιολογούνται με τελική γραπτή εξέταση. Μπορούν να ενισχύσουν τον βαθμό τους με υποβολή ερευνητικής εργασίας βασισμένης σε πρωτογενές, βιβλιογραφικό ή/και αρχειακό υλικό σε θέματα νεωτερικής λαογραφίας. Μέσα στα πλαίσια εκπόνησης των εργασιών αυτών δίνεται η δυνατότητα παρακολούθησης ειδικών σεμιναρίων για τη συγκέντρωση λαογραφικού υλικού από το πεδίο της έρευνας, καθώς και πρακτικών ασκήσεων επιτόπιας έρευνας, ώστε οι φοιτητές να κατανοήσουν καλύτερα τη μέθοδο εργασίας και έρευνας στο εθνογραφικό πεδίο.

Ζ' Εξάμηνο – Χειμερινό

ΜΦΛ03 Συγκριτική Λαογραφία

Μ. Καπλάνογλου

Θα προχωρήσουμε σε μια επισκόπηση της λαϊκής λογοτεχνίας συγκρίνοντας παραδείγματα από το διεθνή χώρο. Θα εξετάσουμε τα βασικά είδη της λαϊκής λογοτεχνίας, το παραμύθι, το τραγούδι, το αίνιγμα, την παροιμία καθώς και μορφές λόγου και παιχνιδιού των παιδιών. Μέσα από τη μελέτη κειμένων, εικονογραφικού, φωτογραφικού και ηχητικού υλικού, θα εξετάσουμε τη χρήση της παράδοσης σε διαφορετικά κοινωνικά πλαίσια, π.χ. πώς ακούγεται μια παροιμία στον καθημερινό λόγο ή πώς λειτουργεί ένα παιδικό τραγούδι στην ανατροφή των παιδιών. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα ενθαρρύνονται να ανακαλύψουν και να αναλύσουν τις παραδόσεις στις δικές τους ζωές, ή τη ζωή της ευρύτερης γειτονιάς τους μέσα από την ανάθεση συγκεκριμένων εργασιών.

Η' Εξάμηνο – Εαρινό

ΚΦΛ06 – ΜΦΛ06 – ΓΦΛ06 Λαογραφία και ιστορία των παραμυθιών

Μ. Καπλάνογλου – Γ. Κούζας

Σε αυτό το μάθημα θα ασχοληθούμε με το λαϊκό παραμύθι σε σχέση και με άλλα είδη της πεζής προφορικής αφήγησης. Θα αναφερθούμε στις κυριότερες διεθνείς θεωρήσεις του παραμυθιού από την επιστήμη της λαογραφίας, την τυπολογία και τα χαρακτηριστικά του παραμυθιού και τις σχέσεις των παραμυθιών διαφορετικών λαών. Στη συνέχεια θα μας απασχολήσει η κοινωνική ιστορία του λαϊκού παραμυθιού στην Ελλάδα: θα αναφερθούμε στις κοινωνικές ομάδες δημιουργίας των λαϊκών αφηγήσεων, τους λαϊκούς παραμυθάδες και τον κοινωνικό ρόλο του παραμυθιού στην Ελλάδα στο παρελθόν αλλά και στο σήμερα, σε τοπικές κοινωνίες όπου η αφήγηση είναι μια ζωντανή παράδοση.

Στη διάρκεια των αιώνων, οι στόχοι, ο ρόλος του και το κοινό του παραμυθιού έχουν υποστεί πολυάριθμες μεταμορφώσεις, καθώς, εξαιτίας της ανωνυμίας του αλλά και της απουσίας οριστικής μορφής, ήταν επιδεκτικό πλήθους χειρισμών. Θα παρακολουθήσουμε αυτές τις μεταμορφώσεις του ευρωπαϊκού παραμυθιού στους νεώτερους χρόνους, δηλαδή την ιστορική διαδικασία της μετατροπής του λαϊκού αγροτικού παραμυθιού σε λογοτεχνικό ανάγνωσμα ενός αστικού κοινού και στη συνέχεια σ' ένα θεσμό για παιδιά. Το λαϊκό παραμύθι, φιλτραρισμένο μέσα από το έργο επώνυμων συγγραφέων, φθάνει στα ανερχόμενα τον 19ο αιώνα μεσαία κοινωνικά στρώματα που αναζητούσαν την ίδια εποχή τους δικούς τους τρόπους έκφρασης και βρήκαν σ' αυτά τα παραμύθια τη διατύπωση των αρχών και των επιθυμιών τους.

Τέλος, θα μας απασχολήσουν οι χρήσεις του παραμυθιού στη σύγχρονη εποχή, καθώς το παραμύθι περνάει στη λογοτεχνία, στο ραδιόφωνο, στον κινηματογράφο, στη διαφήμιση και εντάσσεται σε διαφορετοποιημένα συστήματα αξιών. Θα παρακολουθήσουμε έργα από διαφορετικές χώρες και κινηματογραφικές σχολές και θα τα σχολιάσουμε.

Α' Εξάμηνο – Χειμερινό

ΦΦΓ01 Εισαγωγή στη Γλωσσολογία (κλάδοι, βασικές έννοιες)

Σπυριδούλα Βαρλοκώστα

Το μάθημα προσφέρει μια εισαγωγή στο αντικείμενο, τις βασικές αρχές, τις μεθόδους και τους κλάδους της γλωσσολογίας. Συγκεκριμένα, μελετάται πώς διαφέρει η επιστημονική μελέτη της γλώσσας από την απλή ενασχόληση με αυτή και γίνεται αναφορά στις βιολογικές, κοινωνικές, ιστορικές και πολιτισμικές πτυχές της γλώσσας, καθώς και στην πολυσημία της έννοιας. Η ανθρώπινη γλώσσα ως σημειωτικό σύστημα συγκρίνεται με άλλα συστήματα επικοινωνίας και με τη γλώσσα των ζώων. Παρουσιάζεται η γλωσσική ποικιλία, η έννοια του ύφους, η διάκριση της γλώσσας σε λόγο και ομιλία και η συγχρονική και διαχρονική προσέγγιση στη γλώσσα. Τέλος, εισάγονται τα βασικά πεδία του γλωσσικού συστήματος και οι κλάδοι της φωνητικής–φωνολογίας, μορφολογίας, σύνταξης και σημασιολογίας, αλλά και πεδία εφαρμογών της γλωσσικής επιστήμης.

Β' Εξάμηνο – Εαρινό

ΦΦΓ02 Ιστορική Γλωσσολογία: Εισαγωγή στην

Ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία, Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας

Παντελίδης Νίκος

Γιάνναρης Θανάσης (σεμινάριο εμβάθυνσης)

1. Εισαγωγή στην Ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία:
  - α. Προεπιστημονική Γλωσσολογία.
  - β. Επιστημονική Γλωσσολογία: Θεωρητικές βάσεις και μέθοδοι της Ιστορικοσυγκριτικής Γλωσσολογίας (γλωσσική μεταβολή, εξωτερική και εσωτερική επανασύνθεση, φωνολογικοί νόμοι, η έννοια της γενετικής συγγένειας γλωσσών, γλωσσικές οικογένειες).
  - γ. Η ινδοευρωπαϊκή οικογένεια.
2. Περίοδοι της ιστορίας της Ελληνικής.
3. Καταγωγή, προϊστορία και πρώιμη ιστορία της ελληνικής γλώσσας: Ινδοευρωπαϊκή, Πρωτοελληνική, προελληνικές γλώσσες. Η διαλεκτική διάσπαση της Ελληνικής.
4. Γραφή: α) Προ–αλφαβητικές γραφές. β) Το ελληνικό αλφάβητο.
5. Μυκηναϊκή Ελληνική.

6. Οι αρχαίες ελληνικές διάλεκτοι και η χρήση τους στην αρχαία ελληνική λογοτεχνία.
7. Η Ελληνική κατά την αλεξανδρινή και ρωμαϊκή περίοδο. Απικισμός.
8. Η Ελληνική κατά τη μεσαιωνική περίοδο και την περίοδο της τουρκοκρατίας.
9. Νεοελληνικές διάλεκτοι.
10. Νεότερη περίοδος (τέλη 18ου–21ος αι.): Το Γλωσσικό Ζήτημα. Η σύγχρονη Ελληνική.

Το μάθημα υποστηρίζεται από σεμινάριο εμβάθυνσης στην Ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία.

Γ' Εξάμηνο – Χειμερινό

ΓΦΓ03 Φωνητική – Φωνολογία (με έμφαση στη δομή της Νέας Ελληνικής)

Μαρκόπουλος Γιώργος

Στόχος του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών στη φωνητική και στη φωνολογία με έμφαση στη δομή της Ελληνικής. Η φωνητική μελετά τους ήχους/φθόγγους της ανθρώπινης ομιλίας ως φυσικές οντότητες, δηλαδή, πώς παράγονται (αρθρωτική φωνητική), πώς μεταδίδονται ως ηχητικά κύματα (ακουστική φωνητική) και πώς προσλαμβάνονται από τον ακροατή (αντιληπτική φωνητική). Η φωνολογία μελετά τους ήχους/φθόγγους της ανθρώπινης ομιλίας ως γλωσσολογικές μονάδες, δηλαδή, πώς οργανώνονται οι ήχοι/φθόγγοι σε μια γλώσσα για να διαφοροποιήσουν τη σημασία των λέξεων. Οι βασικές έννοιες της φωνητικής και φωνολογίας συζητούνται σε σχέση με την ελληνική γλώσσα. Ειδικότερα στο μάθημα παρουσιάζεται ο μηχανισμός παραγωγής ομιλίας και η άρθρωση των φθόγγων της Ελληνικής και γίνεται εισαγωγή στο Διεθνές Φωνητικό Αλφάβητο και στη φωνητική μεταγραφή. Επιπλέον, εξετάζεται η διαφορά φωνημάτων και αλλοφώνων, οι φωνολογικοί κανόνες, η δομή της συλλαβής, του τόνου και του επιτονισμού.

ΓΦΓ04 Μορφολογία (με έμφαση στη δομή της Νέας Ελληνικής)

Μαρκόπουλος Γεώργιος

Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή στη Μορφολογία, τον κλάδο της Γλωσσολογίας που μελετά την εσωτερική δομή και τις διαδικασίες σχηματισμού των λέξεων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη μορφολογική δομή των λέξεων της Νέας Ελληνικής.

Η Μορφολογία, ως κλάδος της Γλωσσολογίας, ασχολείται με τα μορφήματα, τις μικρότερες γλωσσικές μονάδες που φέρουν σημασία. Ως τμήμα της Γραμματικής, η Μορφολογία εξετάζει τις διαδικασίες σχηματισμού λέξεων και λεξικών τύπων, καθώς και τους μορφοτακτικούς περιορισμούς που εμφανίζει κάθε γλώσσα στη

σύνδεση των μορφημάτων. Στο μάθημα θα περιγράψουμε τη μορφολογική θεωρία και την τυπολογία εστιάζοντας στη μορφολογία της Νέας Ελληνικής.

ΚΦΓ28 - ΜΦΓ28 Δομή της Νέας Ελληνικής Φωνολογία, Μορφολογία, Σημασιολογία και Λεξιλόγιο

Μαρκόπουλος Γεώργιος

Στο μάθημα θα εξεταστεί η συγχρονική δομή της Νέας Ελληνικής βάσει της θεωρητικής περιγραφής και ανάλυσης των γλωσσολογικών επιπέδων της Φωνολογίας, Μορφολογίας και Σημασιολογίας με έμφαση στο λεξιλόγιο. Στο επίπεδο της φωνολογικής ανάλυσης αναλύεται με βάση τη δομή της Νέας Ελληνικής ο λειτουργικός ρόλος του φωνήματος, τα διακριτικά του χαρακτηριστικά και οι φωνολογικές διαδικασίες που διαμορφώνουν την πραγμάτωσή του σε συγκεκριμένα μορφο-φωνολογικά περιβάλλοντα. Στο επίπεδο της μορφολογικής ανάλυσης έμφαση δίνεται στην περιγραφή των παραγωγικών διαδικασιών της παραγωγής και της σύνθεσης ως απαραίτητων λειτουργιών για τον σημασιολογικό εμπλουτισμό του λεξικού. Παράλληλα, στο επίπεδο του λεξιλογίου, εξετάζονται τα φαινόμενα εσωτερικού και εξωτερικού δανεισμού, μεταφραστικών δανείων, αντιδανείων και νεολογισμών. Στο σημασιολογικό επίπεδο της γλώσσας εξετάζεται από φιλοσοφικής και γλωσσολογικής σκοπιάς η έννοια της σημασίας των λέξεων και των ευρύτερων γλωσσικών μονάδων (φράσεων-προτάσεων) βάσει των σημασιολογικών τους σχέσεων και ιδιοτήτων.

Δ' Εξάμηνο – Εαρινό

ΓΦΓ05 Σύνταξη Α' (με έμφαση στη δομή της Νέας Ελληνικής)

Σπιρόπουλος Βασίλειος

Το μάθημα αυτό παρουσιάζει το επίπεδο της συντακτικής ανάλυσης μέσα από το πρίσμα της *Γενετικής Θεωρίας*. Πραγματεύεται τον τρόπο με τον οποίο δομούνται και παράγονται οι φράσεις και οι προτάσεις μιας φυσικής γλώσσας και διδάσκεται η μεθοδολογία ανάλυσης συντακτικών φαινομένων. Βασικό πρότυπο περιγραφής αποτελεί η *Θεωρία των Αρχών και Παραμέτρων* (*Principles & Parameters Theory*; Chomsky 1981 κ.εξ.) όπως αυτή διαμορφώνεται στο πρότυπο της *Κυβέρνησης και Αναφορικής Δέσμευσης* (*Government and Binding*; Chomsky 1981 κ.εξ., Chomsky & Lasnik 1993). Επιπλέον αναλύονται τα αποτελέσματα της εφαρμογής των αρχών και των πορισμάτων της θεωρίας στα συντακτικά δεδομένα της Ελληνικής. Θέματα εξέτασης: Βασικές αρχές της συντακτικής ανάλυσης και της Γενετικής Γραμματικής, συστατικότητα, Θεωρία του Χ-τονούμενο, λεξικό και ορισματική δομή, δομή και παραγωγή της πρότασης.

ΓΦΓ06 Σημασιολογία

Γιάνναρης Θανάσης

Εισαγωγή στη Σημασιολογία: γλωσσολογικοί και φιλοσοφικοί προβληματισμοί σχετικά με τη φύση της σημασίας. Αναφορά και σημασία. Λέξη: λέξημα, ένταση–έκταση σημασίας, σχέσεις μεταξύ λεξημάτων (συνωνυμία, ομωνυμία, αντωνυμικότητα, υπωνυμία, μερωνυμία), Δομισμός (η σημασία στο σύστημα: αξία, σημασιακά πεδία, σημασιολογικά χαρακτηριστικά), Θεωρία Πρ(ωτ)οτύπων, Αμερικανικός Δομισμός, Συμπεριφορισμός. Ευρύτερες γλωσσικές μονάδες: Λογική πρόταση – γλωσσική πρόταση – εκφώνημα. Λογικό περιεχόμενο και συνθήκες αληθείας. Γενετική γραμματική και σημασία.

ΓΦΓ07 Πραγματολογία

Μπέλλα Σπυριδούλα

Η Πραγματολογία ως κλάδος της Γλωσσολογίας μελετά τον τρόπο με τον οποίο οι ομιλητές χρησιμοποιούν τη γλώσσα σε συγκεκριμένες επικοινωνιακές περιστάσεις, προκειμένου να εξυπηρετήσουν συγκεκριμένους επικοινωνιακούς στόχους. Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται βασικά ζητήματα Πραγματολογίας όπως οι γλωσσικές πράξεις, τα συνομιλιακά υπονοήματα, η δείξη, η γλωσσική ευγένεια και η δομή της συνομιλίας καθώς και οι εφαρμογές τους στη γλωσσική εκπαίδευση.

ΚΦΓ27 – ΜΦΓ27 Δομή της Νέας Ελληνικής: Σύνταξη

Ο. Σινοπούλου

Το μάθημα αυτό εξετάζει τη σύνταξη της Ελληνικής με βάση τα πορίσματα της σύγχρονης γλωσσολογικής έρευνας. Η εξέταση αυτή μολονότι χρησιμοποιεί τα μεθοδολογικά εργαλεία της γλωσσολογίας δεν εντάσσεται στα πλαίσια κάποιας συγκεκριμένης γλωσσολογικής θεωρίας αλλά είναι περισσότερο περιγραφική. Σκοπός του μαθήματος είναι η καλύτερη γνώση του συστήματος της σύνταξης της Ελληνικής. Εξετάζονται η συστατικότητα και ο ορισμός των κατηγοριών, η μορφοσυντακτική πραγμάτωση των ονοματικών και ρηματικών γραμματικών χαρακτηριστικών και θέματα προτασιακής σύνταξης, όπως τα κενά υποκείμενα, οι εξαρτημένες προτάσεις, οι ασθενείς αντωνυμίες και η σειρά των όρων

Ε' Εξάμηνο – Χειμερινό

ΓΦΓ08 Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής (Φωνολογία – Μορφολογία)

Παντελίδης Νίκος

Φωνολογία της Αρχαίας Ελληνικής

Ανάλυση της φωνολογικής δομής της Αρχαίας Ελληνικής και οι μεταβολές στο φωνολογικό σύστημα της Αρχαίας Ελληνικής. Συγκεκριμένα εξετάζονται τα εξής θέματα: Το φωνολογικό σύστημα της Αρχαίας Ελληνικής: Φωνήεντα, δίφθογοι και σύμφωνα της Αρχαίας. Διαχρονική προσέγγιση: Προϊστορία του φωνολογικού συστήματος της Αρχαίας (μεταπτώσεις κ.λπ.). Φωνολογικοί νόμοι – μεταβολές στο φωνολογικό σύστημα της Αρχαίας (τροπές, αντεκτάσεις, συναιρέσεις, μεταβολές σε συμφωνικά συμπλέγματα κ.λπ.). Αρχαία ελληνική προφορά, ερασμική και βυζαντινή–νεοελληνική προφορά. Η γραπτή απόδοση της Αρχαίας Ελληνικής.

Μορφολογία της Αρχαίας Ελληνικής

Η συγχρονική και διαχρονική εξέταση του μορφολογικού συστήματος της Αρχαίας Ελληνικής. Συγκεκριμένα εξετάζονται τα εξής θέματα: Βασικές έννοιες της μορφολογικής ανάλυσης. Ονοματικές και ρηματικές κατηγορίες της Αρχαίας. Η προϊστορία του μορφολογικού συστήματος της Αρχαίας και η εξέλιξή του μέχρι την Κλασική Εποχή.

ΓΦΓ09 Ψυχογλωσσολογία – Νευρογλωσσολογία

Βαρλοκώστα Σπυριδούλα

Στόχος του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών στους διεπιστημονικούς κλάδους της Ψυχογλωσσολογίας και της Νευρογλωσσολογίας. Ειδικότερα, το μάθημα πραγματεύεται την παραγωγή και κατανόηση της ομιλίας, την ανάπτυξη της προφορικής γλώσσας στο παιδί, την απόκτηση γλωσσικών ικανοτήτων στα ζώα, τη μάθηση δεύτερης γλώσσας και τα φαινόμενα διγλωσσίας, διαταραχές στη γλωσσική επικοινωνία είτε αναπτυξιακές είτε επίκτητες, τη σχέση γλώσσας και νόησης, καθώς και τις εγκεφαλικές βάσεις του λόγου. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στις μεθοδολογικές αλλά και στις θεωρητικές προσεγγίσεις στους δύο κλάδους.

ΓΦΓ10 Στοιχεία Επιστημονικής Γραφής

Κουτσουλέλου Σταματία

Ιντζίδης Βαγγέλης (σεμινάριο εμβάθυνσης)

Οι φοιτητές διδάσκονται και στη συνέχεια ασκούνται στα ακόλουθα θέματα: οργάνωση ενός επιστημονικού βιβλίου, ανάγνωση και παράθεση βιβλιογραφίας /υποσημειώσεων, γλωσσικά χαρακτηριστικά και είδη του ακαδημαϊκού λόγου, σχεδιασμός της επιστημονικής έρευνας, βασικό σχεδιάγραμμα της εργασίας, συγγραφή περίληψης, δομή παραγράφου, πρότυπα οργάνωσης του κειμένου (γενικό–ειδικό, πρόβλημα–λύση), δομή και λειτουργία του επιστημονικού ορισμού, δομή και λεξικογραμματικές επιλογές του επιστημονικού άρθρου.

ΓΦΓ11 Σύνταξη Β'

Υπότροφος Ακαδ. Διδακτικής Εμπειρίας

Το μάθημα αυτό εμβαθύνει στην ανάλυση του επιπέδου της σύνταξης μέσα από το πρίσμα της Γενετικής Θεωρίας, όπως αυτή διαμορφώνεται στη *Θεωρία των Αρχών και Παραμέτρων (Principles&Parameters Theory; Chomsky 1981 κ.εξ.)*. Βασικό πρότυπο περιγραφής αποτελεί η τελευταία διατύπωση του προτύπου της *Κυβέρνησης και Αναφορικής Δέσμευσης (Government & Binding; Chomsky&Lasnik 1993)* καθώς και οι σύγχρονες εξελίξεις του στο *Μινιμαλιστικό Πρόγραμμα (Minimalist Program; Chomsky 1993, 1995 κ.εξ.)*. Επιπλέον αναλύονται τα αποτελέσματα της εφαρμογής των αρχών και των πορισμάτων της θεωρίας στα συντακτικά δεδομένα της Ελληνικής. Θέματα εξέτασης: αρχιτεκτονική της γραμματικής, λειτουργικές κατηγορίες και μορφοσύntaxη, τυπικά χαρακτηριστικά και πιστοποίησή τους, πτώση, μετακίνηση και περιορισμοί, αναφορική δέσμευση και έλεγχος.

ΓΦΓ13 Γλωσσική κατάκτηση

Βαρλοκώστα Σπυριδούλα

Παρουσιάζονται ορισμένα από τα βασικότερα θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα που απασχολούν τον επιστημονικό κλάδο της Κατάκτησης Πρώτης (ή Μητρικής) Γλώσσας. Αναλύεται το Λογικό Πρόβλημα της Κατάκτησης, ο ρόλος της έμφυτης προδιάθεσης του ανθρώπου και ο ρόλος του περιβάλλοντος στην απόκτηση της μητρικής γλώσσας. Γίνεται αναφορά στις βασικότερες μεθοδολογικές προσεγγίσεις συλλογής γλωσσικού υλικού για τη μελέτη της παιδικής γλώσσας. Τέλος, παρουσιάζονται τα βασικότερα στάδια γλωσσικής ανάπτυξης του παιδιού ανά επίπεδο ανάλυσης της γλώσσας (κατάκτηση φωνολογίας, μορφολογίας, σύνταξης, σημασιολογίας και πραγματολογίας) και οι κυριότερες θεωρητικές προσεγγίσεις για την ερμηνεία αυτής της ανάπτυξης.

ΓΦΓ15 Γνωσιακή Γλωσσολογία

Παναρέτου Ελένη

Η Γνωσιακή Γλωσσολογία προσφέρει μία νέα προσέγγιση στη μελέτη της γλώσσας, την οποία αντιμετωπίζει ως έκφανση των γενικότερων νοητικών ικανοτήτων του ανθρώπου και όχι ως ξεχωριστή ικανότητα. Η γλώσσα αντικατοπτρίζει το εννοιολογικό σύστημα των ανθρώπων, η δημιουργία του οποίου συνδέεται άμεσα με τη βιολογική τους υπόσταση. Βασικά σημεία της προσέγγισης αυτής αποτελούν η έμφαση στη σημασία, στη μελέτη της γλώσσας όπως αυτή χρησιμοποιείται στην επικοινωνία (γλωσσική χρήση) και η

παραδοχή ότι οι αφηρημένες έννοιες διαμορφώνονται βάσει σχημάτων που πηγάζουν από την εμπειρία μέσω της (εννοιολογικής) μεταφοράς.

ΓΦΓ32 Πειραματική Γλωσσολογία

A. Λέγγερης

Το μαθήμα αυτό παρουσιάζει τις βασικές μεθοδολογικές αρχές που διέπουν τον σχεδιασμό, την εκτέλεση, την ανάλυση/ερμηνεία και την παρουσίαση επιστημονικής έρευνας στην πειραματική γλωσσολογία. Σκοπός του μαθήματος είναι λοιπόν η κατανόηση της όλης διαδικασίας μέσα από την οποία μια ερευνητική ιδέα στη γλωσσολογία μπορεί να γίνει αντικείμενο πειραματικής εξέτασης με τη χρήση κατάλληλων μεθοδολογικών εργαλείων (όπως για παράδειγμα την συνέντευξη, την παρατήρηση, το ερωτηματολόγιο, την μελέτη περίπτωσης και το ελεγχόμενο πείραμα).

Z' Εξάμηνο – Χειμερινό

ΚΦΓ08 Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής (Φωνολογία – Μορφολογία)

Παντελίδης Νίκος

Φωνολογία της Αρχαίας Ελληνικής

Ανάλυση της φωνολογικής δομής της Αρχαίας Ελληνικής και οι μεταβολές στο φωνολογικό σύστημα της Αρχαίας Ελληνικής. Συγκεκριμένα εξετάζονται τα εξής θέματα: Το φωνολογικό σύστημα της Αρχαίας Ελληνικής: Φωνήεντα, δίφθογοι και σύμφωνα της Αρχαίας. Διαχρονική προσέγγιση: Προϊστορία του φωνολογικού συστήματος της Αρχαίας (μεταπτώσεις κ.λπ.). Φωνολογικοί νόμοι – μεταβολές στο φωνολογικό σύστημα της Αρχαίας (τροπές, αντεκτάσεις, συναιρέσεις, μεταβολές σε συμφωνικά συμπλέγματα κ.λπ.). Αρχαία ελληνική προφορά, ερασμική και βυζαντινή–νεοελληνική προφορά. Η γραπτή απόδοση της Αρχαίας Ελληνικής.

Μορφολογία της Αρχαίας Ελληνικής

Η συγχρονική και διαχρονική εξέταση του μορφολογικού συστήματος της Αρχαίας Ελληνικής. Συγκεκριμένα εξετάζονται τα εξής θέματα: Βασικές έννοιες της μορφολογικής ανάλυσης. Ονοματικές και ρηματικές κατηγορίες της Αρχαίας. Η προϊστορία του μορφολογικού συστήματος της Αρχαίας και η εξέλιξή του μέχρι την Κλασική Εποχή.

ΓΦΓ17 – ΜΓΦ17 Κειμενογλωσσολογία – Ανάλυση Λόγου

Γούτσος Διονύσης (Α-Λ)

Κουτσουλέλου Σταματία (Μ-Ω)

Ιντζίδης Βαγγέλης (σεμινάριο εμβάθυνσης)

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η γλωσσολογική ανάλυση των κειμένων (προφορικών και γραπτών, λογοτεχνικών και μη), καθώς και της ευρύτερης διάστασης του λόγου. Στόχος είναι η εξοικείωση με τις αρχές και τις μεθόδους ανάλυσης των κειμένων σε διαφορετικά περιβάλλοντα επικοινωνίας (π.χ. συνομιλία, αφήγηση, ΜΜΕ, νομικός και πολιτικός λόγος, διαφημίσεις κ.λπ.). Συγκεκριμένα, αναλύονται οι αρχές της επικοινωνίας, οι σχέσεις κειμένου και περικειμένου, τα κειμενικά είδη (θεωρία και τύποι), οι μηχανισμοί συνοχής, η διαφοροποίηση γραπτού–προφορικού και αφηγηματικού–μη αφηγηματικού λόγου, οι παράγοντες κειμενικότητας, καθώς και οι ποικίλες κειμενικές ενδείξεις και σχέσεις. Το μάθημα περιλαμβάνει εργασία στον προφορικό λόγο με στόχο την εξοικείωση με την καταγραφή και το σχολιασμό της αυθόρμητης προφορικής συνομιλίας.

Από την Τετάρτη 14-11-2019 και κάθε Τετάρτη 15:00-18:00, στην αίθουσα 430, θα γίνεται σεμινάριο με θέμα: "Κριτική Ανάλυση Λόγου: Εφαρμογές" από τον κ. Ιντζίδη Βαγγέλη, ΕΔΙΠ του Τομέα Γλωσσολογίας.

ΓΦΓ24 Ιστορία Γλωσσολογίας

Κουτσουλέλου Σταματία

Στο μάθημα αυτό εξετάζονται τα βασικότερα γλωσσικά ρεύματα από την αρχαιότητα ως σήμερα. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον Δορισμό, Λειτουργισμό και τη Γενετική θεωρία. Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να εξοικειωθούν με τις θεωρητικές σχολές του 20ού αιώνα, να κατανοήσουν τα αίτια εμφάνισής τους σε ένα ορισμένο ιστορικο-πολιτισμικό περιβάλλον, να γνωρίσουν και να εξασκηθούν στη μεθοδολογία τους και στα εργαλεία που χρησιμοποιούν στην ανάλυση του γλωσσικού υλικού και να αξιολογήσουν τη συμβολή των θεωριών αυτών στη διαμόρφωση της (γλωσσικής) επιστήμης, αλλά και γενικότερα, της επιστημονικής σκέψης.

Η' Εξάμηνο – Εαρινό

Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (Ε.Ε.)

Οι φοιτητές του Ζ' και Η' εξαμήνου Γλωσσολογικού μπορούν να παρακολουθήσουν στα πλαίσια της ελεύθερης επιλογής (Ε.Ε.):

Α) μαθήματα Γλωσσολογίας, τα οποία δεν επέλεξαν σε προηγούμενο εξάμηνο (π.χ. Γνωσιακή ή Υπολογιστική Γλωσσολογία)

Β) οποιοδήποτε μάθημα προσφέρεται από το Τμήμα Φιλολογίας ή άλλο Τμήμα της Φιλοσοφικής Σχολής τα οποία δεν επέλεξαν σε προηγούμενο εξάμηνο.

ΓΦΓ12 Τυπολογία – Συγκριτική Γλωσσολογία

Ο. Σινοπούλου

Η Γλωσσική Τυπολογία (Language Typology) εξερευνά την ποικιλία και την απόκλιση των γλωσσών και των δομών τους και προσπαθεί να την κατατάξει στη βάση κοινών «τυπικών» χαρακτηριστικών.

ΚΦΓ20 – ΜΦΓ20 – ΓΦΓ20 Κοινωνιογλωσσολογία

Μπέλλα Σπυριδούλα

Το μάθημα συζητεί τους κοινωνικούς παράγοντες που εμπλέκονται στη διαμόρφωση και τη χρήση της γλώσσας και δημιουργούν το φαινόμενο της *γλωσσικής ποικιλότητας*, τις διάφορες δηλαδή ποικιλίες της γλώσσας ανάλογα με τη διαφοροποίηση της κοινωνικής δομής και διεπίδρασης (ποιος, με ποιον, πότε, για ποιο σκοπό μιλάει ή γράφει).

Παρουσιάζεται η έννοια της κοινωνιογλωσσικής ανισότητας στην υπόσταση, τη δομή και τη χρήση των γλωσσικών ποικιλιών, η σχέση της γλώσσας με το γεωγραφικό περιβάλλον (*διάλεκτοι*), με τις κοινωνικές διαστάσεις του φύλου, της ηλικίας («γλώσσα των νέων») και της τάξης, μέσα και από ρηξικέλευθες έρευνες μεγάλων κοινωνιογλωσσολόγων, που σημάδεψαν τον κλάδο (Labov, Bernstein, Hymes, Milroy κ.ά.). Επιπλέον, εξετάζεται ο ρόλος της *νόρμας* (πρότυπης γλώσσας) ως κοινωνικής γλωσσικής ποικιλίας, παράλληλα με την έννοια του γλωσσικού «λάθους», σε σχέση μάλιστα και με τη θεωρία της γλωσσικής μεταβολής. Τέλος, συζητούνται φαινόμενα γλωσσικής επαφής (μειονοτικές γλώσσες, κρεολές γλώσσες, διγλωσσία και κοινωνική διγλωσσία (*diglossia*), γλωσσική συρρίκνωση και θάνατος γλωσσών κ.ά.). Η έμφαση δίνεται σε ελληνικά παραδείγματα, το πλαίσιο του μαθήματος όμως αφορά την αλληλεπίδραση γλώσσας και κοινωνίαςγενικά.

ΓΦΓ21 Πτυχιακή εργασία

Διδάσκοντες: Καθηγητές του Τομέα Γλωσσολογίας

Η πτυχιακή εργασία ισοδυναμεί με 2 μαθήματα. Βασικός στόχος της πτυχιακής εργασίας είναι η εξοικείωση με τον επιστημονικό τρόπο γραφής στη γλωσσολογία. Στους στόχους περιλαμβάνονται επίσης η παραγωγική ενασχόληση με ένα τμήμα επιστημονικής ύλης και η κατανόησή του, καθώς και η τεκμηρίωση της απόκτησης επιστημονικών γνώσεων και η πρωτότυπη σύνθεση επιστημονικών απόψεων. Το αντικείμενο της πτυχιακής εργασίας μπορεί να αφορά οποιονδήποτε επιστημονικό κλάδο της γλωσσολογίας και εξαρτάται από τους καθηγητές που αναλαμβάνουν την επίβλεψη της εργασίας και τις προδιαγραφές που θέτουν.

ΓΦΓ23 Υφογλωσσολογία

Παναρέτου Ελένη

Η Υφογλωσσολογία αποτελεί έναν από τους κλάδους μελέτης του κειμένου, ο οποίος εστιάζει στη μελέτη του ύφους τόσο των λογοτεχνικών όσο και των μη λογοτεχνικών κειμένων. Η γλωσσολογική προσέγγιση του ύφους διαφέρει από άλλες προσεγγίσεις, όπως εκείνη της Θεωρίας της Λογοτεχνίας, ως προς την έμφαση που δίνεται από την Υφογλωσσολογία στη μελέτη του ύφους μέσω της ανάλυσης της γλώσσας του κειμένου. Το ύφος δεν είναι μία υποκειμενική, αξιολογική και διαισθητικά προσεγγίσιμη έννοια αλλά ένα αντικειμενικά προσδιορίσιμο χαρακτηριστικό των κειμένων, το οποίο αναδύεται από τη γλώσσα του κειμένου.

ΓΦΓ25 Γλωσσική Μεταβολή

Γιάνναρης Αθανάσιος

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η εισαγωγή στη θεωρία της γλωσσικής μεταβολής μέσω της παρουσίασης βασικών σημείων και εννοιών με τον κύριο στόχο να επικεντρώνεται στην προκαταρκτική εξοικείωση με τους τρόπους ανάλυσης και κατανόησης των αιτίων και μηχανισμών μεταβολής στη γλώσσα σε όλα τα επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης. Το μάθημα υποδιαιρείται σε τρεις επιμέρους ενότητες· στην πρώτη, αφού διαπιστωθεί ότι η μεταβολή συνιστά βασική ιδιότητα της ανθρώπινης γλώσσας, παρουσιάζονται κεντρικά ερωτήματα του συγκεκριμένου γνωστικού πεδίου, όπως γιατί μεταβάλλεται η γλώσσα στο πέρασμα του χρόνου, για ποιους λόγους μελετάμε τη μεταβολή, πώς οι ομιλητές προσλαμβάνουν τη μεταβολή κ.ά. Στη δεύτερη ενότητα αναλύονται οι κατηγορίες γλωσσικής μεταβολής (φωνητική–φωνολογική, μορφολογική, συντακτική, σημασιολογική) και περιγράφονται οι διαδικασίες και οι κυριότεροι μηχανισμοί μέσω των οποίων λαμβάνουν χώρα οι μεταβολές (π.χ. επανάλυση, αναλογία). Τέλος, στην τρίτη ενότητα αντικείμενο επεξεργασίας αποτελεί η παρουσίαση του προβληματισμού αναφορικά με τη φύση της γλωσσικής μεταβολής (σχέση της με το γλωσσικό φαινόμενο εν γένει, αιτίες εκδήλωσης, αναγκαιότητα ερμηνείας) κατά την εξέλιξη της γλωσσολογικής σκέψης από τον 19ο αι. μέχρι σήμερα (Νεογραμματικοί και παραδοσιακή Ιστορική Γλωσσολογία, Δομισμός/Λειτουργισμός, κοινωνιογλωσσολογικές προσεγγίσεις, Γενετική Θεωρία, τυπολογική προσέγγιση/Γραμματικοποίηση). Έμφαση θα δοθεί στο πρόβλημα της ανίχνευσης των αιτίων της μεταβολής (π.χ. ρόλος γλωσσικής κατάκτησης και συνθηκών επικοινωνίας, διάκρισης εσωτερικών και εξωτερικών παραγόντων αιτιολόγησης κ.α.).

ΓΦΓ30 Γλωσσολογία Σωμάτων Κειμένων

Δ. Γούτσος

Τα Ηλεκτρονικά Σώματα Κειμένων (ΗΣΚ) ήτοι οι μεγάλες συλλογές πραγματικού γραπτού ή προφορικού λόγου σε ηλεκτρονική μορφή, έχουν συμβάλει στο μέγιστο βαθμό στη μελέτη τομέων της γλωσσολογίας, όπως στη μορφολογία, σύνταξη, σημασιολογία, πραγματολογία, ανάλυση λόγου, λεξικογραφία, ορολογία, κειμενογλωσσολογία, υφογλωσσολογία, κοινωνιογλωσσολογία κ.α. Η μελέτη των ηλεκτρονικών σωμάτων κειμένων δίνει τη δυνατότητα στους φοιτητές να μελετήσουν τη γλώσσα μέσα από την πραγματική της χρήση.

Το μάθημα αυτό αποβλέπει στην εξοικείωση με τη χρήση ΗΣΚ στην επεξεργασία φυσικής γλώσσας (ΕΦΓ). Ειδικότερα, οι φοιτητές εισάγονται στα είδη των σωμάτων κειμένων, στην σχεδίαση και κατασκευή τους όπως και στην επισημείωση σωμάτων κειμένων.

ΓΦΓ31 Γραμματισμός

Ε. Ιντζίδης

Η κατασκευή και η διαπραγμάτευση του νοήματος στην επικοινωνία που πραγματώνεται στο συνεχές προφορικού–γραπτού λόγου, δηλαδή η κοινωνική αλληλεπίδραση γύρω από και επ' αφορμή των γραπτών κειμένων (έντυπων ή/και ψηφιακών), συγκροτούν το περιεχόμενο των Σπουδών Γραμματισμού [New Literacy Studies]. Σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση των ειδών Γραμματισμού μέσω της μελέτης της γλώσσας ως κοινωνικής πρακτικής και ως κοινωνικής διαδικασίας. Ειδικότερα στο μάθημα αναλύεται και ο συσχετισμός του Γραμματισμού με τις εθνικές και υπερεθνικές (Ε. Ένωση, ΟΗΕ) γλωσσικές πολιτικές για την τυπική και μη–τυπική εκπαίδευση με έμφαση στη διδακτική των γλωσσών.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΣΕ ΆΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

Μαθήματα Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας

Αρχαία Ελληνική Φιλολογία Ι: Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Φιλολογία (Α' Εξάμηνο, ΒΦΑ03)

Α. Παπαθωμάς

Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙ: Ηρόδοτος (Γ' Εξάμηνο, ΒΦΑ04)

Ν. Καναβού

Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ: Θουκυδίδης (Ε' Εξάμηνο, ΒΦΑ27)

Ν. Καναβού

Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙV: Μεταγενέστερη ιστοριογραφία (ΣΤ' Εξάμηνο, ΒΦΑ07)

Αικ. Καρβούνη

Μαθήματα Λατινικής Φιλολογίας

Λατινική Φιλολογία Ι: Θεματογραφία (Β' Εξάμηνο, ΒΦΛ03)

Διδάσκοντες: Μ. Γκαράνη (Α-Λ), Α. Μιχαλόπουλος (Μ-Ω)

Λατινική Φιλολογία ΙΙ: Ιστοριογραφία (Γ' Εξάμηνο, ΒΦΛ04)

Διδάσκων: Δ. Μπενέτος

Μαθήματα Νεοελληνικής Φιλολογίας

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΒΦΝ03 (Δ' Εξαμ.) Νεοελληνική Φιλολογία Ι/Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας από τις αρχές έως και τον 20ό αι.

Διδάσκουσες: Δώρα Μέντη (Α-Μα) και Μαρία Νικολοπούλου (Με-Ω)

ΒΦΝ83 (ΣΤ' Εξαμ.) Νεοελληνική Φιλολογία ΙΙ/Ποίηση και πεζογραφία 19ου και 20ού αι.

Διδάσκων Δημήτρης Αγγελάτος

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΚΦΝ08 (Ε' Κλασικό) Συγκριτική Φιλολογία

Διδάσκουσα: Λητώ Ιωακειμίδου

ΚΦΝ09 (Ε' Κλασικό) Θεωρία Λογοτεχνίας

Διδάσκουσα: Πέγκυ Καρπούζου

ΓΦΝ07 (Ζ' Γλωσσολογικό) Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. Ι

Διδάσκων: Ευριπίδης Γαραντούδης

ΚΦΝ12 (Ζ' Κλασικό) Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. Ι

Διδάσκουσα: Χριστίνα Ντουινιά

ΚΦΝ13 (Ζ' Κλασικό) Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. ΙΙ

Διδάσκων: Θανάσης Αγάθος

ΓΦΝ15 (Η' Γλωσσολογικό) Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. ΙΙΙ

Διδάσκουσα: Χριστίνα Ντουινιά

ΚΦΝ15 (Η' Κλασικό) Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. ΙΙΙ

Διδάσκουσα: Χριστίνα Ντουινιά

ΚΦΝ16 (Η' Κλασικό) Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. ΙV

Διδάσκων: Θανάσης Αγάθος

Μαθήματα Βυζαντινής Φιλολογίας

Μάθημα ΦΒ27 Βυζαντινή Φιλολογία (Γ' εξάμηνο)

Διδάσκουσα: Θεοδώρα Αντωνοπούλου

Μαθήματα Γλωσσολογίας

Ιστορική γλωσσολογία: εισαγωγή στην ιστορικοσυγκριτική, ινδοευρωπαϊκή ιστορία της ελληνικής (ΣΤ' εξάμηνο, ΦΓ07)

Διδάσκων: Ν. Παντελίδης

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Μαθήματα Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας

Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Γραμματεία (ΦΑ100)

Διδάσκων: Γ. Βασίλαρος

Θεματογραφία (ΦΑ105)

Διδάσκων: Δ. ΚΑΡΑΔΗΜΑΣ

Ξενοφών (ΦΑ200)

Διδάσκων: Γ. Βασίλαρος

Αττικοί ρήτορες (ΦΑ106)

Διδάσκοντες: Α. ΜΠΑΖΟΥ - Γ. Κάρλα

Δραματική ποίηση (ΦΑ107)

Διδάσκων: Α. ΠΑΠΑΘΩΜΑΣ

Φιλοσοφικά κείμενα (ΦΑ108)

Διδάσκων: Γ. Βασίλαρος

Ομήρου Οδύσσεια (ΦΑ109)

Διδάσκων: Σ. Ματθαίος

Θουκυδίδης (ΦΑ110)

Διδάσκων: Γ. Βασίλαρος (Α-Λ),

Ενότητες από την Θουκυδίδη ξυγγραφήν

Διδάσκων: Α. Παπαθωμάς (Μ-Ω)

Μαθήματα Λατινικής Φιλολογίας

Θεματογραφία (ΦΛ101)

Διδάσκων: Θ. Τσαρτσίδης

Ρητορεία-Φιλοσοφία (ΦΛ102)

Διδάσκουσα: Μ. Γκαράνη

Μαθήματα Νεοελληνικής Φιλολογίας

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΦΝ105 (Α' Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας) Νεοελληνική Φιλολογία/Εισαγωγή στη Νέα Ελληνική Λογοτεχνία (από τις αρχές έως και τον 20ό αι.)

Διδάσκουσα: Μαρία Νικολοπούλου Α-Λ και Μ-Ω

ΦΝ208 (Ζ' Εξάμ. Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας και Η' Φιλοσοφίας) Νεοελληνική Φιλολογία/ Νέα Ελληνική Φιλολογία: 19ος-20ός αι. [Υποχρεωτικό επιλογής]

Διδάσκουσα: Δώρα Μέντη

ΦΝ210 (Η' Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής) Νεοελληνική Φιλολογία/Νέα Ελληνική Φιλολογία: 19ος -20ός αι.

Διδάσκων: Δημήτρης Αγγελάτος

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΚΦΝ08 (Ε' Κλασικό) Συγκριτική Φιλολογία

Διδάσκουσα: Λητώ Ιωακειμίδου

ΚΦΝ09 (Ε' Κλασικό) Θεωρία Λογοτεχνίας

Διδάσκουσα: Πέγκυ Καρπούζου

ΚΦΝ10 (ΣΤ' Κλασικό) Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. ΙΙ

Διδάσκουσα: Μαρία Νικολοπούλου

ΓΦΝ07 (Ζ' Γλωσσολογικό) Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. Ι

Διδάσκων: Ευριπίδης Γαραντούδης

ΚΦΝ12 (Ζ' Κλασικό) Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. Ι

Διδάσκουσα: Χριστίνα Ντουινιά

ΚΦΝ13 (Ζ' Κλασικό) Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. ΙΙ

Διδάσκων: Θανάσης Αγάθος

ΚΦΝ16 (Η' Κλασικό) Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. ΙV

Διδάσκων: Θανάσης Αγάθος

Μαθήματα Γλωσσολογίας

Θεωρητική γλωσσολογία / Εισαγωγή στη γλωσσολογία (Β' εξάμηνο, ΦΓ101)

Διδάσκων: Ιντζίδης Βαγγέλης (Α-Λ)

Διδάσκουσα: Ιακώβου Μαρία (Μ-Ω)

Σύνταξη Α' (Δ' εξάμηνο, ΓΦΓ05)

Διδάσκων: Σπυρόπουλος Βασίλειος

Σημασιολογία (Δ' εξάμηνο, ΓΦΓ06)

Διδάσκων: Γιάνναρης Θανάσης

Πραγματολογία (Δ' εξάμηνο, ΓΦΓ07)

Διδάσκουσα: Μπέλλα Σπυριδούλα

ΓΦΓ15 Γνωστική Γλωσσολογία (ΣΤ' Εξάμηνο, ΓΦΓ15)

Διδάσκουσα: Παναρέτου Ελένη

ΓΦΓ18 Κατάκτηση - Διδασκαλία Δεύτερης Γλώσσας (Ε' Εξάμηνο, ΓΦΓ18)

Διδάσκουσα: Ιακώβου Μαρία

ΜΦΓ17 Κειμενογλωσσολογία - Ανάλυση Λόγου (Ζ' Εξάμηνο, ΜΦΓ17)

Διδάσκων: Γούτσος Διονύσης (Α-Λ)

Διδάσκουσα: Κουτσουλέλου Σταματία (Μ-Ω)

Σεμινάριο εμβάθυνσης: Ιντζίδης Ευάγγελος

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Μαθήματα Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας

68 Θ 100 Δραματική Ποίηση - Α' Εξάμηνο

Διδάσκων: Ε. Τσιτσιανοπούλου

Μαθήματα Λατινικής Φιλολογίας

Λατινική γλώσσα και λογοτεχνία (ΘΣ34)

Διδάσκων: Δ. Μπενέτος

Μαθήματα Γλωσσολογίας

Θεωρητική γλωσσολογία / Εισαγωγή στη γλωσσολογία (Ε' εξάμηνο, 68Θ130)

Διδάσκων: Γιάνναρης Θανάσης

ΤΜΗΜΑ ΙΣΠΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Μαθήματα Νεοελληνικής Φιλολογίας

ΦΦΝ01 (ΚΟΙ014.) Εισαγωγή στην επιστήμη της Νεοελληνικής Φιλολογίας

Διδάσκων: Δημήτρης Αγγελάτος

Μαθήματα Γλωσσολογίας

Θεωρητική γλωσσολογία / Εισαγωγή στη γλωσσολογία (Α' εξάμηνο, 72ΕΛΛ007)

Διδάσκων: Γιάνναρης Θανάσης

ΤΜΗΜΑ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Μαθήματα Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας

Αρχαία Ελληνικά: Εισαγωγή στην αρχαία ελληνική λογοτεχνία (ΕΑ10)

Διδάσκων: Α. Παπαθωμάς - Ρ. Χατζηλάμπρου

Μαθήματα Νεοελληνικής Φιλολογίας

ΕΥ02 (Α' Εξάμ.) Νεοελ/κή Φιλολογία: Αντιπροσωπευτικά λογοτεχνικά κείμενα 19^{ου}- 20^{ού} αι.

Διδάσκουσα: Μαρία Νικολοπούλου Α-Λ

Διδάσκων: Γιάννης Ξούριας Μ-Ω

ΕΝ10 (Β' Εξάμ. –Επιλογή) Νεοελληνική Φιλολογία/ό.π.

Διδάσκουσα: Δώρα Μέντη

ΤΜΗΜΑ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Μαθήματα Νεοελληνικής Φιλολογίας

792 (Χειμ. Εξάμ-Επιλογή) Νεοελληνική Φιλολογία: Αντιπροσωπευτικά λογοτεχνικά κείμενα 19^{ου} ή/και 20^{ού} αι.

Διδάσκουσα: Δώρα Μέντη

Μαθήματα Λατινικής Φιλολογίας

Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία (962) - ΣΤ' Εξάμηνο

Διδάσκων: Δ. Μπενέτος

Μαθήματα Γλωσσολογίας

Σημασιολογία (ΣΤ' εξάμηνο)

Διδάσκων: Γιάνναρης Θανάσης

Πραγματολογία (ΣΤ' εξάμηνο)

Διδάσκουσα: Μπέλλα Σπυριδούλα

Γνωστική γλωσσολογία (Η' εξάμηνο, 1043)

Διδάσκουσα: Παναρέτου Ελένη

Κοινωνιογλωσσολογία (εαρινό εξάμηνο, 900)

Διδάσκουσα: Μπέλλα Σπυριδούλα

ΓΦΓ23 Υφογλωσσολογία | Η' Εξάμηνο

Διδάσκουσα: Παναρέτου Ελένη

ΤΜΗΜΑ ΡΩΣΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΛΑΒΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Μαθήματα Γλωσσολογίας

Εισαγωγή στη γλωσσολογία (Α' εξάμηνο, 711004)

Διδάσκων: Γιάνναρης Θανάσης

Σημασιολογία (Β' εξάμηνο, 711103)

Διδάσκουσα: Γιάνναρης Θανάσης

Κειμενογλωσσολογία (Ε' εξάμηνο, 715105)

Διδάσκων: Γούτσος Διονύσης (Α-Λ)

Διδάσκουσα: Κουτσουλέλου Σταματία (Μ-Ω)

Σεμινάριο εμβάθυνσης: Ιντζίσης Ευάγγελος

Κοινωνιογλωσσολογία (Β' εξάμηνο, 712104)

Διδάσκουσα: Μπέλλα Σπυριδούλα

ΤΜΗΜΑ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Μαθήματα Γλωσσολογίας

Σύνταξη Α' (ΣΤ' εξάμηνο)

Διδάσκων: Σπυρόπουλος Βασίλειος

Γνωστική γλωσσολογία (Η' εξάμηνο)

Διδάσκουσα: Παναρέτου Ελένη

Κοινωνιογλωσσολογία (εαρινό εξάμηνο)

Διδάσκουσα: Μπέλλα Σπυριδούλα

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Οι εξεταστικές περιόδους είναι τρεις: **Ιανουαρίου** (μαθήματα χειμερινού εξαμήνου), **Ιουνίου** (μαθήματα εαρινού εξαμήνου), **Σεπτεμβρίου** (μαθήματα χειμερινού και εαρινού εξαμήνου).

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, στην προσπάθειά του να βοηθήσει τις φοιτήτριες και τους φοιτητές του να εμπεδώσουν τις γνώσεις τους με πρακτική άσκηση και κυρίως να έλθουν σε επαφή με το πιθανό αυριανό αντικείμενο της επαγγελματικής ενασχόλησής τους και τους σχετικούς με αυτό φορείς, συμμετέχει στο Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης του ΕΚΠΑ και κατά το ακαδημαϊκό έτος 2019–2020, όπως και κατά τα προηγούμενα ακαδημαϊκά έτη.

Το πρόγραμμα «Πρακτική Άσκηση Φοιτητών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών» συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, ΕΣΠΑ 2014–2020) και από Εθνικούς Πόρους, και εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση & Δια Βίου Μάθηση».

Το πρόγραμμα της Πρακτικής Άσκησης είναι εγκεκριμένο με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος Φιλολογίας, σύμφωνα με την οποία ορίστηκε ως επιστημονικός υπεύθυνος του προγράμματος ο Καθηγητής Ευριπίδης Γαραντούδης. Το πρόγραμμα είναι προαιρετικό για τους φοιτητές/φοιτήτριες, απευθύνεται στους φοιτητές/φοιτήτριες του τρίτου και του τέταρτου έτους σπουδών και η ένταξη στο πρόγραμμα γίνεται σύμφωνα με τα κριτήρια που αποφάσισε η Γενική Συνέλευση του Τμήματος Φιλολογίας και είναι ανακοινωμένα στην ιστοσελίδα του Τμήματος Φιλολογίας (<http://www.phil.uoa.gr/proptyxiakes-sproydes/praktiki-askhsh.html>).

Για κάθε πληροφορία γύρω από το πρόγραμμα της Πρακτικής Άσκησης οι φοιτητές μπορούν να απευθύνονται στο Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος (Κτίριο Φιλοσοφικής Σχολής, 6^{ος} όροφος, κυψέλη 605, γραφείο Ευριπίδη Γαραντούδη, στις ώρες λειτουργίας του γραφείου Πρακτικής Άσκησης).

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Το Τμήμα Φιλολογίας, ΕΚΠΑ, λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2018–19 τα εξής Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) που εγκρίθηκαν από το Υπ.ΠΕΘ σύμφωνα με το Ν.4485/2017:

- ❖ ΠΜΣ "ΑΡΕΘΑΣ" / "ARETHAS", με ειδίκευση «Βυζαντινή Φιλολογία»
- ❖ ΠΜΣ "ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ/LINGUISTICS", με ειδίκευση «Γλωσσολογία»
- ❖ ΠΜΣ "ΔΕΞΙΠΠΟΣ" / "DEXIPPUS", με ειδικεύσεις «Αρχαία Ελληνική Φιλολογία» – «Λατινική Φιλολογία»
- ❖ ΠΜΣ "ΚΟΡΑΗΣ" / "KORAIS", με ειδίκευση «Νεοελληνική Φιλολογία»

Περισσότερες πληροφορίες για τα νέα καθώς και τα παλαιότερα ΠΜΣ μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του Τμήματος (<http://www.phil.uoa.gr/metartychiaka.html>)

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου το 2005 δημιουργήθηκε η Βιβλιοθήκη της Φιλοσοφικής Σχολής, υπό το συντονισμό της οποίας λειτουργούσαν μέχρι πρόσφατα (30/9/2018) 16 Σπουδαστήρια/ Βιβλιοθήκες. Τον Οκτώβριο του 2018 δόθηκε προς χρήση το νεόδμητο κτήριο της Βιβλιοθήκης της Φιλοσοφικής Σχολής, ένας σύγχρονος χώρος 7.500 τ.μ παραπλευρώς της Σχολής, συνδεδεμένος με αυτήν μέσω πεζογέφυρας.

✓ Πρόσβαση στον Κατάλογο βιβλίων και περιοδικών μέσω του δικτυακού τόπου των ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑ (<http://www.lib.uoa.gr>)

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Αίθουσα 745, 7ος όροφος

Τηλ. 210 727 7790

❖ **Διευθυντής:** Αναπληρωτής Καθηγητής Διονύσης Μπενέτος,
dionysios.benetos@gmail.com

ΦΕΚ ΙΔΡΥΣΗΣ 2137/11-6-2019 τ. Β'

Ιστοσελίδα: <https://dhl.phil.uoa.gr>

Ως στόχοι του Εργαστηρίου ορίζονται τα ακόλουθα:

- Συμβολή στις ερευνητικές και διδακτικές ανάγκες του Τμήματος Φιλολογίας στο πεδίο των Digital Humanities και των συναφών πεδίων της ψηφιακής τεχνολογίας.
- Συνεργασία με Βιβλιοθήκες και Σπουδαστήρια του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα στην Ελλάδα και το Εξωτερικό, όπως επίσης και με φορείς Πληροφοριακών Συστημάτων και Ερευνητικών Κέντρων που εμφανίζουν θεματική συνάφεια με το Εργαστήριο.
- Σχεδίαση, ανάπτυξη, διάχυση και αξιολόγηση ηλεκτρονικού ή/και έντυπου εκπαιδευτικού υλικού.
- Ψηφιοποίηση και επεξεργασία χειρόγραφων και έντυπων γλωσσικών πόρων, με στόχο την πλήρη αξιοποίηση των κειμενικών πηγών και τη διάσωση αρχαιακού υλικού, συλλογών και εν γένει τεκμηρίων.
- Δημιουργία και ψηφιακή επεξεργασία σωμάτων κειμένων (corpora).
- Συγκρότηση και προμήθεια εξειδικευμένης βιβλιογραφίας σε έντυπη μορφή και εξασφάλιση πρόσβασης σε ηλεκτρονικές πηγές ανάλογης του Εργαστηρίου θεματικής, μέσω των αντίστοιχων παρόχων.
- Εκπόνηση ερευνητικών έργων και προγραμμάτων αυτόνομα ή σε συνεργασία με άλλους ερευνητικούς και ακαδημαϊκούς φορείς στην Ελλάδα και το Εξωτερικό.
- Οργάνωση διαλέξεων, σεμιναρίων, ημερίδων, συμποσίων και συνεδρίων, και συμμετοχή του Εργαστηρίου σε αντίστοιχες διοργανώσεις.
- Ανάπτυξη εκδοτικής δραστηριότητας σε ηλεκτρονική ή/και έντυπη μορφή.

- Μεταφορά τεχνογνωσίας από και προς δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς της Ελλάδας και του Εξωτερικού.
- Προσφορά υπηρεσιών ερευνητικού ή συμβουλευτικού χαρακτήρα στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα.
- Διάχυση της γνώσης και προβολή των δραστηριοτήτων του Εργαστηρίου.
- Δημιουργία και τακτική ενημέρωση ιστότοπου σχετικού με τις δραστηριότητες του Εργαστηρίου, στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα.
- Συμμετοχή του Εργαστηρίου σε διεθνείς πλατφόρμες και ερευνητικές ομάδες που σχετίζονται με την οντολογία και την τυποποίηση της πληροφορίας, όπως η διεθνής επιστημονική ομάδα TEI (Text Encoding Initiative).
- Προαγωγή ηλεκτρονικών εργαλείων φιλολογικής έρευνας και περιβάλλοντος εργασίας (π.χ. CTE – Classical Text Editor) και εξοικείωση των ενδιαφερομένων με τα περιβάλλοντα αυτά.
- Προώθηση της γλώσσας προγραμματισμού (π.χ. XML) ως απαραίτητης στους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές της Αρχαίας Ελληνικής και της Λατινικής Φιλολογίας και γενικά στους ενδιαφερόμενους για τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες, καθώς και εξοικείωσή τους με τεχνολογίες Web.
- Σύνδεση με τις ανάγκες δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, με στόχο την ψηφιοποίηση, τη διάσωση και τη διασύνδεση των γλωσσικών τους πόρων και των τεκμηρίων τους εν γένει.

Το Εργαστήριο λειτουργεί κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες, σύμφωνα με τον κανονισμό του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών..

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Κυψέλη 610, 6ος όροφος

Τηλ. 210 727 7651

❖ **Διευθυντής: Καθηγητής Αμφιλόχιος Παπαθωμάς**

ΦΕΚ ΙΔΡΥΣΗΣ 2727/4-8-2017 τ. Β΄

Το Εργαστήριο Κυπριακών Μελετών (ΕΡ.ΚΥ.ΜΕ.) ιδρύθηκε το 2012 στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών και θεσμοθετήθηκε το 2017. Έχει ως στόχο να ενισχύσει την επιστημονική έρευνα σχετικά με την αρχαία, τη μεσαιωνική και τη σύγχρονη Κύπρο και να στηρίξει εκπαιδευτικά και ερευνητικά το Τμήμα Φιλολογίας στις σχετικές δραστηριότητές του. Παρέχει ιδιαίτερη βοήθεια σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές που έχουν επιλέξει σεμιναριακές, διπλωματικές ή διδακτορικές εργασίες σχετικές με κυπριακά

θέματα καθώς και σε ερευνητές που ασχολούνται με γνωστικά αντικείμενα που άπτονται της ερευνητικής φυσιογνωμίας του εργαστηρίου.

Το εργαστήριο στεγάζεται σε δική του αίθουσα που βρίσκεται στην κυψέλη 610 (έκτος όροφος). Τα εργαστήρια γίνονται επί του παρόντος υπό την καθοδήγηση μελών ΔΕΠ του Τομέα Κλασικής Φιλολογίας.

Από το ακαδημαϊκό έτος 2012–2013 το Ίδρυμα Α. Γ. Λεβέντη χορηγεί σε συνεργασία με το Εργαστήριο Κυπριακών Μελετών ετήσιες υποτροφίες σε δευτεροετείς φοιτητές του πρώτου μεταπτυχιακού κύκλου και σε υποψήφιους διδάκτορες του τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Κατά τα δύο πρώτα έτη λειτουργίας του θεσμού έχουν δοθεί έξι υποτροφίες που έχουν οδηγήσει στη συγγραφή μελετών σχετικών με την αρχαία και τη μεσαιωνική Κύπρο στις ελληνικές και λατινικές πηγές.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Κυψέλη 605, 6ος όροφος

Τηλ. 210 727 7625

❖ **Διευθυντής: Καθηγητής Ευριπίδης Γραντούδης**, egaran@phil.uoa.gr

Φ.Ε.Κ. 4274/30–12–2016 τ. Β΄

Το Εργαστήριο Νεοελληνικής Φιλολογίας του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α. ιδρύθηκε με σκοπό να εξυπηρετεί εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στα γνωστικά πεδία της Νεοελληνικής Φιλολογίας, της Συγκριτικής Φιλολογίας και της Θεωρίας της Λογοτεχνίας.

Ως στόχοι του Εργαστηρίου Νεοελληνικής Φιλολογίας ορίζονται:

- Η συμβολή στην κάλυψη των ερευνητικών και διδακτικών αναγκών του Τμήματος Φιλολογίας στα γνωστικά πεδία που προαναφέρθηκαν.
- Η σχεδίαση, ανάπτυξη, διάχυση και αξιολόγηση εκπαιδευτικού υλικού σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, καθώς και η σχεδίαση και υλοποίηση μεθοδολογικών προτύπων και υποδειγματικών διδασκαλιών, με επίκεντρο τις σύγχρονες επί του ζητήματος απαιτήσεις.
- Η συγκρότηση αρχείων και συλλογών υλικού τεκμηρίωσης, καθώς και η διάσωση, ψηφιοποίηση και αξιοποίηση ερευνητικών πηγών.
- Η συγκρότηση εξειδικευμένης ερευνητικής βιβλιοθήκης, με υλικό σε έντυπη ή/και ηλεκτρονική μορφή, καθώς και η συγκρότηση ερευνητικών συλλογών ηχογραφήσεων και ταινιών.
- Η συγκρότηση ερευνητικών ομάδων αποτελούμενων από διδάσκοντες και μεταπτυχιακούς φοιτητές, με στόχο την ερμηνευτική διερεύνηση εξειδικευμένων ή και ευρύτερης απόβλεψης ζητημάτων που αφορούν στη

Νεοελληνική Φιλολογία, τη Συγκριτική Φιλολογία και τη Θεωρία της Λογοτεχνίας.

- Η εκπόνηση ερευνητικών έργων και προγραμμάτων, αυτόνομα ή σε συνεργασία με άλλους ερευνητικούς και ακαδημαϊκούς φορείς στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Η δημιουργία και διαρκής ενημέρωση ιστοσελίδας με πληροφορίες για τις δραστηριότητες του Εργαστηρίου.

Το Εργαστήριο Νεοελληνικής Φιλολογίας λειτουργεί κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες, σύμφωνα με τον κανονισμό του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

Κυψέλη 610, 6ος όροφος

Τηλ. 210 727 7651

❖ **Διευθυντής: Καθηγητής Αντώνιος Παναγιώτου**

ΦΕΚ ΙΔΡΥΣΗΣ 2727/4-8-2017 τ. Β΄

Το Εργαστήριο έχει ως αποστολή:

- Τη μελέτη των ελληνικών χειρογράφων της ύστερης αρχαιότητας, της βυζαντινής και της νεότερης περιόδου (2ος- 19ος αι. μ.Χ.) από παλαιογραφική και κωδικολογική άποψη με τη χρήση ειδικού προς το σκοπό αυτό τεχνικού εξοπλισμού.
- Τη δημιουργία αρχείου ελληνικών χειρογράφων, αφενός μεν με την προμήθεια μικροταινιών, μικροφισών, πανομοιότυπων, ψηφιοποιημένων χειρογράφων και φωτογραφιών χειρογράφων από βιβλιοθήκες της ημεδαπής και της αλλοδαπής, αφετέρου δε με την πιθανή ένταξη στο εργαστήριο υπαρχουσών συλλογών του Τμήματος.
- Την κάλυψη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών του Τμήματος Φιλολογίας και των λοιπών Τμημάτων του Πανεπιστημίου, σε θέματα που εμπίπτουν στα αντικείμενα δραστηριότητας του Εργαστηρίου.
- Τη στήριξη και ανάπτυξη των αντικειμένων διδασκαλίας και τη διεξαγωγή βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας. Στο πλαίσιο αυτό, το Εργαστήριο θα αναπτύξει προγράμματα διδασκαλίας της φιλολογίας με έμφαση στην παλαιογραφία, τα οποία θα μπορούν να προσφερθούν για την επιμόρφωση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και θα συμβάλλουν γενικότερα στη διά βίου μάθηση οποιουδήποτε ενδιαφερομένου.

- Τη συνεργασία κάθε μορφής με κέντρα ερευνών και ακαδημαϊκά ιδρύματα ημεδαπής και αλλοδαπής, εφόσον οι επιστημονικοί στόχοι συμπίπτουν, συμβαδίζουν και αλληλοσυμπληρώνονται με εκείνους του Εργαστηρίου.
- Τη διοργάνωση επιστημονικών διαλέξεων, ημερίδων, σεμιναρίων, συμποσίων, συνεδρίων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων, την πραγματοποίηση δημοσιεύσεων και εκδόσεων και την πρόσκληση Ελλήνων και ξένων αναγνωρισμένων επιστημόνων.
- Την προσφορά υπηρεσιών ερευνητικού ή συμβουλευτικού χαρακτήρα σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς της Ελλάδας και του εξωτερικού, στον επιστημονικό τομέα της Παλαιογραφίας.
- Τη συνεργασία με κοινωνικούς, δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς της Ελλάδας ή της αλλοδαπής μέσω της ανάπτυξης προγραμμάτων στο πλαίσιο του γνωστικού αντικείμενου του εργαστηρίου.
- Τη δημιουργία και διαρκής ενημέρωση ιστοσελίδας με πληροφορίες για τις δραστηριότητες του Εργαστηρίου

Το Εργαστήριο Παλαιογραφίας λειτουργεί κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες, σύμφωνα με τον κανονισμό του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΠΥΡΟΛΟΓΙΑΣ

Αίθουσα 745, 7ος όροφος

Τηλ. 210 727 7651

❖ **Διευθυντής: Καθηγητής Αμφιλόχιος Παπαθωμάς**

ΦΕΚ ΙΔΡΥΣΗΣ 2469/19-7-2017 τ. Β'

Στόχοι του Εργαστηρίου Παπυρολογίας:

- Η συμβολή στην κάλυψη των ερευνητικών και διδακτικών αναγκών του Τμήματος Φιλολογίας στο γνωστικό πεδίο της Παπυρολογίας και των συναφών αρχαιογνωστικών
- Η σχεδίαση, ανάπτυξη, διάχυση και αξιολόγηση εκπαιδευτικού υλικού σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, καθώς και η σχεδίαση και υλοποίηση μεθοδολογικών προτύπων και υποδειγματικών διδασκαλιών, με επίκεντρο τις σύγχρονες επί του ζητήματος απαιτήσεις.
- Η συγκρότηση αρχείων και συλλογών υλικού τεκμηρίωσης, καθώς και η διάσωση, ψηφιοποίηση και αξιοποίηση ερευνητικών πηγών.
- Η συγκρότηση εξειδικευμένης ερευνητικής βιβλιοθήκης, με υλικό σε έντυπη ή/και ηλεκτρονική μορφή.

- Η συγκρότηση ερευνητικών ομάδων αποτελούμενων από διδάσκοντες και μεταπτυχιακούς φοιτητές, με στόχο την ερμηνευτική διερεύνηση εξειδικευμένων ή και ευρύτερης απόβλεψης ζητημάτων που αφορούν στην Παπυρολογία και στους συναφείς επιστημονικούς τομείς.
- Η εκπόνηση ερευνητικών έργων και προγραμμάτων, αυτόνομα ή σε συνεργασία με άλλους ερευνητικούς και ακαδημαϊκούς φορείς στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Η οργάνωση επιστημονικών διαλέξεων, σεμιναρίων, ημερίδων, συμποσίων και συνεδρίων και η ανάπτυξη συνεργασιών με ερευνητικούς, πανεπιστημιακούς, πολιτισμικούς και συναφείς επαγγελματικούς φορείς στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Η ανάπτυξη εκδοτικής δραστηριότητας σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.
- Η προσφορά υπηρεσιών ερευνητικού ή συμβουλευτικού χαρακτήρα σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς της Ελλάδας και του εξωτερικού, στον επιστημονικό τομέα της Παπυρολογίας.
- Τη δημιουργία και διαρκής ενημέρωση ιστοσελίδας με πληροφορίες για τις δραστηριότητες του Εργαστηρίου

Το Εργαστήριο Παπυρολογίας λειτουργεί κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες, σύμφωνα με τον κανονισμό του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Παραπλεύρως Κυψέλης 802, Αίθουσα 1, 8ος όροφος
e-mail: philab@phil.uoa.gr

❖ **Διευθυντής:** Καθηγητής **Αμφιλόχιος Παπαθωμάς**, Πρόεδρος του Τμήματος

Το Εργαστήριο υποστηρίζει τη φιλολογική έρευνα με την ανάπτυξη υπολογιστικών εφαρμογών (βάσεις δεδομένων, λεξικά, ιστοσελίδες), όποτε αυτό απαιτείται, και ενισχύει το διδακτικό έργο με τη χρήση της Τεχνολογίας της Πληροφορίας.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΦΩΝΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

Αίθουσα 622, 623, 6ος όροφος
Τηλ. 210 727 7668
e-mail: linglab@phil.uoa.gr

❖ **Διευθυντής:** Γιώργος **Μαρκόπουλος**, Av. Καθηγητής gmarkop@phil.uoa.gr

❖ **ΕΤΕΠ: Αθηνά Κοντοσταυλάκη**, akonto@phil.uoa.gr

Π.Δ. 456/90, ΦΕΚ 175/14-12-1990

Ιστοσελίδα: <http://linglab.phil.uoa.gr>

Το Εργαστήριο στηρίζει εκπαιδευτικά και ερευνητικά τις δραστηριότητες του Τομέα Γλωσσολογίας και του Τμήματος Φιλολογίας γενικότερα, ενώ παράλληλα παράγει ερευνητικό έργο στους χώρους της αρμοδιότητάς του. Στο εκπαιδευτικό έργο δίνεται έμφαση στην εξοικείωση των φοιτητών/ριών με τα σύγχρονα συστήματα επεξεργασίας της γλώσσας. Επίσης παρέχει ιδιαίτερη βοήθεια σε μεταπτυχιακούς φοιτητές, οι οποίοι εργάζονται σε σχετικά με την ερευνητική φυσιογνωμία του εργαστηρίου γνωστικά αντικείμενα, είτε σε επίπεδο σεμιναριακών εργασιών, είτε σε επίπεδο προετοιμασίας της διπλωματικής εργασίας ή της διδακτορικής διατριβής.

Ωράριο Λειτουργίας

Το ωράριο προσαρμόζεται ανάλογα με τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες του Τμήματος Φιλολογίας. Κάθε εξάμηνο αναρτάται ενημερωμένο πρόγραμμα στην ιστοσελίδα του εργαστηρίου.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΨΥΧΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΝΕΥΡΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

❖ **Διευθύντρια: Σπυριδούλα Βαρλοκώστα**, Καθηγήτρια
svarlokosta@phil.uoa.gr

Φ.Ε.Κ. 2469/19-7-2019 τ. Β'

Το Εργαστήριο Ψυχογλωσσολογίας και Νευρογλωσσολογίας, (Φ.Ε.Κ. 2469/19–7–2019 τ. Β'), εξυπηρετεί εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στα γνωστικά πεδία της ψυχογλωσσολογίας και νευρογλωσσολογίας, αλλά και στο συναφές γνωστικό πεδίο της πειραματικής γλωσσολογίας. Ειδικότερα, το Εργαστήριο εξυπηρετεί εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες σε ζητήματα σχετικά με:

α) την πειραματική μελέτη των επιπέδων ανάλυσης της γλώσσας (π.χ. μορφολογία, σύνταξη, σημασιολογία), β) την παραγωγή και κατανόηση της ομιλίας και της γραφής, γ) την ανάπτυξη της προφορικής και γραπτής γλώσσας στο παιδί (κατάκτηση και διδασκαλία μητρικής γλώσσας), δ) την εκμάθηση μιας δεύτερης γλώσσας, τη διγλωσσία και την πολυγλωσσία, ε) τη μελέτη των νοηματικών γλωσσών, στ) τη μελέτη επίκτητων και αναπτυξιακών διαταραχών προφορικού και γραπτού λόγου και τη σχέση γλώσσας και νόησης, ζ) τη μελέτη των εγκεφαλικών βάσεων της γλώσσας και τη σχέση γλώσσας και εγκεφάλου.

Στο πλαίσιο των παραπάνω επιστημονικών κλάδων και ερευνητικών ζητημάτων, η μελέτη της γλωσσικής ικανότητας και της γλωσσικής επίτευξης του φυσικού

ομιλητή πραγματοποιείται πειραματικά με τη χρήση χρονομετρικών (on line) και μη χρονομετρικών (off line) μεθόδων.

Πιο συγκεκριμένα, το Εργαστήριο:

(A) Υποστηρίζει εργαστηριακή/πειραματική έρευνα

1. Σε ζητήματα σχετικά με την παραγωγή και κατανόηση της ομιλίας και της γραφής, την κατάκτηση και ανάπτυξη της προφορικής και γραπτής γλώσσας στο παιδί, την κατάκτηση/εκμάθηση δεύτερης γλώσσας, τη διγλωσσία και πολυγλωσσία, τις νοηματικές γλώσσες, τα γλωσσικά ελλείμματα που παρατηρούνται σε επίκτητες διαταραχές προφορικού και γραπτού λόγου (αφασία μετά από εγκεφαλικό, νόσος Αλτσχάιμερ και συναφείς άνοιες, πρωτογενής προοδευτική αφασία) και σε αναπτυξιακές διαταραχές (ειδική γλωσσική διαταραχή, διαταραχή αυτιστικού φάσματος, σύνδρομο Williams, σύνδρομο Down), τη σχέση γλώσσας και νόησης, τις εγκεφαλικές βάσεις της γλώσσας και τη σχέση γλώσσας και εγκεφάλου. Στους τομείς αυτούς υποστηρίζεται έρευνα που βασίζεται στη χρήση (i) μη χρονομετρικών μεθόδων (π.χ. δοκιμασία εκμαίευσης, δοκιμασία επιλογής εικόνας, δοκιμασία κρίσης τιμών αληθείας), (ii) χρονομετρικών (on-line) μεθόδων (π.χ. ανάγνωση/ακρόαση προτάσεων με τον ρυθμό του αναγνώστη/ακροατή (self-paced reading/listening)), (iii) πειραμάτων με τη μέθοδο καταγραφής της οφθαλμοκίνησης (eye-tracking experiments) και (iv) πειραμάτων με τη βοήθεια τεχνικών μελέτης της εγκεφαλικής λειτουργίας (π.χ. ηλεκτροεγκεφαλογράφημα (EEG) και προκλητά δυναμικά (ERPs), Διακρανική Μαγνητική Διέγερση (rTMS), Διακρανική Διέγερση μέσω Συνεχούς Ρεύματος (tDCS)).

2. Στα επίπεδα ανάλυσης της γλώσσας (π.χ. πειραματική μορφολογία, πειραματική σύνταξη, πειραματική σημασιολογία). Την τελευταία δεκαετία επιστημονικοί κλάδοι της γλωσσολογίας που παραδοσιακά μελετούν τις γλωσσικές μονάδες μέσω του γλωσσικού αισθητηρίου του φυσικού ομιλητή, όπως, για παράδειγμα, η σύνταξη, προσεγγίζουν πλέον το γνωστικό τους αντικείμενο και μέσω του σχεδιασμού έρευνας η οποία βασίζεται σε πειραματικές/ποσοτικές μεθόδους. Το Εργαστήριο υποστηρίζει τον σχεδιασμό και την υλοποίηση τέτοιων ερευνών με τη χρήση (i) ερωτηματολογίων με κλίμακες Likert, (ii) χρονομετρικών (on line) πειραμάτων και (iii) πειραμάτων με τη μέθοδο καταγραφής της οφθαλμοκίνησης και τη μέθοδο των προκλητών δυναμικών (ERPs).

(B) Αποτελεί φορέα εξάσκησης των μεταπτυχιακών φοιτητών στους κλάδους της ψυχολογίας και νευρογλωσσολογίας αλλά και συνδυαστικό κρίκο με συνεργαζόμενους εξωτερικούς φορείς σε συναφή θέματα.

(Γ) Αναπτύσσει επιμορφωτικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες (σεμινάρια, ημερίδες, διαλέξεις κλπ), οι οποίες έχουν ως στόχο την υποστήριξη της λειτουργίας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τομέα Γλωσσολογίας στο Τμήμα Φιλολογίας.

(Δ) Συνδέει το Πανεπιστήμιο με την ελληνική κοινωνία μέσω παροχής υψηλού επιστημονικού επιπέδου επιμορφώσεων και πιστοποιήσεων εκπαιδευτικών, λογοθεραπευτών και άλλων ειδικών που επιθυμούν να εξελίσσονται στους τομείς της ειδικότητάς τους.

(Ε) Αναπτύσσει συνεργασία με συλλόγους και φορείς για την προώθηση ζητημάτων σχετικά με τη γλωσσική κατάκτηση και τις γλωσσικές διαταραχές, με στόχο την ουσιαστική σύνδεση του Πανεπιστημίου με την ευρύτερη εκπαιδευτική και κλινική κοινότητα και ειδικότερα τη συνεισφορά στην πρόωμη διάγνωση, πρόληψη και παρέμβαση ποικίλων διαταραχών του λόγου.

Το Εργαστήριο Ψυχογλωσσολογίας και Νευρογλωσσολογίας λειτουργεί κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες, σύμφωνα με τον κανονισμό του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΟ

Αίθουσα 734, 7ος όροφος

Τηλ. 210 727 7778

❖ **Διευθύντρια: Βασιλική Χρυσανθοπούλου**

ΦΕΚ ΙΔΡΥΣΗΣ 1923/2-6-2017 τ. Β΄

Το Λαογραφικό Μουσείο και Αρχείο είναι αυτή τη στιγμή υπό αναδιοργάνωση και στεγάζεται στον χώρο του Σπουδαστηρίου Λαογραφίας (κυψέλη 734 στον έβδομο όροφο), με το οποίο είναι άρρηκτα συνδεδεμένο. Ξεκίνησε τη λειτουργία του το 1965 ως «Αρχείο Χειρογράφων Πρωτογενούς Λαογραφικής Ύλης» με προσηρτημένη «Λαογραφική Μουσειακή Συλλογή». Σήμερα αριθμεί 4.000 περίπου χειρόγραφα λαογραφικού υλικού από διάφορα μέρη της Ελλάδας, από την Κύπρο και από την ελληνική διασπορά που αφορούν καταγραφές διαφόρων εκφάνσεων του ελληνικού λαϊκού πολιτισμού στο γλωσσικό ιδίωμα των πληροφορητών τους. Οι χειρόγραφες αυτές συλλογές, έχουν υποβληθεί από φοιτητές και φοιτήτριες της Φιλοσοφικής Σχολής ως εργασίες στα μαθήματα της Λαογραφίας, ενώ 1.303 συλλογές χειρογράφων έχουν ψηφιοποιηθεί και είναι διαθέσιμες σε ερευνητές μέσα από το Ολοκληρωμένο Σύστημα Ψηφιακής Βιβλιοθήκης "Πέργαμος" (<http://pergamos.lib.uoa.gr/>). Επιστήμονες από την Ελλάδα και το εξωτερικό συμβουλευόμαστε τακτικά το σημαντικό αυτό αρχείο που είναι το δεύτερο σε μέγεθος Αρχείο λαογραφικού υλικού στην Ελλάδα. Εξακολουθεί να εμπλουτίζεται με συλλογές πρωτογενούς λαογραφικής ύλης που

καταθέτουν προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές, ενώ περιλαμβάνει επίσης Αρχείο Εγγράφων της περιόδου 18^{ου} έως και 20ού αιώνα που αφορούν κυρίως στο εθιμικό δίκαιο, Αρχείο Μικροφωτογραφιών, Συλλογή Μουσικής Ύλης, Αρχείο Φωνών, καθώς και Αρχείο Αυτοβιογραφιών και Αφηγήσεων Ζωής λαϊκών ποιητών, τραγουδιστών, οργανοπαικτών και χορευτών και Αρχείο Αυτοβιογραφιών και Αφηγήσεων Ζωής Μεταναστών, Προσφύγων και Ελλήνων της Διασποράς. Όσον αφορά στο τμήμα του Λαογραφικού Μουσείου, βασίζεται σε 1.100 περίπου αντικείμενα του λαϊκού πολιτισμού και της λαϊκής τέχνης που έχουν επίσης κατατεθεί από φοιτητές και φοιτήτριες της Φιλοσοφικής Σχολής και εν μέρει ψηφιοποιηθεί.

Το Λαογραφικό Μουσείο και Αρχείο λειτουργεί υπό την καθοδήγηση μελών ΔΕΠ του Τομέα Βυζαντινής Φιλολογίας & Λαογραφίας και με τη σημαντική συνεισφορά των βιβλιοθηκονόμων του Σπουδαστηρίου Λαογραφίας. Συμμετέχουν ενεργά μεταπτυχιακοί κυρίως φοιτητές του ΠΜΣ «Λαογραφικές Σπουδές και Λαϊκός Πολιτισμός» με στόχο την απόκτηση δεξιοτήτων διαχείρισης πολιτισμικού υλικού μέσω της οργάνωσης, τεκμηρίωσης, μετεγγραφής και ψηφιοποίησης των συλλογών του.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Οι φοιτητές των Α.Ε.Ι. της χώρας παραλαμβάνουν την ακαδημαϊκή ταυτότητα, μετά από ηλεκτρονική αίτηση. Η ακαδημαϊκή ταυτότητα διαθέτει ισχυρά χαρακτηριστικά μηχανικής αντοχής, και ασφάλειας έναντι πλαστογραφίας. Επιπλέον, έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να έχει ισχύ για όσα έτη διαρκεί η φοιτητική ιδιότητα, και να καλύπτει πολλαπλές χρήσεις, επιπλέον του Φοιτητικού Εισιτηρίου (Πάσο). Οι ταυτότητες θα παραδίδονται στο σημείο παραλαβής που θα έχει επιλέξει ο κάθε φοιτητής κατά την υποβολή της αίτησής του, χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση.

Η Ηλεκτρονική Υπηρεσία Απόκτησης Δελτίου Ειδικού Εισιτηρίου παρέχεται από το Υπουργείο Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων με την τεχνική υποστήριξη του Εθνικού Δικτύου Έρευνας και Τεχνολογίας (ΕΔΕΤ).

Διεύθυνση υπηρεσίας: <http://paso.minedu.gov.gr>

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ - ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Μετά την απόκτηση αριθμού μητρώου στο Τμήμα Φιλολογίας, και σε όλη τη διάρκεια των σπουδών τους, οι φοιτητές/ριες θα πρέπει **υποχρεωτικά** να χρησιμοποιούν το διαδικτυακό σύστημα διαχείρισης της Γραμματείας του Τμήματος

Φιλολογίας. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη χρήση αυτών των υπηρεσιών είναι η απόκτηση πανεπιστημιακού λογαριασμού (<http://webadm.uoa.gr>). Οδηγίες για απόκτηση πανεπιστημιακού λογαριασμού:

https://www.uoa.gr/fileadmin/user_upload/PDF-files/FOITITES/eServices/My-Studies-Registration.pdf

Αποτέλεσμα της ολοκλήρωσης αυτής της διαδικασίας είναι η απόκτηση δύο αναγνωριστικών, του **Ονόματος Χρήστη** (UserName) και του **Κωδικού** (Password), τα οποία είναι μόνιμα και εξασφαλίζουν την πρόσβαση στο σύστημα, για όσο χρόνο ο κάτοχός τους διατηρεί την ιδιότητα του φοιτητή του Τμήματος Φιλολογίας. Για τις συναλλαγές τους με την Ηλεκτρονική Γραμματεία, οι φοιτητές/ριες πρέπει να έχουν κάθε φορά διαθέσιμα αυτά τα αναγνωριστικά.

Η εφαρμογή My studies (<http://my-studies.uoa.gr>) παρέχει τη δυνατότητα στους προπτυχιακούς φοιτητές να δουν και να εκτυπώσουν τη βαθμολογία τους, να έχουν πληροφορίες για όλα τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών (διδασκικές μονάδες, βάση, ώρες διδασκαλίας, καθηγητής, συγγράμματα κτλ), να δηλώσουν τα μαθήματα που ενδιαφέρονται να παρακολουθήσουν στο επόμενο εξάμηνο καθώς και τα αντίστοιχα συγγράμματα, να συμπληρώσουν αιτήσεις για την έκδοση οποιουδήποτε διαθέσιμου πιστοποιητικού έχει καθορίσει η Γραμματεία (αναλυτικής βαθμολογίας, στρατολογίας, εφορίας κ.ά.). Οδηγίες για δηλώσεις μαθημάτων:

https://www.uoa.gr/fileadmin/user_upload/PDF-files/FOITITES/eServices/Odigies_Hlektroniki-Dilwsi_Mathimatwn.pdf

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ (ΕΥΔΟΞΟΣ)

Το σύστημα ΕΥΔΟΞΟΣ είναι μία πρωτοποριακή υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων για την άμεση και ολοκληρωμένη παροχή των Συγγραμμάτων των φοιτητών των Πανεπιστημίων και των ΤΕΙ της επικράτειας.

Η διαδικασία είναι πλήρως αυτοματοποιημένη και προσφέρει:

- Πλήρη ενημέρωση στους φοιτητές για τα παρεχόμενα Συγγράμματα σε κάθε μάθημα
- Δυνατότητα άμεσης παραλαβής των Συγγραμμάτων και
- Αποτελεσματικούς μηχανισμούς για την ταχεία αποζημίωση των Εκδοτών και για την αποτροπή της καταχρηστικής εκμετάλλευσης των δημόσιων πόρων

Η διεύθυνση της υπηρεσίας είναι <http://eudoxus.gr> και η πρόσβαση σε αυτήν είναι εφικτή με τη χρήση των αναγνωριστικών (όνομα χρήστη, κωδικός) που αποκτήθηκαν κατά την εγγραφή στο σύστημα διαχείρισης Γραμματειών (βλέπε παραπάνω).

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΤΑΞΗ (e-class)

Η Ηλεκτρονική Τάξη (<https://eclass.uoa.gr/>) αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης ηλεκτρονικών μαθημάτων και υποστηρίζει την υπηρεσία ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης στο Πανεπιστήμιο Αθηνών χωρίς περιορισμούς και δεσμεύσεις. Η πρόσβαση στην υπηρεσία γίνεται με τη χρήση ενός απλού φυλλομετρητή (web browser) χωρίς την απαίτηση εξειδικευμένων τεχνικών γνώσεων. Η ενσωμάτωση των μεθόδων ενισχυτικής τηλεκπαίδευσης στη μαθησιακή διαδικασία του Πανεπιστημίου Αθηνών υποστηρίζει και ενισχύει τη διδασκαλία και την πρόσβαση στη γνώση, παρέχοντας συνδυασμούς νέων μεθόδων για τη συμπλήρωση των παραδοσιακών τρόπων διδασκαλίας. Με τον τρόπο αυτό, οι συμμετέχοντες στην εκπαιδευτική διαδικασία επιλέγουν το δικό τους χρονικό πλαίσιο για επικοινωνία και πρόσβαση στο εκπαιδευτικό περιεχόμενο. Παράλληλα παρέχεται η δυνατότητα ψηφιακής οργάνωσης και διάθεσης του εκπαιδευτικού υλικού των μαθημάτων αλλά και μία πλειάδα μέσω επικοινωνίας μεταξύ του διδάσκοντα και των φοιτητών διευκολύνοντας την ομαλή και απρόσκοπτη διεξαγωγή του μαθήματος..

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών διαθέτει, μέσω Διαδικτύου, πρόσβαση σε μεγάλο φάσμα ηλεκτρονικών πηγών όπως περιοδικά, βιβλία, βιβλιογραφικές βάσεις, ψηφιακές συλλογές και θεματικές πύλες, με στόχο τη διευκόλυνση της έρευνας, της ενημέρωσης και εκπαίδευσης των φοιτητών, των μελών ΔΕΠ, των ερευνητών και των βιβλιοθηκονόμων του.

Όλες οι ηλεκτρονικές πηγές και συναφείς ηλεκτρονικές υπηρεσίες, περιλαμβάνονται στον ιστοτόπο της Βιβλιοθήκης και του Κέντρου Πληροφόρησης, που φιλοξενείται και συντηρείται από το Υπολογιστικό Κέντρο Βιβλιοθηκών (ΥΚΒ) του ΕΚΠΑ (<http://www.lib.uoa.gr/>).

UNIWAY ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΓΙΑ ΚΙΝΗΤΑ

Η εφαρμογή Uniway για κινητά Android και Apple, παρέχει τις ακόλουθες πληροφορίες και μικρο-εφαρμογές:

- Φοιτητολόγιο (για την πρόσβαση σε πληροφορίες που αφορούν αναλυτική βαθμολογία, δηλώσεις μαθημάτων, πρόγραμμα σπουδών, διδάσκοντες και στοιχεία επικοινωνίας, ώρες γραφείου κλπ.).
- Αξιολόγηση μαθημάτων (εύκολη πρόσβαση στα online ερωτηματολόγια αξιολόγησης μαθημάτων)

- Κοινωνική δικτύωση: chat, αποστολή αρχείων, εικόνας, video, ομάδες φίλων, πληροφορίες γεωγραφικής θέσης, ομάδες κοινών ενδιαφερόντων).

Η πρόσβαση στην εφαρμογή γίνεται μέσω του ιδρυματικού λογαριασμού του φοιτητή στο ΕΚΠΑ. Η εφαρμογή Uniway αναπτύχθηκε από το GUnet στο πλαίσιο του ΕΠ “Ψηφιακή Σύγκλιση” του ΕΣΠΑ.

ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

- ❖ **Δικτυακός Τόπος του ΕΚΠΑ:** <http://www.uoa.gr>
- ❖ **Δικτυακός Τόπος της Φιλοσοφικής σχολής:** <http://www.deanphil.uoa.gr/>
- ❖ **Δικτυακός Τόπος του Τμήματος Φιλολογίας:** <http://www.phil.uoa.gr>
- ❖ **Το Κέντρο Λειτουργίας και Διαχείρισης Δικτύου:** <http://www.noc.uoa.gr>
- ❖ **Το Ταμείο Αρωγής Φοιτητών του ΕΚΠΑ:** <http://tafpa.uoa.gr>
- ❖ **Παροχές σε φοιτητές:** https://www.uoa.gr/foitites/paroches_drastiriotes/
- ❖ **Συμβουλευτικές υπηρεσίες:** https://www.uoa.gr/foitites/symboyleytikes_ypiresies/

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

Το ΕΚΠΑ χορηγεί κάθε χρόνο υποτροφίες (με επιλογή ή με διαγωνισμό) για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές, καθώς και βραβεία σε φοιτητές/ριες, συγγραφείς επιστημονικής πραγματείας κλπ. Για περισσότερες πληροφορίες: *Διεύθυνση Κληροδοτημάτων – Τμήμα Υποτροφιών και Βραβείων*, Χρήστου Λαδά, 6 (6^{ος} όροφος). Προϊσταμένη: Α. Καββαδά–Ρουμελιώτη, τηλ. 210 3689131–4. Ιστοσελίδα:

https://www.uoa.gr/foitites/paroches_drastiriotes/ypotrofies_brabeia/

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS+

Αποτελεί το κύριο τομεακό πρόγραμμα του Προγράμματος Διά Βίου Μάθηση (LLP) για την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Συμπεριλαμβάνει την κινητικότητα (ανταλλαγή) φοιτητών για σπουδές και την κινητικότητα φοιτητών για πρακτική άσκηση, την κινητικότητα καθηγητών, εντατικά προγράμματα μικρής διάρκειας, σχέδια από κοινού ανάπτυξης προγραμμάτων σπουδών, Ακαδημαϊκά Δίκτυα Erasmus (Erasmus Academic Networks) κ.α. Περισσότερες πληροφορίες στη διεύθυνση:

<http://www.internel.uoa.gr/erasmus.html>

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

Γραμματεία

Ιπποκράτους 7, 2ος όροφος, Τ.Κ. 106 79.

Δέχεται τους φοιτητές κάθε Δευτέρα, Τετάρτη και Παρασκευή και ώρες 11:00 – 13:00.

Τηλέφωνα: 210–3613261, 210–3688204, 210–3688232, 210–3688265, 210–3688266, 210–3688263

Fax: 210 – 3632316

email: secr@didaskaleio.uoa.gr

Ιστοσελίδα: <http://www.didaskaleio.uoa.gr/>

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών στα πλαίσια του εκπαιδευτικού και του ευρύτερου επιμορφωτικού έργου του, παρέχει στους φοιτητές του τη δυνατότητα κατά τη διάρκεια των σπουδών τους να αποκτήσουν τη γνώση μιας ή περισσοτέρων γλωσσών, που είναι αναγκαία όργανα επιστημονικής ολοκλήρωσης.

Το έργο αυτό επιτελείται από το Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Σήμερα στο Διδασκαλείο διδάσκονται 27 γλώσσες όλων των επιπέδων: Αγγλική, Αιθιοπική, Αλβανική, Αραβική, Βουλγαρική, Γαλλική, Γερμανική, Δανική, Ιαπωνική, Ινδική (Hindi - Σανσκριτική), Ισπανική, Ιταλική, Κινεζική, Κορεατική, Νορβηγική, Ολλανδική, Ουγγρική, Περσική, Πορτογαλική, Πολωνική, Ρουμανική, Ρωσική, Σερβική, Σουηδική, Τουρκική, Τσεχική και Φινλανδική.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Νέο Κτήριο στο χώρο της Πανεπιστημιούπολης

Τηλ.: 210 727 7672, 210 727 7971

Fax: 210 727 7673

e-mail: info@greekcourses.uoa.gr

Ιστοσελίδα: <http://www.greekcourses.uoa.gr>

Το Διδασκαλείο της Νέας Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών λειτουργεί από τη δεκαετία του 1950, και σήμερα είναι το μεγαλύτερο κέντρο διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας στον κόσμο. Λειτουργεί υπό την επιστημονική ευθύνη του Τομέα Γλωσσολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής, γεγονός που διασφαλίζει για τους φοιτητές του σπουδές υψηλής ποιότητας σύμφωνα με τις πιο σύγχρονες διδακτικές μεθόδους.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΛΕΣΧΗ

Ιπποκράτους 15, 10679 Αθήνα

Τηλεφωνικό κέντρο: 210 3688223

Ιστοσελίδα: <http://www.lesxi.uoa.gr/>

Η Πανεπιστημιακή Λέσχη έχει σκοπό τη βελτίωση των βιοτικών συνθηκών των φοιτητών του Πανεπιστημίου Αθηνών, την ψυχαγωγία και την προαγωγή της

κοινωνικής και πνευματικής τους μόρφωσης, με διαδικασίες και πρωτοβουλίες συμμετοχής, κοινωνικοποίησης και αυτοδιαχείρισης.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ

Ιατροφαρμακευτική και Νοσοκομειακή Περίθαλψη ανασφάλιστων φοιτητών του Ε.Κ.Π.Α.

Οι προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί φοιτητές και οι υποψήφιοι διδάκτορες που δεν έχουν άλλη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, δικαιούνται πλήρη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.) με κάλυψη των σχετικών δαπανών από τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 33 του Ν.4368/2016 (Α' 83), μόνο με χρήση του Α.Μ.Κ.Α. τους.

Πληροφορίες: Γραμματεία τηλ. 210 3688208

Στην Υγειονομική Υπηρεσία λειτουργούν τα εξής ιατρεία:

α) **Παθολογικά Ιατρεία** (τηλ. 210 3688241, 210 3688243)

Δευτέρα – Τετάρτη – Παρασκευή 8.00 – 14.30

Τρίτη και Πέμπτη 8.00 – 13.30

β) **Οφθαλμολογικό Ιατρείο** (τηλ. 210 3688240)

Δευτέρα – Τετάρτη – Παρασκευή 8.30 – 13.30

Τρίτη και Πέμπτη 9.30 – 14.30

γ) **Οδοντιατρείο** (τηλ. 210 3688210, 210 3688211)

Δευτέρα έως Παρασκευή 8.30 – 13.30

δ) **Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Παρέμβασης** (τηλ. 210 3688226)

Πληροφορίες: Γραμματεία τηλ. 210 3688208, 210 3688218.

(ε) Δερματολογική εξέταση

Οι φοιτητές του Ε.Κ.Π.Α. έχουν τη δυνατότητα να εξετάζονται στο Νοσοκομείο «Ανδρέας Συγγρός» κατόπιν συνεννοήσεως με τη Γραμματεία της Υγειονομικής Υπηρεσίας της Πανεπιστημιακής Λέσχης.

Τηλ. 210 3688208, 210 3688218

Περισσότερες πληροφορίες:

<http://www.lesxi.uoa.gr/foithiki-merimna/ygeionomiki-yphresia.html>

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

- ❖ **Κεντρική Είσοδος:** 2^{ος} όροφος (άλλες εισοδοί: στους ορόφους 3^ο, 4^ο, 5^ο)
- ❖ **Θυρωρείο:** 2^{ος} όροφος
- ❖ **Αίθουσα τελετών και εκδηλώσεων (AULA) και Φωτοτυπείο:** 2^{ος} όροφος
- ❖ **Μουσείο:** εισοδοί στους ορόφους 2^ο και 3^ο
- ❖ **Τηλεφωνικό Κέντρο της Σχολής:** Τηλ. 210 727 7000, 999

- ❖ **Γραφείο Επιστασίας:** Τηλ. 210 727 7497-8
- ❖ **Κυλικείο:** 4^{ος} όροφος
- ❖ **Εντευκτήριο προσωπικού:** 2^{ος} όροφος
- ❖ **Αμφιθέατρα:** 2^{ος}, 3^{ος}, 4^{ος} όροφος
- ❖ **Αίθουσες Διδασκαλίας:** σε όλους τους ορόφους
- ❖ **Γραφεία και τηλέφωνα διδασκόντων:** βλ. κατάλογο μελών ΔΕΠ
- ❖ **Φοιτητικό Εστιατόριο:** Το εστιατόριο λειτουργεί στο ισόγειο της Φιλοσοφικής, με είσοδο στην δυτική πλευρά του κτηρίου. Εξυπηρετεί όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας που στεγάζονται στην Πανεπιστημιούπολη.

- ✓ Αναλυτικός Πίνακας της διάταξης της Σχολής υπάρχει στην Κεντρική Είσοδο στον 2^ο όροφο

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ

Όνοματεπώνυμο	Τομέας	Τηλέφωνο	Γρ.	Όρ.	e-mail
1. Αγάθος Θανάσης Επίκουρος Καθηγητής	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 602	609	6ος	thagathos@phil.uoa.gr
2. Αγγελάτος Δημήτριος Καθηγητής	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 627	605	6ος	dangel@phil.uoa.gr
3. Αντωνοπούλου Θεοδώρα Καθηγήτρια	Βυζαντινής Φιλολογίας	210 7277 732	704	7ος	antono@phil.uoa.gr
4. Βαρλοκώστα Σπυριδούλα Καθηγήτρια	Γλωσσολογίας	210 7277 642	601	6ος	svarlokosta@phil.uoa.gr
5. Βερτουδάκης Βασίλειος Λέκτορας	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277619	706	7ος	vasvert@phil.uoa.gr
6. Γαραντούδης Ευριπίδης Καθηγητής	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 625	605	6ος	egaran@phil.uoa.gr
7. Γεωργακοπούλου Σοφία Επίκουρη Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 938	608	6ος	sophiag262@yahoo.fr sgeorga@phil.uoa.gr
8. Γίωση Μαίρη Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 616	606	6ος	maryosi@phil.uoa.gr
9. Γκάρανη Μυρτώ Επίκουρη Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 692	606	6ος	mgarani@phil.uoa.gr
10. Γούτσος Διονύσιος Καθηγητής	Γλωσσολογίας	210 7277 644	601	6ος	dgoutsos@phil.uoa.gr
11. Ιακώβου Μαρία Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Γλωσσολογίας	210 7277 861	830	8ος	mariak@phil.uoa.gr
12. Ιωακείμиду Λητώ Επίκουρη Καθηγήτρια	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 305	829	8ος	lioaki@phil.uoa.gr
13. Καλαμάκης Διονύσιος Αναπληρωτής Καθηγητής	Βυζαντινής Φιλολογίας	210 7277 707	708	7ος	dkalam@phil.uoa.gr
14. Καναβού Νικολέττα	Κλασικής Φιλολογίας				
15. Καπλάνογλου Μαριάνθη Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Λαογραφίας	210 7277 277	704	7ος	mkaplanog@phil.uoa.gr
16. Καραδήμας Δημήτριος Αναπληρωτής Καθηγητής	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 653	611	6ος	dimkaradimas@phil.uoa.gr

Όνοματεπώνυμο	Τομέας	Τηλέφωνο	Γρ.	Όρ.	e-mail
17. Καραμαλέγκου Ελένη Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 617	606	6ος	ekaram@phil.uoa.gr
18. Καρβούνη Αικατερίνη–Νίνα Λέκτορας	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 613	608	6ος	kcarvounis@phil.uoa.gr
19. Κάραλα Γραμματική Επίκουρη Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 620	606	6ος	gkarla@phil.uoa.gr
20. Καρπούζου Πέγκυ Επίκουρη Καθηγήτρια	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 918	609	6ος	pkarpouzou@phil.uoa.gr
21. Κόλιας Ταξιάρχης Καθηγητής	Βυζαντινής Φιλολογίας	210 7277 731	704	7ος	kolias@phil.uoa.gr
22. Κουμιώτου–Παπαδοπούλου Αδαμαντίνη Λέκτορας	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 635	603	6ος	akoumiotou@phil.uoa.gr
23. Κουτσουλέλου–Μίχου Σταματία Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Γλωσσολογίας	210 7277 822	807	8ος	skout@phil.uoa.gr
24. Κωνσταντάκος Ιωάννης Αναπληρωτής Καθηγητής	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 638	603	6ος	ekonst@tee.gr iokonstan@phil.uoa.gr
25. Λέγγερης Άγγελος	Γλωσσολογίας				alengeri@phil.uoa.gr
26. Λεντάκης Βασίλειος Αναπληρωτής Καθηγητής	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 650	610	6ος	vlentakis@phil.uoa.gr
27. Λεντάρη Σταματίνα Επίκουρη Καθηγήτρια	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 626	605	6ος	tlendari@phil.uoa.gr
28. Λουκάκη Μαρίνα Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Βυζαντινής Φιλολογίας	210 7277 876	704	7ος	mloukaki@phil.uoa.gr
29. Μακρυγιάννη Ευγενία Επίκουρη Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 719	706	7ος	emakrigi@phil.uoa.gr
30. Μαρκόπουλος Γεώργιος Αναπληρωτής Καθηγητής	Γλωσσολογίας	210 7277 857	830	8ος	gmarkop@phil.uoa.gr
31. Ματθαίος Στέφανος	Κλασικής Φιλολογίας				
32. Μιχαλόπουλος Ανδρέας Αναπληρωτής Καθηγητής	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 618	606	6ος	amichalop@phil.uoa.gr
33. Μόζερ Αμαλία Καθηγήτρια	Γλωσσολογίας	210 7277 645	806	8ος	amoser@phil.uoa.gr

Όνοματεπώνυμο	Τομέας	Τηλέφωνο	Γρ.	Όρ.	e-mail
34. Μπάζου Αθηνά Λέκτορας	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 837	603	6ος	bazouath@phil.uoa.gr
35. Μπέλλα Σπυριδούλα Καθηγήτρια	Γλωσσολογίας	210 7277 819	806	8ος	sbella@phil.uoa.gr
36. Μπενέτος Διονύσιος Επικουρος Καθηγητής	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 607	608	6ος	dionysisbenetos@yahoo.gr dionbenetos@phil.uoa.gr
37. Ντουνιά Χριστίνα Καθηγήτρια	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 632	604	6ος	cdounia@phil.uoa.gr
38. Ξούριος Γιάννης Επικουρος Καθηγητής	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 718	609	6ος	yxourias@phil.uoa.gr
39. Παΐδας Κωνσταντίνος Επικουρος Καθηγητής	Βυζαντινής Φιλολογίας	210 7277 728	705	7ος	kpaidas@phil.uoa.gr
40. Παναγιώτου Αντώνιος Καθηγητής	Βυζαντινής Φιλολογίας	210 7277 701	709	7ος	anpanagio@phil.uoa.gr
41. Παναρέτου–Τσίρη Ελένη Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Γλωσσολογίας	210 7277 647	601	6ος	epanar@phil.uoa.gr
42. Παντελίδης Νικόλαος Αναπληρωτής Καθηγητής	Γλωσσολογίας	210 7277 596	16	8ος	npantel@phil.uoa.gr
43. Παπαθωμάς Αμφιλόχιος Καθηγητής	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 304	603	6ος	papath@phil.uoa.gr
44. Παπαϊωάννου Σοφία Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 380	706	7ος	spapaioan@phil.uoa.gr
45. Πολέμης Ιωάννης Καθηγητής	Βυζαντινής Φιλολογίας	210 7277 890	705	7ος	jpolemis@phil.uoa.gr
46. Ρώτα Μαρία Επικουρη Καθηγήτρια	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 371	604	6ος	mrota@phil.uoa.gr
47. Σπυρόπουλος Βασίλειος Αναπληρωτής Καθηγητής	Γλωσσολογίας	210 7277 646	601	6ος	vspyrop@phil.uoa.gr
48. Φάκας Χρήστος Λέκτορας	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 540	706	7ος	cfakas@phil.uoa.gr
49. Χατζηλάμπρου, Ροζαλία Λέκτορας	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 610	608	6ος	rosahatz@phil.uoa.gr
50. Χρυσανθοπούλου Βασιλική Λέκτορας	Λαογραφίας	210 7277 737	704	7ος	vchrys@phil.uoa.gr chryssanthopoulou@yahoo.co.uk

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2019–2020

❖ Χειμερινό Εξάμηνο (διδασκαλία):

30/09/2019–17/1/2020

➤ **Εξεταστική Φεβρουαρίου 2019:** 20/1/2020– 14/2/2020

➤ **Εθνική εορτή:** Δευτέρα, 28/10/2019

➤ **Πολυτεχνείο:** Κυριακή, 17/11/2019

➤ **Χριστούγεννα:** Τετάρτη, 25/12/2019

➤ **Πρωτοχρονιά:** Τετάρτη, 01/01/2020

➤ **Θεοφάνεια:** Δευτέρα, 06/01/2020

➤ **Τριών Ιεραρχών:** Πέμπτη, 30/1/2020

❖ Εαρινό Εξάμηνο (διδασκαλία):

❖ 24/2/2020–5/6/2020

➤ **Εξεταστική Ιουνίου:** 8/6/2020–3/7/2020

➤ **Εξέγερση της Νομικής:** Παρασκευή, 21/02/2020

➤ **Καθαρά Δευτέρα:** 2/3/2020,

➤ **Εθνική Εορτή,** Τετάρτη, 25/3/2020,

➤ **Πάσχα:** Κυριακή, 19/4/2020

➤ **Πρωτομαγιά:** Παρασκευή, 1/5/2020

➤ **Αγίου Πνεύματος:** Δευτέρα, 1/6/2020

❖ Εξεταστική Σεπτεμβρίου 2020:

31/8/2020–25/9/2020

- ❖ Με άμεση πρόσβαση στη Φιλοσοφική Σχολή (Θεολογική – Τέρμα):
  - Λεωφορείο **220**: Ακαδημία – Άνω Ιλίσια
  - Λεωφορείο **221**: Ακαδημία – Πανεπιστημιούπολη
  - Λεωφορείο **235**: Ακαδημία – Ζωγράφου
  - Λεωφορείο **250**: Πανεπιστημιούπολη – Ευαγγελισμός
  - Λεωφορείο **E90 (Express)**: Πειραιάς, Πανεπιστημιούπολη
- ❖ Με πρόσβαση στην Πανεπιστημιούπολη (Νεκροταφείο Ζωγράφου – Τέρμα):
  - Λεωφορείο **608**: Γαλάτσι – Ακαδημία – Νεκροταφείο Ζωγράφου
  - Λεωφορείο **230**: Ακρόπολη – Ζωγράφου

Μονάδα Προσβασιμότητας Φοιτητών με Αναπηρία (ΦμεΑ)

Αποστολή της Μονάδας Προσβασιμότητας Φοιτητών με Αναπηρία (ΦμεΑ) είναι η επίτευξη στην πράξη της ισότιμης πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις. Τα μέσα που επιστρατεύονται είναι οι Προσαρμογές στο Περιβάλλον, οι Υποστηρικτικές Τεχνολογίες Πληροφορικής και οι Υπηρεσίες Πρόσβασης. Στόχος είναι να ικανοποιηθούν βασικές ανάγκες και απαιτήσεις των ΦμεΑ όπως: η διαπροσωπική επικοινωνία με τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, η συγγραφή σημειώσεων και εργασιών, η πρόσβαση στις πανεπιστημιακές κτιριακές εγκαταστάσεις, στο εκπαιδευτικό υλικό, στον πίνακα και τις προβολές της αίθουσας διδασκαλίας, στις εξετάσεις και στο περιεχόμενο του διαδικτύου.

Η Μονάδα Προσβασιμότητας ΦμεΑ περιλαμβάνει:

- ❖ Υπηρεσία Καταγραφής Αναγκών των ΦμεΑ.
- ❖ Τμήμα Ηλεκτρονικής Προσβασιμότητας.
- ❖ Τμήμα Προσβασιμότητας στο Δομημένο Χώρο.
- ❖ Υπηρεσία Μεταφοράς.

Βασική υπηρεσία της Μονάδας είναι η καθημερινή μεταφορά των ΦμεΑ από τα σπίτια τους προς τους χώρους φοίτησης και αντίστροφα. Διαθέτει ειδικά διαμορφωμένο όχημα που μπορεί να μεταφέρει ταυτόχρονα πέντε ΦμεΑ από τους οποίους δύο με αναπηρικό κάθισμα ή αμαξίδιο. Η υπηρεσία λειτουργεί συνεχώς τις εργάσιμες μέρες από τις 07:00 ως τις 22:00 με δύο βάρδιες οδηγών.

Επικοινωνία και περισσότερες πληροφορίες:

Τηλέφωνο: 210 727 5183

e-mail: access@uoa.gr

Fax: 210 727 5135

Ιστοσελίδα: <http://access.uoa.gr/>

